SAN-ANTONIO

SE ÎNGROAȘE GLUMA

Editura FORUM

nr. 16

SAN-ANTONIO

SE ÎNGROAȘE GLUMA

Original: ÇA TOURNE AU VINAIGRE

Colecția San-Antonio nr. 16

Traducere de
DUMITRU PURNICHESCU

Editura Forum
1994

• CAPITOLUL ÎNTÂI

După spusele speakerului, boxerii se numeau respectiv Kid Dubois și Teo Jules. Unul era deșirat, avea picioarele în X și un început de contor de gaze pe spinare, în stilul Charles Humez. Celălalt avea capul ca un pămătuf, un bust pe care îți venea să cânți la xilofon (because coastele ieșite în afară) și păr pe picioare, semn neîndoielnic de bărbăție. Cu toate că se deosebeau mult la înfățișare, aveau totuși ceva în comun: erau amândoi cocoși.

M-am aplecat la urechea cât o conopidă a lui Bérurier.

— Care-i nepotul tău?

Mi l-a arătat pe al doilea.

— Teo Jules, a zis cu simplitatea care-l face fermecător, în colțul din dreapta! Așa-i că-i un atlet? Ai văzut ce tricepși are?

Trebuie să spun, pentru a respecta adevărul, că nu era mare lucru de văzut, cu tot îndemnul colegului meu. Teo avea desigur brațe destul de musculoase pentru a lipi timbre într-un minister, dar mult prea slăbănoage pentru a-i aduce titlul de campion al regiunii Ile-de-France la amatori.

— Și ce mai deltoizi! și-a frecat mâinile Grăsanul… Ah! pe cinstea mea, e un adevărat Bérurier.

— Așa-i, am încuviințat, e vădit, ba chiar de netăgăduit un Bérurier, are privirea ștearsă și trăsăturile asimetrice care sunt caracteristicile cele mai sigure ale neamului vostru.

Pe loc, Béru a pus frână ditirambului.

— Știi ce, ai puțin respect față de strămoșii mei!

— Eu îi respect, m-am împotrivit, numai că ei nu s-au respectat aducând pe lume niște scăpați în bideu ca tine și nepotul tău.

Era cât pe ce să sară la bătaie, dar s-a auzit gongul chemându-i la luptă pe cei doi „atleți”.

Bérurier a tăcut, cu ochii holbați, cu gura căscată, cu mâinile mari de ucigaș tremurând ca cele ale unui îndrăgostit care desface bretelele de la sutienul iubitei.

Făcuse rost de două bilete pentru sferturile de finală ale campionatului la care lua parte nepotul lui și se ținuse de capul meu până mă învoisem să-l însoțesc, nevastă-sa neputând suporta emoțiile violente. Încercasem să-i demonstrez că-i necuviincios pentru un

unchi să se ducă să vadă cum îi este măcelărit nepotul, dar a emis un hohot cavernos, ceea ce la urma urmei e mult mai bine decât să emiți un cec fără acoperire.

— Să-l măcelărească! Bietul de tine, păi să-l vezi la treabă pe băiat! Un adevărat ciocan pneumatic!

Gongul avea să-mi dea prilejul să văd…

În sală nervii erau întinși precum coardele unei viori iar fumul începuse să formeze un nor albăstrui în jurul reflectoarelor. Albul crud al ringului strălucea. Tricoul roșu al lui Kid Dubois, pus cu eleganță în valoare de niște bentițe violete, cel verde comestibil al lui Teo Jules, căpătau valori nemaiîntâlnite…

Îmi ziceam că de fapt boxul este un spectacol sclipitor.

Contorul de gaze a început cu un upercut în falca lui Bérurier junior. Apărătoarea de dinți a nepotului a zburat până pe țeasta lui Max Favalelli. Teo, s-a sprijinit puțin în corzi. Un zuav n-ar fi scăpat prilejul să-și sporească avantajul, dar Kid Duchnock se mira el mai întâi că a putut să dea o asemenea bombă și a îngăduit adversarului, ferit după mănuși, să-și revină.

— Nepotul tău, i-am șoptit lui Bérurier, ar face mai bine să se apuce de broderie; poate așa să facă ceva în viață…

Grăsanul nu auzea nimic pentru bunul motiv că tropăia și zbiera:

— Hei, Teo! Omoară-l… Cu dreapta! La ficat! La ficat!

Însă lui Teo nu-i plăcea pesemne ficatul căci se încăpățâna să-și țină gura închisă.

— Și totuși adversarul se lasă descoperit, îi atrag atenția lui Bérurier, este atât de puțin acoperit încât este la cheremul oricărui curent…

Așa s-a sfârșit prima rundă. Speakerul nu a scăpat prilejul să-i mulțumească domnului Sédalo afirmând că totul merge ca pe roate. În sală unii fluierau, fapt care-l necăji pe Bérurier.

— Stai puțin să se încălzească! îmi făgădui, și atunci o să vezi ce-i poate dreapta!

Lui Teo Jules i se scurtcircuitaseră bicepșii căci faimoasa dreaptă nu se puse pe treabă nici în repriza a doua, deși el se comportă cu mult mai bine. De abia în repriza a treia și ultima Kid Dubois alunecă și veni de se înfipse în mănușa adversarului care, chiar atunci, întindea mâna ca și cum ar fi vrut să vadă dacă plouă. Contorul de gaze căzu, se ridică cu brațele bălăbănindu-i-se, fapt de care profită nepotul ca să-i pocnească croșeul de dreapta al prieteniei. Bérurier

tropăia de bucurie și l-am oprit în clipa în care începea să-și mestece borul pălăriei de fetru pe care un strat gros de grăsime o făcea aproape comestibilă.

— Puștiul ăsta, îmi hămăi în urechi, este urmașul lui Carpentier.

— Da, am încuviințat, ca și Carpentier va putea foarte bine să țină un bar.

Bucuria umflatului era prea mare ca să-l mai poată atinge sarcasmele mele. Orgoliul patern îi strălucea pe față. Luându-l drept martor pe vecinul din stânga, un tip zdravăn care trăgea cu nesaț dintr-o țigară de foi, îi destăinui că era unchiul tânărului minune, la care sugătorul de nicotină îl asigură că nu era nimic rău în asta, știut fiind de când lumea că orice familie își are faliții ei.

Era cât pe ce să se lase cu cafteală dar mi-am liniștit amicul propunându-i să mergem la bar să radem o fiolă de Champelure. În astfel de cazuri Bérurier se lasă mereu înduplecat… Fiind anunțată pauza, ne-am dus la bar unde se înghesuia o groază de lume despre care puteai spune fără teamă că folosești un clișeu învechit, că este pestriță.

Boxul adună un număr nemaiîntâlnit de indivizi de tot soiul. Găsești din belșug meteci și vedete de cinema, curve de lux și trestii gânditoare, tipi din Aubervilliers și din B.O.F.[1]… Totuși, cea mai mare parte a asistenței este alcătuită îndeosebi din domni care au graffiti în cazier. Tot sorbind din paharul cu roze recunoșteam borfași mai mult sau mai puțin faimoși și oamenii ăștia de treabă dintre care băgasem mai de mult pe câțiva la mititica, mă salutau discret cu multă cucernicie…

Relațiile dintre un dur ieșit de la răcoare și caraliul care l-a băgat sunt întotdeauna excelente. Bérurier îmi amintea numele celor pe care îi uitasem căci căpățâna lui este un fișier în toată legea.

— Ei, ce zici ce bine înțolit e Paulo-de-Nogent! În viața mea n-o să-mi pot permite țoale cu așa croială!

— Ia te uită, Mathieu-la-Vache a ieșit de la zdup? Credeam că e la Poissy pentru douăzeci de anișori?

— Și-a aranjat reducere de pedeapsă pentru că-i mutilat, măi băiete!

— Proastă treabă, oricum. Cum ajung la curtea cu juri, îți zici că ai scăpat de ei și când colo, după vreo opt zile, doar că nu vin să-ți ceară un foc.

Béru avea dreptate, cu deosebirea totuși că Mathieu-la-Vache intră

politicos în vorbă nu pentru a ne arăta că nici usturoi n-a mâncat nici gura nu-i miroase, ba dimpotrivă pentru a ne oferi țigări de foi.

Era un individ cu pielea cenușie și cu ochii negri. Poate că nu era negrotei, dar nici nu văzuse lumina zilei în Norvegia. Purta un costum albastru închis, cămașă albă și cravată neagră pe care un artist de mare talent pictase un *digest* de la cazinoul din Paris. Mathieu avea nasul lung și lat la bază, gura subțire pe care riduri ca niște cicatrice o puneau între paranteze și niște urechi clăpăuge pe care custodele de la muzeul Omului le supraveghea pesemne îndeaproape.

Părea fericit și mirosea a apă de colonie scumpă.

— Bună, ciripi, s-ar zice că Poliția a ieșit în lume?

— După cum vezi, Turabras! răspunse ager Bérurier.

— Și pușcăria se golește? am șoptit scotocind în cutia cu țigări.

Mathieu-la-Vache zâmbi cu modestie.

— Oh! zise, Poissy e o poveste veche. Am fost eliberat pentru bună purtare.

— E bine așa, gagiule… Și, firește, te-ai apucat iar de treabă?

— Păi cum, am de ispășit păcate de demult…

— Și pe unde trudești, la oțelăriile din Longwy?

— Nu, la un agent de schimb… Mathieu nu era lipsit de umor, dar nici Bérurier nu se lăsa mai prejos.

— Agentul nu aduce fericirea{2} zise, așa ca să fie în vorbă, și completă ca să dea o măsură precisă de ce e în stare:

— Că doar nu ca să-l tragi pe sfoară te afli la agentul ăsta{3}?

Ca unui diplomat subțire ce era lui Mathieu îi veni ideea să pufnească în râs, fapt care îl făcu pe Béru să devină ușor euforic.

— Să mai bem ceva? decretă fantele. E rândul meu…

Comandă băuturi fine și, apucându-l pe Bérurier de inelul de nichel de la lanțul ceasului, șopăcăi:

— Nu vreți un pont sigur pentru meciul cel mare?

— Un pont? se bâlbâi prietenul meu care habar n-avea că și la box se poate paria.

— Ceva sigur, garantat sută la sută…

— Cine ține pariurile?

— Célestin… Îl aduc încoace… Puteți paria toți banii pe Micoviak, va câștiga înainte de final, stă scris în stele.

Mathieu avea o mutră gravă și enigmatică, însuflețită de gânduri lăudabile. Era fericit să-l poată face pe un caraliu să câștige ceva

mangoți… I se părea că asta ținea de o curtoazie elementară.

— Mathieu, cum de le știi tu așa de bine pe toate? am întrebat privindu-i cercetător moaca. Citești viitorul în ceașca de cafea?

— Să zicem, a ripostat privindu-mă în ochi…

După care, dându-și seama că replica lui nu-mi cădea bine, își dădu cu palma peste urechile de elefant.

— Cu un asemenea radar auzi nevrând niște chestii, nu-i așa?

— Vrei să zici că lupta e aranjată?

— Nu zic, nu-i decât o impresie, atâta tot; nu-mi puneți în seamă ce n-am zis, dom'le comisar.

Făcu cu ochiul.

— Și pariați câteva miare pe Micoviak, în seara asta e bine cotat la bursă…

Ca să pună capăt poveștii, căci începea să-i pară rău de confidența făcută, îl strigă pe un grăsan unsuros, îmbrăcat cu niște haine ponosite, cu o cămașă jegoasă și o cravată ca o funie.

— Hei! Célestin…

Obrazul își purtă prin mulțime cele o sută douăzeci de kile de carne nu tocmai proaspătă. Avea gura căzută, ochii pleoștiți. Văzându-i obrajii imenși îți venea să-l îndopi cu supozitoare, atât erau de evocatori.

Ne privi fără chef. Cu toate că nu ne cunoscuse oficial, mirosise cumva că am fi copoi și, se vedea de la o poștă, nu ținea cu tot dinadinsul să aibă parte de relații cu noi.

— Domnii aceștia vor să riște niște gologani, lămuri Mathieu-la-Vache făcând liniștitor cu ochiul *bookmaker*-ului.

— Da?

— Da, zise Bérurier… Aș merge pe Micoviak, ce zici, San-A?

Am ridicat din umeri.

— Pariază dacă vrei, mie nu-mi plac decât jocurile de noroc…

Vorbele acestea cu două înțelesuri l-au făcut pe Mathieu să roșească. Se uită aiurea cu o mutră preocupată. Célestin rămăsese nepăsător.

— Pe cât pariați? se mulțumi să întrebe.

— Pe cinci miare, zise colegul meu scoțându-și pantoful drept.

Ne uitarăm toți trei la el cu multă luare aminte. Cei doi pungași se întrebau de ce se descalță Bérurier tocmai acum, însă eu știam că nevestica îi inspecta buzunarele și că era silit să-și țină economiile în pantofi.

Își scoase fără pic de rușine o șosetă cârpită, dând la iveală ditamai laba cu degetele pline de bătături. Curățenia unei astfel de labe nu putea fi socotită îndoielnică întrucât te pocnea de departe cu îndrăzneala opiniilor.

— După obraz pari intelectual, îi zic tovarășului meu, iar după partea de din jos, coșar; ești ceea ce se cheamă un individ hibrid…

Scotoci în fundul șosetei ca într-o pungă și scoase o hârtie de cinci miare, muiată de transpirație…

— N-o să poți zice că banii n-au miros! îi spuse lui Célestin întinzându-i bumașca…

Pe când ne întoarcem la locurile noastre, îmi împărtăși nădejdile lui. Dacă victoria lui Micoviak i-ar aduce câteva miare și-ar lua o undiță și ar petrece câteva ore de neuitat cu fetele din Bois de Boulogne.

După cum se vede năzuințele lui erau eclectice, însă Bérurier a fost întotdeauna un mare pescar.

Acum meciul cel mare îl pasiona mai mult, din pricina mizei, decât cel al nepotului.

Eu, dimpotrivă, am socotit că spectacolul se sfârșise din moment ce rezultatul întâlnirii era cunoscut de toată lumea.

Au fost prezentați luptătorii: doi de la categoria mijlocie. Micoviak, după cum o arăta și numele, era campionul Franței, iar Ben Mohammed, challengerul său, prezentat drept campion al Burgundiei. Nu poți lupta sub mai bune auspicii decât ale regiunii Beaune.

Și unul și celălalt erau bine clădiți. Carnea lui Micoviak era cam prea roz iar părul de culoarea morcovului se revendica de la Van Gogh; Ben Mohammed avea pielea albă ca o invitație la botez.

Arabul mai susținuse unsprezece meciuri la profesionism pe care le câștigase înainte de limită, iar Micoviak, mai bătrân, dimpotrivă, tocmai fusese bătut măr de campionul Europei la categoria sa. Meciul era așadar hotărâtor pentru el și îmi dau prea bine seama de ce a fost măsluit. Trebuia să-și recâștige prestigiul ca să nu fie silit s-o șteargă frumușel în provincie ca patron de cafenea.

Prima rundă a fost de „tatonare”… Au schimbat cu prudență câteva lovituri anemice… Apoi, pe la mijlocul celei de a doua reprize, lupta s-a întărâtat… Numai că nu era nevoie să te uiți cu lupa ca să pricepi că era o înșelătorie. Loviturile plecau fără vlagă și ajungeau la țintă moleșite de tot. În ritmul acesta, lupta putea dura o

sută de reprize… Am dezlănțuit tărăboiul:

— Mofturi! am început să zbier.

Cei din jur au început să bombăne. Pe ring ploua cu înjurături!

— Hei, băieți, de ce nu vă bateți cu serpentine!

— Își fac masaj facial, nu se poate așa ceva!

— Mai cu viață!

Boxerii au priceput că trebuie totuși să fie mai convingători. Micoviak nu era în stare să lovească în forță, dar știa meseria și și-a zis pesemne că la urma urmei, adversarul fiind plătit să se lase bătut, nimeni nu-l împiedica să-l trimită de-a binelea la podea… A încercat un croșeu de stânga, bine contrat de Mohammed, apoi încă un croșeu de stânga care s-a oprit în mănușile adversarului. Arabul ăsta avea în brațe tot ce-i trebuia pentru a-și face un nume! Mă durea în suflet să-l văd osândit la pasivitate când simțeam că are dinamită în mănuși. Trebuia pesemne să facă rost de de-ale gurii pentru ai săi, bietul băiat… I se promisese probabil câte în lună și-n stele și chiar revanșa, mai târziu victoria prin K.O., titlul, tocmai lui căruia îi părea de pe acum rău după soarele ținutului natal!

Se pare că la asta îi stăteau toate gândurile în vreme ce dinții îi scrâșneau pe proteza protectoare.

Micoviak a plasat din nou o stângă, dar Mohammed avea o eschivă nemaipomenită. Gongul i-a despărțit pentru a doua oară și mulțimea a început să cânte „Je casse la cabane”, căci lupte de acest fel se puteau vedea în fiecare sâmbătă seara la crâșma din colț, încă și mai felurite, mai sângeroase, ba chiar cu neprețuita participare a salvării ca supliment la program!

Managerii celor doi le-au zis să lovească mai cu inimă căci, începând cu repriza a treia, lupta a căpătat oarecare asprime. Era gata să mă las păcălit zicându-mi că poate Mathieu-la-Vache nu pronosticase decât bazându-se pe deducții personale și că lucrurile se desfășurau firesc; dar, uitându-mă mai bine, vedeam că Mohammed luptă de ochii lumii. Lasă dinadins să-i scape ocazii minunate. La un moment dat, garda lui Micoviak fiind larg deschisă ca intrarea în Parc des Princes, am văzut cum pornește dreapta arabului, numai că a apucat să se gândească la învoieli și pumnul lui, atingându-și ținta, avea moliciunea unei frunze galbene care se lasă pe o pajiște.

Micoviak a folosit prilejul ca să plaseze o contră fulgerătoare. Ben Couscous{4} a dat cu fundul de pământ părând că se întreabă dacă autobuzul are întârziere sau dacă scade cursul aurului.

Arbitrul, care era pesemne la curent cu mișmașurile, s-a repezit să-l numere.

— Unu… Doi… Trei… Patru…

Mohammed s-a ridicat în genunchi și a strănutat într-un fel caraghios.

— Cinci… Șase.

Clătinându-se, s-a ridicat. Micoviak stătea nepăsător. Dacă nu l-ar fi împiedicat mănușile și-ar fi curățat unghiile. Se dădea mare. În genul „poftim de vezi cât mi-s de mlădiu și de forțos”.

Arabul a izbutit să se țină pe picioare la „opt” iar arbitrul a încetat să numere. Micoviak s-a grăbit să-i dea lovitura de grație; din fericire s-a auzit gongul…

Bérurier mi-a frânt două coaste dându-mi un cot.

— Ce zici de bomba cu stânga? Îl are în buzunar pe arab!

— Cred și eu că îl are în buzunar, se dă mare, e campion al Burgundiei… Pe banii ăștia piticul Piéral l-ar face K.O.!

— Vezi-ți de treabă! Micoviak n-a ruginit…

— N-a ruginit? Scârțâie când se mișcă… Dacă lupta n-ar fi trucată ca buzunarele unui prestidigitator, atunci ai avea ce vedea.

Numai că Bérurier ținea să-și împace conștiința. Nădăjduia să pună mâna pe niște bani câștigați cinstit.

— Nu sunt de părerea ta, încercă să o dreagă.

Se auzi gongul.

— Invitație la vals, zise Grăsanul…

Încruntă din sprâncene văzându-l pe arab repezindu-se la favoritul lui.

— Ia te uită, zise îngrijorat, și-a revenit și pare supărat!

Era supărat, Mohammed… Era pământiu la față iar ochii îi strălucea ca niște felinare. Pesemne că lovitura amicului îi rămăsese la rânză. Se socotea luat peste picior cu lovitura asta vicleană și își zicea probabil că o asemenea porcărie anulează toate învoielile dinaintea meciului.

Sala simțea că avea să se întâmple ceva și își ținea răsuflarea. Dintr-o dată pentru Micoviak situația devenea albastră. Îi citea arabului mânia pe față și nu-l scăpa din ochi.

Dar degeaba se juca de-a v-ați ascunselea după mănuși. S-a petrecut simplu și repede: o directă la stânga la burdihan ca să-l facă să-și lase garda, un croșeu de dreapta la falcă și campionul Franței își câștigă dreptul la câteva clipe de uitare… Arbitrul, nemulțumit, îl

numără până la zece în mijlocul unor ovații de nedescris.

Ben Mohammed ridică brațele în silă.

Părea că-și cere iertare.

• CAPITOLUL II

Grăsanul avea o mutră și mai acră decât a lui Micoviak. Campionul Franței măcar vedea stele pe care observatorul din Paris nu le poate repera, în vreme ce colegul meu vedea spulberându-i-se economiile de o lună. Era cătrănit rău, Béru. Acasă, nevestica îi punea embargou pe lefșoară și îi oferea cu larghețe cincizeci de ludovici pentru nicotină din fiecare lună și pentru aperitive. Sărmanul nu avea alte surse de câștig decât notele de cheltuieli. Punea la socoteală administrației note imaginare de la taxiuri și umbla cu metroul.

Mutra i se colorase în galben putred iar ochii lui mari și buni aminteau de scuipații urâți ai tuberculoșilor.

— Las – că-l pândesc eu pe Mathieu la o Cotitură, șopti înfundându-și pe capul plin de cucuie găina mai unsuroasă decât o gogoașă. Las-că o să-i vând și eu un pont când mi-o veni bine. Numai că, San-Antonio, al meu va fi din cauciuc cu o vână grozavă de bou înăuntru.

Suflul stârnit de cuvinte îi întețea ura.

— Gunoaiele astea! zise mai departe, ies de la gherlă și fac mișto de noi! Ne iau de proști, ascultă ce-ți spun!

Am dat din cap.

— Nu, Grăsane, nu te preface că ai orbul găinilor! Mathieu e cel dintâi care o dă în bară; sunt sigur că a fost o greșeală undeva. Arăboiul a primit o poceală care l-a făcut să-și iasă din pepeni, asta-i tot. Și cum se pricepe la măcelărit, și-a vărsat necazul pe plexul lui Micoviak.

Era precum spuneam, ca dovadă Mathieu-la-Vache, curajos, ne aștepta la ieșire, cu o moacă nu tocmai zâmbăreață.

S-a apropiat de Bérurier și i-a strecurat pe șest în buzunar o hârtie de cinci miare.

— Cer iertare, a zis, v-am pus să faceți o tâmpenie, nu știu ce s-a întâmplat.

Din clipa în care banii i s-au întors în pungă, inima lui Béru a început să zburde de bucurie. S-a făcut că nu vede bancnota.

— Oricine se poate înșela, a declarat, asemeni ariciului coborând de pe o perie de cap.

După vorba aceasta cuminte, el și cu mine ne-am văzut de drum. Béru a ținut morțiș să mergem să bem rândul de despărțire într-o berărie, să molfăim niște varză acră. Era o inițiativă admirabilă la care am consimțit pe dată mai întâi pentru că îmi place varza murată, apoi pentru că era mai prudent pentru prietenul meu să-și amâne întoarcerea acasă. K.O.-ul înainte de termen scurtase gala și fiind cam devreme, puteam paria o vorbă în vânt pe un loc la cimitir că tanti Bérurier își punea amantul, frizerul de la etajul de sub ei, să-i cânte „Curăță-mi hornul”. Bérurier îi prinsese de mai multe ori în flagrant delict și, de fiecare dată, emoția năvalnică ce-l năpădise în fața acestui spectacol îi stârnise o criză de cufureală.

A doua zi, Bosul m-a trimis la Rouen să fac o anchetă despre o afacere de contrabandă fără importanță. Am stat aici două zile și am citit în camera mea de la *Hôtel de la Poste* un fapt divers care anunța că Mario Josephini, cunoscutul manager de box, se sinucisese aruncându-se în toiul nopții de la etajul cinci, din strada Universității… Știrea nu m-a uimit din cale afară întrucât ziarele ne oferă zilnic o puzderie de sinucideri, de omoruri și de accidente. Atâta doar că, înmuindu-mi cornurile calde în ceașca de cafea aburind pe care mi-o adusese chelnerul de pe etaj, m-am gândit că Mario Josephini era managerul tânărului minune Ben Mohammed. Așa că știut fiind că un caraliu nu gândește mereu ca toată lumea, mi-am zis că poate nu era vorba de o sinucidere!

Asta-i.

REPRIZA ÎNTÂI

• CAPITOLUL ÎNTÂI

Ies din biroul Bătrânului după ce i-am prezentat raportul și, bineînțeles, dau nas în nas cu Bérurier.

— Ia zi, San-A., ți-ai aruncat ochii pe fițuică?

— E vorba despre sinuciderea lui Mario Josephini?

— Da.

— Am citit…

— Și ce crezi?

— Ca și tine…

— Să fie represalii?

— S-ar putea…

Se scobește în nas, sau, mai exact, se străduiește să prindă un fir de păr dintr-o nară. Când în cele din urmă a izbutit să-l apuce cu degetele lui ca niște caltaboși trage, dar nu reușește să smulgă decât lacrimi.

— Lasă-l unde e, îl sfătuiesc, dacă l-ai smulge am fi siliți să-ți băgăm pătrunjel în nas ca să fii cu adevărat tu însuți.

Nu zice nici pâs; meditează.

— Îmi miroase a potlogărie curată, zice.

— Ce spui!

— Trebuie să ne punem mintea la treabă, conchise amicul. Chiar dacă gușterii care au pus la cale lupta măsluită ar fi vrut să se răzbune, s-ar fi luat de arab și nu de manager care n-avea nicio vină!

— Da, desigur.

Îl las și intru în birou. N-am nimic pozitiv de făcut pe moment. Bătrânul așteaptă un raport de la Londra ca să bage în pâine; până atunci trec pe ordinea de zi odihnă…

Casc întrebându-mă cum o să-mi omor timpul dacă, din întâmplare, vacanța se prelungește. Félicie, femeia asta de treabă care-mi este mamă, e la țară, la o verișoară primară care stă în Dordogne. Prinde pesemne obleți căci se dă în vânt după pescuitul cu undița… Mă simt singur și descumpănit ca un puțoi… Am un stoc serios de gagici care nu așteaptă decât un semn de la mandea ca să se arate, cu țâțele gata de luptă, dar se întâmplă că acum n-am niciun

chef să îndrug verzi și uscate unei femei. Îmi fac cura anuală de misoginie. Femeile, dacă vreți să știți ce gândesc despre ele, ne acaparează prea mult. Ca trupe de ocupație, nimeni nu este mai nimerit decât ele. Ai zice că sunt o ceată de vânzătoare de aspiratoare. Dacă le dai timp să ți se strecoare la inimă, îți va fi tare greu mai apoi să le trântești ușa în nas! Scotocesc peste tot, nu se mulțumesc doar cu ce găsesc în chiloți… Și culmea e că nu-i destul că le lași să fluture panglici și panglicuțe, dar trebuie să te mai arăți și bucuros nevoie mare… „De ce taci, dragule, spune-mi ceva drăguț” Ah! nu, asta nu, e peste poate, să vii pe lume ca să plătești impozite și să te ții de asemenea fleacuri, asta ar îndreptăți o cerere de tarif redus la E.D.F. ca să te sinucizi lăsând gazele deschise.

Așadar treabă nu, gagici nu, doar viață de familie la gura sobei! Așa că, tot ce-mi rămâne de făcut e să trag o beție cu apă minerală sau să mă duc să văd ultimul film de la Carol Martine Internațional; dar acestea sunt bucurii care nu-mi spun prea mult și-mi storc creierii să găsesc ceva nou.

Îmi pun țurloaiele pe hârtiile de pe birou și caut într-o desfătătoare ațipire o idee salvatoare când descopăr, aruncat pe jos, un ziar. Este deschis la pagina de sport și la rubrica „Box” este un anunț care spune că funeraliile lui Mario Josephini vor avea loc astăzi după amiază la ora trei.

Gândurile îmi zboară puțin la acest fapt. Mi se pare de neconceput ca un manager de box să se sinucidă. Sinuciderea este apanajul (cum ar zice Henric IV care îl avea alb)[{5}] intelectualilor, al năpăstuiților și al celor nefericiți în dragoste. Or, Josephini avea o meserie despre care poți spune fără să stai pe gânduri că nu te îndeamnă să te culci cu o cărțulie a lui Sartre în loc de căpătâi. Tipul mai avea pe deasupra și o pepinieră de campioni care îi aducea pesemne niște venituri frumușele, ceea ce rezolvă problema banilor. Cât despre dragoste, dacă e să mă iau după fotografie, trebuie că nu-l muncea nici măcar cât bătăturile când se schimbă vremea Josephini fiind, pe când trăia, un bărbat cu o burtă care spune multe. O burtă semnată Curnonsky și garantată vreme îndelungată. Cu un asemenea burdihan prefera se pare puicuțele cu sos alb și trufe decât pe canapea. Mario avea buricul belicos și era gata oricând să-i sară țandăra. Oamenii grași își fac rareori seama și oricum nu se aruncă niciodată pe fereastră *because* au un respect inconștient pentru pielea lor.

Ridic receptorul și îi spun telefonistei să-mi dea comisariatul din

strada Abbaye. Mă pricopsesc la repezeală cu o voce înflorită cu accent corsican.

— Vă ascult, zice agentul de la comisariat.

Îmi spun numele și-l cer pe comisarul Soupin, cel care prezidează sorții cutiei cu pandore de la sectorul șase. Soupin este un fost coleg de promoție. Nu atât de bătăios ca mine și mai hârțogar, s-a mulțumit cu o carieră axată mai mult pe chitanțe decât pe pistolul cu calibru nouă.

— Alo, tu ești, San-A.?

— Chiar eu, dar rămâne între noi; nu te deranjez? Ce-ți mai face colecția de muște?{6}

— Bâzâie…

— Bravo.

— Ce vânt te aduce? mi-o taie Soupin care s-a temut întotdeauna de jocurile umorului și ale Bazarului de lângă Primărie{7}.

— Nu-i vânt, abia o adiere schimbătoare, băiatule; aș vrea să-mi spui ceva despre un anume Josephini, negustor de boxeri pe care l-ai cules alaltăieri de pe trotuar.

— Îl cunoșteai? intră la gânduri mașina de împărțit certificate de domiciliu.

— Nu, dar mi-ar plăcea să-l cunosc…

— Mi se pare că ajungi puțin prea târziu…

— Nu-i niciodată prea târziu să te apleci asupra vieții contemporanilor.

— În cazul acesta va trebui să te apleci cam mult, și n-o să-ți spună mare lucru, bietul băiat!

— Nu te-a învățat nimeni la cursurile serale de Sherlock fără cusur că deseori un om mort spune mai multe decât unul viu?

Tușește încetișor.

— Lasă gluma, ce vrei să știi?

— Păi, la început, cum a murit…

— Asta nu-i începutul, ci sfârșitul…

Râde mulțumit.

— Nimic mai simplu, continuă, în noaptea de luni spre marți, pe la 1 dimineața, s-a aruncat pe fereastra de la dormitor… Cinci etaje în cădere liberă și bordura trotuarului la sosire, asta-i de ajuns ca să-i potolească pe cei cuprinși de nevricale.

— Tocmai asta-i, el nu prea avea de ce fi. Tu ai făcut ancheta?

— Dar cine? Lăptarul din colț?

Soupin ăsta începe să mă calce pe bătături. Prinde gust pentru întrecerile spiritului, această emanație a celui mai spiritual popor de pe Pământ!

— Lasă flecăreala, i-o tai, riști să-l stârnești pe vreun producător de filme iar cinematograful e și așa sărac. Spune-mi cum vezi tu lucrurile, Soupin.

Tonul meu grav îl aduce cu picioarele pe pământ.

— Sinucidere, rezumă. Nu-s alte concluzii de tras din drama asta. Josephini trăia singur. Am fost siliți să spargem ușa apartamentului ca să putem intra, căci zăvorul era tras. Și nu-i un zăvor cu cheie așa că nu a putut fi închis decât dinăuntru, pricepi cum vine chestia? Apartamentul fiind gol, închipuiește-ți.

Ceea ce spune mă liniștește. Da, e vorba într-adevăr de un gest deznădăjduit.

— E mare apartamentul?

— Nu prea: o cameră, sufragerie, bucătărie, baie. Îți cauți locuință?

— Nu mai are altă ieșire?

— Ba da, glumește Soupin, ferestrele…

— Dau toate spre stradă?

— Toate! E nostim, singurul necaz este că n-are ascensor.

— Și baia?

— Toată în faianță verde, dragul meu, are ceva câmpenesc care aduce cu clorofila.

— O fereastră?

— Cu geamuri și deasupra unei curți cu cinci etaje…

Întrebările mele încep să-l sâcâie căci mârâie printre dinți unui tip care pesemne se află în birou:

— Iertați-mă că vă fac să așteptați, termin îndată.

— Vorbe goale, Soupin, îi zic. Mi-s de părere că îți pierzi vremea tocind codul bunei purtări.

— Asta-i tot ce vrei să știi?

— De ce, te plictisesc?

— Nu, dar am pe cineva în birou și…

— O ultimă întrebare: Josephini avea o viață sentimentală?

— Apriori potolită de tot… Era divorțat de vreo zece ani și profita de câte un prilej, dar fără excese… Cred că prefera banii. Ascultă, San-Antonio, dacă ai de gând să scrii viața lui Mario Josephini, ai face bine să iei legătura cu *Ring* sau cu ziarul *Equipe*. Tot ce-ți pot

spune este că a murit pentru că a căzut de la etajul cinci și că nimeni nu i-a făcut vânt, în rest…

Cârâie scurt „bună seara” și închide.

Pun receptorul în furcă ușor stingherit că am cheltuit atâta energie pentru o idee așa de tâmpită. Soupin a avut dreptate să mă trimită la plimbare. Cu ce drept mă bag eu în ciorba lui? Pic mereu ca musca în lapte în treburile colegilor mei, asta-i partea cenușiu cleioasă a personajului meu. Și la urma urmei de ce nu s-ar fi expediat Josephini cu bani peșin la sfântul Petru? Fiecare face ce vrea cu viața lui!

Tresar când Bérurier intră în birou.

Grăsanul nu pare să fie în apele lui. O fi găsit izmenele frizerului la picioarele patului?

— Vezi tu, San-Antonio, zice, e ceva ciudat, cu cât mă gândesc mai mult…

— Cu atât pricepi mai puțin? i-o tai.

— Da, încuviințează, cu atât pricep mai puțin din ce pricină s-a omorât managerul arabului. Să-ți faci seama, ia zi, cu ce vrea să semene asta?

— Cu nimic, și cu atât mai puțin cu tine, spun. Și totuși, este un fapt. I-am telefonat lui Soupin, comisarul din strada Abbaye, care e categoric… Josephini era singur în cuib când a făcut pe omul-pasăre. Nicio altă ieșire în afară de ușă, care era închisă pe dinăuntru cu un zăvor cu clănțău.

— Poate că era somnambul?

— Cine știe…

— Se întâmplă, mă asigură. Uite, am un văr…

— Care este jandarm în Aveyron?

Se uită la mine.

— Da, de unde știi?

— O premoniție, Grăsane, zi mai departe!

— Ei bine, când visează, merge pe acoperiș…

— De mult?

— De când era mic…

— Și n-a căzut niciodată?

— Nu!

— Somnambulii nu cad niciodată… Vrei să-ți spun ce mă bate gândul?

Chipul lui Bérurier devine lacom.

— Sunt numai urechi!

— Fii atent la ce-ți spun: casa lui Josephini nu are ascensor…

— Ei și?

— Eu cred că managerul, nemaiavând țigări, a vrut să-și cumpere și, fiind grăbit, a luat-o pe scurtătură…

Bérurier rămâne un minut și jumătate cu gura căscată. Cu băgare de seamă ridic partea de jos a maxilarului ca să o aduc lângă partea de sus.

— Ține-ți gura închisă, bătrâne, e curent prin partea locului.

• CAPITOLUL II

Tocmai îmi terminam masa în berăria din fața închisorii Centrale când colegul meu Pinaud, omul cu genele făinoase, apasă pe clanță și intră în încăpere.

Având talpa pantofului drept descusută, își agață piciorul în bara de aramă care ține preșul de la intrare și cade peste cuierul pentru umbrele. Servitoarea se repede să-l ridice, fapt ce-i oferă lui Pinaud prilejul să-și arunce o privire nepăsătoarea în decolteul ațâțător al donșoarei. Își adună apoi proteza de pe jos, suflă praful de pe ea și și-o vâră în gură. După ce și-a recăpătat demnitatea odată cu dinții și echilibrul, îi asigură pe cei de față că n-a pățit nimic și se apropie de masa mea.

— Ai niște intrări bine puse la punct, ca la circ, zic.

Zâmbește smerit.

— Când eram tânăr, am făcut teatru, mă lămurește.

— Și ce jucai? Partea din față a unui leu în Ben-Hur? Ai capul potrivit!

— Nu mă lua în râs, bombăne învățatul meu tovarăș, aveam un nume.

— Al tău?

— Nu, îmi luasem un pseudonim…

— Și cum îți zicea?

— Pinaut, cu T…

Mă apucă un râs cu hohote ceea ce-i cu mult mai bine decât să mă apuce toate năbădăile.

— Ai simțul nuanțelor, Pinuche.

— Să-ți explic, am făcut asta pentru familia mea: părinții mei erau negustori de încălțăminte și…

— Și se simțeau prost văzându-și progenitura dând cu piciorul modului lor de trai? Îi înțeleg pe negustorii de ghete! Între noi fie vorba, ar fi putut să-ți lase moștenire o pereche de încălțări… Iei o cafea, bătrâne?

— Mai bucuros un calvados…

O chem pe chelneriță. E una nouă, cărnoasă, care parcă-ți servește țâțele cu garnitură de lăptucă odată cu mușchiul de vită.

— Două pahare cu calvados și zâmbetul tău, iubito, îi zic.

Fiind un optimist, cred că amintirile teatrale ale lui Pinaud s-au sfârșit, dar cu Pinaud amintirile nu se sfârșesc nicicând. Trebuie mai mereu să dea din clanță într-un fel sau altul și, de obicei, mai degrabă în altul.

— Cred că mi-ai văzut numele pe afișe, la Teatrul Nou din Montrouge, continuă profitând de faptul că îmi termin ștrudelul cu mere.

— Păi sigur, exclam, erai afișat cu litere de o șchioapă imediat după prețurile locurilor…

Ridică din umeri și declară că niciodată nu se poate vorbi serios cu mine. Abia atunci bag de seamă că poartă cravată neagră și cămașă albă. Socotind faptul ciudat, îl întreb din ce pricină și mă lămurește că de aici se duce la înmormântarea lui Josephini.

Vestea mă meduzează (cum ar zice un pictor de plute)[{8}]. Iată că numele lui Josephini îmi flutură iarăși pe la urechi tocmai când începusem să-l uit. Ce să însemne asta? Brusc, m-apucă nerăbdarea. Căci, cum să vă spun, cred într-un concurs de împrejurări. Ziceți ce-ți vrea, dar am băgat de seamă că trăim într-o lume în care absurdul nu există decât în inima oamenilor și nu în faptul că lucrurile nu-s făcute ca lumea.

— Îl cunoșteai? zic.

Pinaud nu răspunde căci, încă o dată, ochii lui ofiliți hoinăresc prin decolteul chelneriței.

— Cu tine vorbesc, libidinosule! Asta-i acum, să-și pună fetele pavăză ca să te servească?

Tresare.

— Îți cer iertare, eram cu gândul în altă parte…

— Iar eu îți cer să-mi spui dacă l-ai cunoscut pe Josephini…

Zâmbește ca un om de treabă nițel ramolit.

— Păi cum! Mi-era cumnat…

Încă un avertisment din partea destinului. Dă mereu târcoale, stă

la pândă, gata să scoată capul și să dea un bobârnac vieții la momentul potrivit.

Pinuche, cumnat cu Josephini! Anul acesta îmi e dat să văd de toate! Pesemne uimirea face să-mi piară sângele din obraji căci Pinaud îmi zice, mirat:

— Ce ai pățit de te făcuși ca nufărul, așa pe nepusă masă?

— Cumnatul tău! oftez.

Are gălbenuș de ou în mustăcioară iar ochii ca niște virgule îi clipesc asemenea luminilor semnalizatoare de pe un șantier.

— Păi da, zice. O luase pe sora nevesti-mi, mă rog, una dintre ele, căci fetele Dufouinard erau opt. Singurul băiat a fost ucis în 14… Era cuirasier… Un băiat tare frumos, blond, l-am văzut fotografiat călare…

Retez, dintr-o dată, de la poale, arborele genealogic al familiei Dufouinard.

— Carevasăzică, l-ai cunoscut pe Josephini?

— Păi sigur… Dar ține seama că nu ne mai vedeam de zece ani căci a divorțat de cumnată-mea, Marta; dar ăsta nu-i un motiv să nu mă duc la înmormântare. De-aș fi în locul lui, mi-ar face plăcere să vină la a mea!

După aceste gânduri pur umanitare Pinaud cere chelneriței un alt rând de calvados.

— Te-ar supăra cumva dacă aș merge și eu cu tine la înmormântare? zic. N-am nimic de făcut și mi-aș mai omorî timpul.

Amicul dă pe gât alcoolul de mere:

— Ce gânduri năstrușnice îți trec prin cap, zice.

Apoi, răzgândindu-se:

— L-ai cunoscut cumva și tu?

— Nu… Dar este un băiat care mă interesează. Ia spune-mi, găsești că a fost firesc să-și facă seama?

— O sinucidere nu-i niciodată firească, declară Pinaud. Drept să-ți spun, am fost surprins, căci Mario era băiat de viață… Avea o situație frumoasă și nu era betegos… Dar, la urma urmei, asta nu înseamnă mare lucru, nu putem ști ce-i în tărtăcuța unui om…

Ne ridicăm ca să mergem la cimitirul Père-Lachaise. E soare, dar un vânt rece răsucește fumul deasupra acoperișurilor. Ce vreme frumoasă pentru a înmormânta foști cumnați!

•

Toată lumea boxului e acolo, în reculegere. Cortegiul e gata: este

alcătuit din bărbați care au cu toții nasul turtit și urechile ca niște foi de varză. Ai zice că sunt reprezentanții aceleiași rase având caracteristicile, mongolilor.

— Parcă-i o cireadă, susur la urechea colegului.

— O fac pentru bani, subliniază.

Recunosc ici-colo foste vedete ale ringului, și unele mai noi. Și unele și celelalte și-au sculptat carnea cu lovituri de bulgări din piele. Sper pentru ei că au avut fericita idee să-și facă portretul la începutul carierei. Își pot petrece astfel plăcutele seri de iarnă visând în fața acestor mărturii ale trecutului: „*Când eram ca un Don Juan*!” „*Amintirile unei barabule*!”

Trebuie să ai curaj nu glumă ca să lași să-ți fie pocită fațada în halul ăsta. Oh! de-ați vedea alaiul! Ai zice că-i un miting al mutrelor stâlcite.

Dacă încasatorii ăștia de scatoalce s-ar întoarce de pe câmpul de bătălie ar fi scoși urgent la pensie cu sută la sută. Numai că, întrucât au pățit-o între douăsprezece corzi, la lumina reflectoarelor, gagicile se topesc după moaca lor. E vreuna care să nu aibă boxerul ei? Campionul ei?… Înghețate, castane glasate, croșeuri la ficat! Delir cu pumni. Asta dovedește lipsa de logică a femeilor. Pentru ele, importantă-i galeria (și cele din strada La Fayette)[{9}]. Vor și boxer și boxer: cu cât e mai nasol cu atât pare mai viril! Visul lor ar fi să dea peste vreunul care să fie campion al lumii pe viață, și nu le-ar supăra cu nimic dacă portretul i-ar fi revăzut și îndreptat de Picasso.

Mă gândesc la toate astea bătătorind pietrișul cimitirului…

Pinaud se apleacă spre mine.

— Bénaim ar avea tot ce vezi în același spectacol, îmi zice arătând asistența, ar putea vinde locurile de lângă ring cu zece miare.

Fulgerele de magneziu pârâie. Înmormântarea unui sinucigaș cunoscut se bucură de succes. În ordinea valorilor publicitare se situează între un avort al lui Miss Univers și a treizeci și patra anchetă despre U.R.S.S… Este mană cerească pentru gazetărași.

Deodată îl văd pe Ben Mohammed, învingătorul lui Micoviak. E acolo, un năpârstoc în costum de oraș. N-ai zice pentru nimic în lume că este speranța numărul unu a boxului francez. Are o față de să dai să fugi. Am bănuieli că moartea managerului său îl pune pe gânduri. Aș vrea să stau câteva clipe de vorbă cu el între patru ochi.

Căci, cum să vă spun, cu toate că sinuciderea lui Josephini e dovedită eu cred mai departe că a intervenit o forță din afară. Micul

arab pare tare ciudat. Pe fața-i cenușie nu citești numai tristețe ci și teamă. Privește în jur cu un aer rugător… Numai de n-ar fi vreo idee năroadă zămislită sub țeasta mea… Trebuie să aflu. Dacă mă apuc să fac romane de trei parale, mai bine ies din timp la pensie…

După ce se termină de stropit cu agheasmă în jurul mormântului, îl las pe Pinaud sub pretext că mă duc să salut un prieten și mă apropii pe nebăgate de seamă de Mohammed… Acest copil sortit gloriei pleacă singur singurel prin marele cimitir…

De cum iese din cimitir se îndreaptă spre stația de taxi *because* n-are încă mijloacele să-și ia o mașină americănească de culoarea căpșunii borâte. Dar nu-i departe vremea aceea… Punga i se va rotunji dacă pot spune așa.

Unul în spatele celuilalt ajungem în dreptul mașinii mele. Întind pasul și-l ating pe arab pe umăr. Tresare și face stânga-împrejur. Are ochii de cărbune. Simți că e gata să-i dea una celui care i-ar căuta pricină. Ca să-i potolesc instinctele bătăioase, îi trimit un zâmbet încântător care l-ar înduioșa până și pe un perceptor.

— Aș vrea să-ți spun două vorbe, băiete…

— Ci vrei di la mini? croncăne Mohammed.

Mă uit pieziș spre mâna lui dreaptă; strânsă pumn, e tare ca oțelul.

— Stăpânește-te, Mohammed, Federația ți-ar retrage licența dacă te-ar pune păcatul să snopești un caraliu.

Mă privește fără să priceapă. Atunci îi arăt legitimația. Dar nici ea nu-i atrage peste măsură (cum zice croitorul meu) atenția.

— Nu ști citește, mărturisește campionul.

Să vezi și să nu crezi! Iată un copil care a fost învățat să-și pocească contemporanii înainte să învețe alfabetul! Ce vremuri demne de epopei!

— Asta înseamnă POLIȚIA, zic arătându-i cuvântul scris cu roșu. Vom folosi metoda globală ca să te educăm, dragul meu…

Îl apucă bâțâiala…

— Poliția! se bâlbâie, da ci-am făcut?

— Nimic, dimpotrivă, ca să nu ți se facă, de aceea vreau să-ți vorbesc… Urcă în mașina mea, o să ne plimbăm oleacă…

Face cum îi zic, din ce în ce mai tulburat. Îmi pilotez câteva clipe căruța, până dibuiesc un bistrou liniștit pe malul canalului.

— Hai, îți ofer un păhărel.

— Nu biau…

— Atunci un cornet cu cartofi prăjiți. Da hai odată ce naiba! Și nu

face mutra asta, n-am de gând să te mănânc.

Am avut fler alegând cârciuma asta. E cum nu se poate mai liniștită… După tejghea, o matroană grasă, fleșcăită, dă faliment fără să prea bage de seamă golind ultimul butoi de vin de Aramon. Niciun mușteriu.

Aleg o masă lângă fereastră și comand un rom și un pahar de Vichy. Barosana oftează din greu și se smulge de lângă tejghea. E umflată ca o gogoașă, are privirea tulbure, ciorapi făcuți armonică și o pereche de pantofi ajunși la capătul puterilor.

Ne aduce băuturile și se întoarce la bază răsuflând cu năduf.

— Și acum să stăm serios de vorbă, Mohammed, adică despre moartea managerului tău.

Primește lovitura în plin. Fața i se lungește brusc, în ochi îi apar pete vinete.

— Vezi tu, eu cred că o bandă de pungași, care nu-ți iartă victoria de ieri seară, i-au făcut de petrecanie, pricepi ce-ți spun?

Schițează un gest scurt, afirmativ. Simt că sunt pe drumul cel bun și că instinctul nu mi-a jucat un renghi.

Hotărât lucru, când e ceva suspect pun la țanc degetul pe rană!

— Am să-ți spun ceva, continui uitându-mă la arab, am aflat de la un grangure că întâlnirea ta cu Micoviak era măsluită. Trebuia să te lași bătut ca să urce cota lui Polak de Belleville, așa-i?

De data asta l-am dat gata. Mă privește temător, cu ochii aprinși.

— Da, i-adevărat… I-adevărat… Domnu Mario îmi zisese așa: pierzi întâlnirea asta și după aia semnezi un contract pientru rivanșa. Îi iei ușor titlu lu Micoviak…

— Am fost și eu la meci, ți-ai pierdut firea, nu?

— M-a lovit rău; nu putut răbdat, atunci lovit. Domnu Mario, din colț, strigă „atenție”…

— Bun, l-ai trimis la podea pe gușter; și ce s-a mai întâmplat?

— Domnu Mario luat la rost. Și apoi vinit niște bărbați la sala di antrinament. Ei zis că dacă o să faci pe nebunu, o să pot mi duc tai frunza la câni în loc boxez…

— Cum arătau bărbații ăștia?

— Bine îmbrăcat…

Nu mai cer alte amănunte descriptive întrucât am mari îndoieli că el și cu mine am avea aceleași concepții despre eleganță.

— Erau mulți?

— Doi.

— Tineri, bătrâni?

— Unu voinic bătrân, di cel puțin patruzeci ani…

Îmi strâng nodul la cravată.

— Și unu mai tânăr…

— Le-ai auzit numele?

— Nu… Ba da… Cel bătrân? Domnu Mario îi zicea domnu Abel…

— Îl chema Abel?

— Da…

— Și Mario părea înfricoșat?

Micul arab își trece labele de șobolan peste țeasta creață.

N-a născocit nici apa caldă nici praful pentru fecundat catâri și totuși, lăsând de o parte neștiința lui, sălășluiește într-o prostie sobră și de bonton.

În orice caz, are o calitate esențială: este mânat de o nedomolită bunăvoință. Este un tip conștiincios. Toată viața nu va face decât ce i se va spune (doar dacă nu-l scoate cineva din țâțâni cu o castană nelalocul ei), dar o va face bine.

Se străduiește cu disperare să priceapă ce-l întreb.

— Teamă? repetă. Nu, nu cred… Era foarte mâniat pe mini, zicea față de domni că dacă o iau di la capăt cu ci-am făcut, mi lasă în plata Domnului…

Mă cufund în gânduri triste. Caut ce nu merge și găsesc: Mario Josephini nu putea fi făcut răspunzător de ieșirea nepotrivită a elevului său. Reacția lui Mohammed fusese o reacție omenească, firească și de necontrolat. Și încă ceva, nu mai auzisem niciodată spunându-se că un manager de box să fi fost aruncat în aer (este termenul care se potrivește de minune aici) din pricină că un băiat din teamul lui n-a fost de gașcă… Chiar în State, boxerii înșiși își dau seama de asta…

Mi-s de părere, măi băieți, că trândăvia are asupra mea un efect dezastruos. Sunt pe cale să-mi fabric un cinema portabil mișto și să-mi proiectez cât e ziulica de lungă filmul „E apă-n gaz”, cu San-Antonio în rolul țevii!

Arabul îmi respectă gândurile.

Îi zâmbesc.

— Ești un băiat de treabă și o să faci carieră frumoasă la fabrica de împachetat fum… Ia spune-mi, când l-ai văzut ultima oară pe Josephini?

Își scrutează trecutul.

— În după amiaza di dinainti cadi di la fireastra.

— Unde l-ai văzut?

— La sala.

— Se purta firesc?

Revin întrucât consider întrebarea prea savantă pentru bietele lui meninge buimăcite.

— Nu părea supărat?

— Nu…

Se gândește un pic, fapt care-i produce trosnituri sub țeastă.

— Doar când vinit o doamna caute la el…

Tresar.

— O doamnă?

— Da… Domnu' Mario punea lucrez cu dreapta la sac; și intrat doamna… Când văzut la ea, Domnu' Mario supărat tare.

— Ce a zis doamna?

— Nimic… Stătea drept în ușa cu blănuri albe frumoase și păr așa frumos auriu… Domnu' Mario zis la mine astăzi fost bine, ce zic, pentru ziua aceea! A pus haina și plecat cu doamna… Nu mulțumit… și totuși doamna tare bine făcută.

Își bea paharul cu Vichy. Bașoldina e legată de tejghea ca o balenă moartă de o banchiză… Ne aruncă o căutătură flască din ochii bulbucați distruși de poșircă.

Cele spuse de micuțul campion mă interesează din cale afară.

Cu câteva ore înaintea morții o fată frumoasă, încotoșmănită în blănuri scumpe, a venit la sala de antrenament. Doar s-a ivit și managerul a devenit țâfnos și și-a luat valea cu ea. Dumneavoastră nu vi se pare ciudat?

— Ai mai văzut-o până atunci pe doamnă?

— Niciodată…

— Era adineauri la înmormântare?

— Nu…

Mă ridic.

— Destul pentru astăzi. Dă-mi adresa ta, eu am să ți-o dau pe a mea. Dacă e ceva nou, luăm legătura, e bine?

— Da, domnu.

Mă uit admirativ la umerii lui puternici. Nu-ți cade bine să te „contacteze" un mijlociu de calibrul ăsta. Cu toate că ținuta de oraș i se potrivește ca nuca-n perete, îi ghicești lesne mușchi în mâneci.

— Hei! îi strig în clipa când îl las la o stație de taxi, dacă îmi

îngădui un sfat: ai grijă cum te păzești și vei ajunge departe!

• CAPITOLUL III

Când împing cu un gest totodată nobil și dezinvolt ușa *Barului Bithurique* (patronul este un fost preparator la farmacie care a citit pesemne în tinerețile lui Almanahul Vermot.) Mathieu-la-Vache tocmai făcea o belotă. Are ca parteneri trei tipi ale căror faciesuri te duc cu gândul la un grav accident de circulație. Sunt crestați ca trunchiurile de palmieri iar cu leucoplastul pe care și l-au lipit pe muie ai izbuti să faci să stea drept sânii unei babornițe. Un adevărat desen de Dubout!

Mathieu anunță un careu de decari și, pentru a-și savura izbânda, aruncă celor din jur o privire mulțumită. Dă cu ochii de mine și, pe loc, uită de cărți… E stingherit și neliniștit. Strigă către patron:

— Denis, ține-mi locul o clipă, e încălzit!

Ar fi păcat să se piardă un careu de decari. Asist la schimbare după care mă îndepărtez cu Mathieu spre capătul barului unde se află o masă așezată cu schepsis într-un loc mai retras.

— Luați un pastis? vrea să știe Mathieu.

— Da.

— Două special! strigă cretinoidei care ține loc de servitoare cu voce timbrată și cu un dispreț suveran față de pluralul cuvintelor.

De comun acord așteptăm să ni se aducă băutura înainte să intrăm în miezul subiectului. Oricum Mathieu n-are ce face, trebuie să-mi lase inițiativa conversației. Pare îngrijorat.

Gust din pastis. E special, într-adevăr, e dens ca o noapte de decembrie și are un parfum plăcut.

— Ei, atac, agentul acela de schimb are zi liberă azi?

Mathieu e tulburat.

— Știți, nu mă duc în fiecare zi, înțelegeți?

— Da, da…

Mă joc făcând rotocoale cu piciorul paharului pe marmura măsuței.

— Ia spune-mi, Mathieu. Îl cunoști pe un anume Abel?

Rămâne nemișcat, cu craniul mișunând de șovăieli. Nasul turtit îi atârnă ca o trompă de elefant și pare plictisit.

— Abel, se hotărăște într-un târziu, stați puțin, parcă-mi sună cunoscut…

— Bine ar fi!

— Nu cumva e vorba despre Abel Duboeuf?

— Tot ce se poate. Cum arată Duboeuf ăsta al tău?

— Înalt, voinic, cu părul ca peria…

— La vreo patruzeci de ani?

— Ceva mai mult, să zicem patruzeci și cinci.

— Nu cumva se ocupă de… box?

Mathieu se strâmbă.

— N-aș putea să vă spun… Eu…

Pun paharul pe masă cu o mișcare atât de bruscă încât i se rupe piciorul. Întorc spre vecinul meu de pe banchetă o privire care ar topi un frigider.

— Ascultă, Mathieu, degeaba lucrezi la un agent de schimb (rostesc apăsat cuvântul), nu trebuie să uiți că mai ai un cârlig la Poissy. Când ai un pedigree ca al tău, te dai peste cap să-i faci pe plac domnului agent de câte ori se ivește prilejul, pricepi?…

— Nu vă supărați, protestează, schimbat puțin la față.

Adaugă:

— Nu sunt un sfânt, dom'le comisar… Numai că, vedeți dumneavoastră, nici n-am luat cu polonicul. Nu vreau nimic altceva decât să vă fiu de folos, dar…

— Pune punct, Mathieu, o să mă faci să dau apă la șoareci și n-am batista la mine! Când te apuci să sporovăiești despre conștiința ta parcă aud cântându-se *La Marseillaise*… Te întreb două lucruri. *Primo*: unde pot să dau de acest Abel? *Deuxio*, însă aceasta este o întrebare subsidiară: se ocupă de box?

Mathieu pocnește din degete. Fata cu privirea amorțită a buchisit pesemne alfabetul surdo-muților pe paginile cu poze din Larousse căci aduce două pastisuri fără ca Mathieu să fi rostit vreun cuvințel.

Tovarășul meu își masează trompa.

— Mi-s de părere că Duboeuf agață gagici într-un bar, pe avenue Junot… nu-mi mai amintesc în care… iar în ce privește boxul, s-ar putea să se ocupe.

Când spune toate astea arată tot atât de sincer ca un domn care se întoarce acasă la miezul nopții plin pe față de ruj de buze.

— Așa mai vii de acasă, Mathieu, dacă îți lași conștiința la vestiar!

N-are curaj nici măcar să zâmbească. Scot bișțari din buzunar ca să plătesc orgia cu anason, dar Mathieu întinde cu hotărâre brațul:

— Lăsați, dom'le comisar, aici sunt ca la mine acasă… Bag la loc

bănuții fără să insist. L-ar jigni, și apoi cu turnătorii trebuie să te porți cu mănuși.

•

Seara se lăsă cu zgomot surd când mă strecor într-o cafenea de pe avenue Junot. Este cea de a treia în care intru. În primele două am fost asigurat că nimeni nu-l cunoaște pe Abel Duboeuf și afirmațiile au fost făcute cu atâta nevinovăție încât am pierdut orice nădejde să pun mâna în seara asta pe tovarășul lui Josephini. Și totuși, intrând la *Leon's*, dau cu ochii de un tip care iese grăbit dintr-o cabină telefonică. Dacă mă iau după părul ca peria și dorința de a se cărăbăni acesta trebuie să fie Abel. Nu mă înșel, patronul celei de a doua cafenele a dat un telefon aici ca să-l prevină pe Abel că îl caută un caraliu deghizat în băiat drăguț, și Abel preferă să amâne pe altădată întâlnirea noastră.

În clipa când dă să treacă pragul îl apuc de rever.

— Doar o clipă, zic, aș vrea să-ți spun o vorbă…

— Dar nu vă cunosc…

— O să facem prezentările, vino cu mine.

Pare-se că-i răbdător de felul lui căci se împotrivește morocănos: dă cu laba încât îi dau drumul la haină.

— Ia vezi, să nu-ți închipui că poți face pe viteazul cu mine!

Oftez și îi arăt legitimația.

— Nu te cheamă Abel Duboeuf?

— Ba așa se pare.

Pus pe harță, cârâie:

— Dar nu-i un motiv să mă tutuiești, doar n-am păzit vacile împreună!

Îi merge mintea, lui Duboeuf!

— Scuze, dom'le baron, șoptesc, nu luasem în seamă blazonul brodat pe chiloți.

Omul îmi displace din cale afară. Pleava nu mi-a stârnit niciodată prea multă duioșie, dar au unii niște mutre de te bagă-n boală. Individul ăsta lasă o impresie deprimantă de mârșăvie ambulantă. Trebuie că e chelbos, dușmănos, viclean, rău și diabetic.

— Vii imediat cu mine, zic brusc.

— Cu ce drept?

În local, drojdia se agită. Consumatorii – toți niște răufăcători – privesc începutul de coridă cu ochi tulburi. Mă întreb dacă nu o să se lase cu caft…

— Aveți mandat de arestare? întrebă Abel. Asta-i prea de tot.

— Iată-l, zic lovindu-l scurt cu stânga la ficat.

Se încovoaie, cu respirația tăiată… Ar vrea să riposteze, dar l-am trăsnit prin surprindere, i-am luat piuitul.

Câțiva borfași se apropie vrând pesemne explicații.

— Jos labele, Azor, îi zic celui din capul șirului. Am treabă cu domnul, dar dacă o căutați cu lumânarea chem patrula și o să fie un tămbălău de pomină. Vă promit că la plecare o să vă puteți împopoțona cu etichete „Fragil”.

Persoanele acestea onorabile se lasă păgubașe. Atunci îl ajut pe Duboeuf să se ridice și îl duc până la șareta mea. Îl împing înăuntru, pun piedica de siguranță și mă așez la volan.

Când, după douăsprezece minute, ajungem la poliție, gorobetele Abel și-a venit în fire. Seamănă mai degrabă cu Cain, cel puțin cu ideea pe care ne-o facem despre acest băiat de treabă: ochi alunecoși, buze lăbărțate…

— Nu îngădui astfel de procedee, se oțărăște. Nu sunt vinovat cu nimic și-mi voi cere drepturile…

— O să mai vorbim noi despre asta cu mintea limpede, după cum zicea un tip pe care-l duceau la ghilotină.

— Nostim de tot, mormăie. De fapt, ce vreți de la mine? N-am mai pomenit una ca asta: un caraliu care să te bage în sperieți fără o vorbă când te simți cu conștiința curată!

— Conștiința ta, rectific scoțându-l din mașină, seamănă cu căcăstorile publice! Hai, fă pași…

— Mă arestați?

— Așa s-ar zice…

Exclamă:

— Ah, da?

— Da… Și dă-i bice, abia aștept să te am între patru pereți…

Se proțăpește în fața mea.

— Și pentru care motiv mă arestați?

— Injurii și violențe la adresa unui comisar special…

— Oh! ce nerușinare!

Întrucât ne aflăm sub porticul Stabilimentelor Bourreman, îl pocnesc cu cotul în cotlete de-i deșurubez tubul respirator.

Până în biroul meu nu mai zice nici pâs. În camera alăturată, Bérurier, înarmat cu o spirtieră, își frige un cârnat. Întrucât a avut fericita idee să lase deschisă ușa dintre camere, am impresia

reconfortantă că mă instalez în bucătăriile hotelului *Pinchon*.

— Ce-i cu tine? Ai invitați la masă? întreb.

— Iartă-mă, zice, e ora la care îmi iau ceaiul…

— Și îl iei cu cârnați pane?

Bérurier își lasă cârnatul și vine să stea la taclale în ușă.

— Stai să-ți explic, zice, țin regim…

— Regim?

— Ca să nu mă mai îngraș. Medicul m-a sfătuit să sar peste mesele principale și să ronțăi câte ceva de mai multe ori pe zi…

— Și ronțăi cârnați de porc?

— Da, e o mâncare ușoară și păcălește foamea…

De la cârnat vine miros de ars, așa că dă fuga.

— La naiba! boncăluie, îmi cântă aria Calcinării.

Închid ușa. Abel zâmbește.

— Cred, zice, că marele public își face o idee greșită despre poliție.

— Nu întotdeauna, protestez mânjindu-i o carabă pe vitrină. Spre pildă, închipuiește-ți că-și imaginează că le facem nițel tărăboi mușteriilor noștri…

Îl pocnesc discret cu bombeul în glezne, apoi îl mângâi cu o scatoalcă peste urechea dreaptă.

— Vezi, se potrivește, fii fericit…

Îmblânzit, se așază. Atras de zgomotul loviturilor ca un condor de duhoarea unui hoit, apare Bérurier precum Neptun, ținând în vârful furculiței cârnatul din care se scurge grăsime.

— Ce se întâmplă, întreabă, cu gura unsuroasă.

— Nimic, stăteam de vorbă cu domnul.

La început îl socotise pe Duboeuf un prieten de-al meu, dar își dă repede seama de greșeală.

— Cine-i strâmbu ăsta?

— Un domn care se ocupă de box. Se distrează ghicind rezultatul unei întâlniri înainte să aibă loc!

Colegul pricepe tot. Șoptește:

— Nu se poate…

Ca să fie liber în mișcări, pune cu grijă cârnatul pe cartea de telefon.

— El i-a făcut de petrecanie lui Josephini?

Atunci îl fac cu năduf sex masculin căci cu gura lui spartă mi-a turtit fesul stricându-mi planul de acțiune.

— Te-am chemat eu cumva, băi pesmet? Du-te de-ți bagă pe sub

nas cârnatul în hogeacul tău!

Oricine în afară de Abel s-ar bucura văzând intrată dihonia între polițai. Dar hămăitul lui Bérurier l-a făcut stană de piatră. Îi observ tulburarea. Îmi dau seama că individul trebuie luat la întrebări, repede și în forță.

Îi dau brânci într-un fotoliu.

— Bun, zic, în timp ce Bérurier, rușinat, își bagă cârnatul în tubul digestiv, n-are rost să umblăm cu finețuri; merg drept la țintă. Știu că l-ai plătit pe Ben Mohammed să se lase bătut de Micoviak. Ai ticluit treaba asta cu Josephini, managerul lui. Arabul nu s-a lăsat și drept represalii l-ai curățat pe Josephini, ca să se dea o pildă în lumea boxului.

Se înăbușă…

— Nu se poate! Nu se poate…

Mă uit la el și mintea începe să-mi meargă. Îmi zic că tipul ține cărțile afacerii în mână. Cele adevărate! La urma urmei poate că vorbele necugetate ale lui Bérurier și-au atins ținta?

Duboeuf știe ceva, de asta sunt sigur. Aș pune prinsoare o sticlă de șampanie pe una de Butagaz că tremură pentru pielea lui.

Mai vedem noi…

REPRIZA A DOUA

• CAPITOLUL ÎNTÂI

Îmi scot haina, nu ca jertfă adusă tradiției snopirii în bătaie, ci pentru că în birou e o căldură deprimantă. Parcă am fi într-o grădină botanică, dar în locul paletuvierului roz am în față un pungaș voinic care se scapă-n izmene de teamă și căruia va trebui să-i smulg taina doar cu tăria pumnului.

Bérurier și-a terminat cârnatul. Buzele îi seamănă cu doi limacși care și-au petrecut concediul într-un borcan cu glicerină. Și le șterge îndesat cu dosul mânecii și se apropie de Abel.

Pocnesc din degete.

— Duboeuf, zic, iată-te printre polițai. Îți jur pe viața portăresei tale că te vei face băiat de treabă, auzi?

Își înghite cu greu saliva pe care o ghicesc a fi ca vata.

— Păi, domnule comisar, bâlbâie slugarnic ca un lustragiu sicilian, tot ce spuneți e îngrozitor… Nu am nici în clin nici în mânecă cu treburi de soiul ăsta…

— L-ai cunoscut pe Josephini?

— Oarecum…

Bérurier pe care-l mănâncă pumnii, intervine.

— Ce înseamnă „oarecum”, bucă de șobolan ce ești?

— Am băut câte un păhărel împreună, câteodată… Era un băiat bun…

— Un băiat bun! Exclam. Și nu te-ai dus la înmormântare?

— Aveam treabă…

— La bar? Jucai cărți când ai fost chemat la telefon. Te așteptau la o masă trei târâie brâu de teapa ta, v-am gimbit…

— Păi…

— L-ai curățat pe Mario, o știe toată lumea!

— Nu l-a omorât nimeni, au spus-o ziarele…

— Ziarele au spus că s-a sinucis, dar ziarele sunt pline de baliverne. Noi am acreditat teza asta, zic cu un asemenea aplomb încât pe Bérurier îl apucă un sughiț cu opinteli.

Continui:

— Ancheta ne-a arătat că l-ai aruncat peste bord… Erai în clădire

când a murit!

E bine ca în meseria asta împuțită să mai torni și gogoși.

Abel capătă o culoare atât de frumos albastră încât un poet sau un general ar numi-o „ca cerul”.

Deseori, în meseria noastră, trebuie să faci pe radarul. Adulmeci, dai drumul la idei bizare și mai apoi faci în așa fel încât să devină adevăruri. E un procedeu ciudat, e drept, să întemeiezi mai întâi concluziile și abia după aceea să cauți indiciile care duc la ele…

De data aceasta Duboeuf îmi arată prin toți porii brobonați că-l trece o spaimă cât malul. Își pipăie nodul cravatei scoțând niște horcăieli de sufocat.

— Nu-i adevărat, mormăie; nu-i adevărat…

Bérurier mă privește nerăbdător. Dau aprobator din cap. Scoate un oftat de bucurie și își suflecă mânecile.

Abel se uită cu spaimă la cele două brațe vânjoase și păroase. Nu găsește altceva de făcut decât să-și bâțâie căpățâna. Schelălăie cu voce pițigăiată de frică:

— Nu aveți dreptul! Nu sunt arestat. Eu…

Béru îl apucă de laț, ca nu cumva să-i scape, apoi lasă să cadă două kilograme de carne peste obrajii albiți, ai lui Abel. Cât ai zice pește ochii acestuia se umplu de lacrimi. Pe obrazul lui învăpăiat rămâne albă urma palmei drepte a neîntrecutului halitor de cârnați.

— Nu căuta să ne duci cu preșul, îl sfătuiește grăsanul. O să-ți aduni măselele de pe jos, băiete. Cu atât mai vârtos cu cât ai o mutră care nu cere pupături.

Îi mai arde una, așa ca să șteargă urmele primei palme. Duboeuf își duce mâna la gură și constată *de tactu* că i-au crăpat buzele. Abia acum începe Bérurier să arate ce poate. Are întotdeauna nevoie să dea câteva scatoalce ca să-și intre în mână, după care totul merge strună, cazanul dă în clocot.

Îl ridică pe Abel de cravată, îi arde un genunchi în fudulii, apoi o devlă în nas; asta ca să-l aducă într-o stare potrivită de receptivitate. Celălalt cade în fund pe podea. Bérurier își ridică ditamai bocancul, îl pune pe pieptul lui Duboeuf și împinge. Măsluitorul de meciuri cade pe spate, cu copitele în sus. În loc să-l ajute să se ridice, neîntrecutul Béru, suflet milostiv până la capăt, îi mai dă câteva călcâie în regiunea abdominală. Acum, Abel aduce mai mult cu o broască țestoasă de mare eșuată pe o plajă decât cu gravura de pe prima pagină din *Adam*. Se străduiește să se ridice *because* ficatul i-a fost

avariat, dar nu poate spune ce are pe inimă.

Fruntea lui Béru începe să se acopere cu broboane de sudoare proletară.

Iar eu m-am așezat la birou și citesc titlurile ziarului de seară. Totul se desfășoară fără vorbă. Pentru mușteriu este deprimant; și pentru noi, de altfel.

Bérurier iese din cameră și se duce să aducă un kil de vin roșu din birou. Face parte din ceaiul lui. Trage din sticlă o dușcă zdravănă după care se întoarce lângă mine.

Între timp, Duboeuf se ridică gemând. Nimeni nu se uită la el. Se clatină, se agată de un clasor, apoi rămâne nemișcat numărând stelele care-i roiesc sub țeastă.

— Poți să iei loc, zic politicos. Simte-te ca acasă, suntem între prieteni…

In petto, cum ar zice un poliglot, mă gândesc că manierele noastre sunt cam îndrăznețe. Îmi mai zic că dacă Abel ar avea mâinile curate ar putea face plângere iar noi am mai pupa avansare la Paștele cailor. Numai că, după cât se vede, sigur nu le are. Ca să se lase pocit în halul ăsta trebuie că are pe conștiință o vină cât palatul Versailles.

Împăturesc fițuica și mă întind.

— Despre ce vorbeam, Abel? Am și uitat.

Are ochii spălăciți, un firicel de sânge îi curge, ca în bătăile din filme, din buza de jos.

— Nu-i așa că nu-i în formă? îl întreb pe Bérurier.

Grăsanul își freacă pumnii.

— Ce vrei, nu în toate zilele ești în apele tale.

Se duce să ridice fotoliul.

— Luați loc, dragă domnule, îl invită luându-l de guler.

Dintr-o mișcare, îl azvârle pe jilț. Abel se prăbușește gemând surd.

— Ia spune, îi zic, nu crezi că-i mai cuminte să te spovedești bunului tău prieten? Ai naște fără dureri, ceea ce ar fi minunat, cu atât mai mult cu cât papa nu are nimic împotrivă.

E năucit. Nu se aștepta să fie snopit în asemenea hal. Totul s-a petrecut prea repede pentru el, n-a avut timp să cântărească avantajele și dezavantajele și devla lui plină de cucuie nu-l ajută să ia vreo hotărâre potrivită în situația în care se află.

— Ia gândește-te, Abel, dacă spui totul, fără să faci fițe, o să scapi cu pedeapsa cea mai mică. Asta înseamnă douăzeci de ani de muncă. Cu reducerile pentru buna purtare, cu vicleșugurile unui mincinos

iscusit și cu amnistierile, de acum în șapte ani te vei întoarce la viața civilă… O să-ți poți clădi o viață liniștită…

— N-am făcut nimic, zice. Nimic…

— Un gest nefericit, atâta tot… Veniseși la Josephini ca să stați de vorbă. N-ați ajuns la o înțelegere. A ieșit cu bătaie. Când se afla în fața geamului l-ai apucat de glezne, și-a pierdut echilibru și gata povestea!

Ochii lui Duboeuf îi ies din orbite.

— Nu!

— Cineva te-a zărit pe scară… Cineva care te-a recunoscut formal după fotografii… Cineva care va depune mărturie… Ai grijă, altfel s-ar putea dovedi premeditarea și cu pedigree-ul tău riști ca într-o bună dimineață să-ți stea capul unde-ți stau picioarele…

Se ridică pe jumătate. Béru, atent, îl țintuiește cu mâini de fier pe fotoliu.

— Ascultați, dom'le comisar.

— Păi, numai asta fac!

— Nu eu l-am ucis…

Sângele îmi zvâcnește în tâmple. Ne apropiem de un moment crucial, până și Bérurier își stăpânește pumnii.

— Atunci cine?

— Nu știu, nu știu…

La capătul răbdării, Duboeuf izbucnește în plâns. Nu stârnește deloc milă, e mai degrabă grotesc.

— Când am ajuns la el, era gata mort, zice printre sughițuri.

• CAPITOLUL II

Nu știu ce a simțit tipul care a cucerit Annapurna când a pus piciorul pe vârful atât de mult râvnit, dar cred că simt ceva asemănător. Cea mai mare bucurie pe care o poate simți un om, este bucuria izbânzii. Îmi zic că nicicând nu am mai izbutit o atât de frumoasă victorie. Nu, nicicând! E într-un fel ca și cum m-aș fi încăpățânat să pescuiesc în chiuvetă din care aș scoate până la urmă un păstrăv de o jumătate de kilogram. Am plecat de la nimic, fără să știu nimic, doar pentru că în străfundurile instinctului un glăscior îmi șoptea:

— San-Antonio, e ceva necurat la mijloc!

Și, năpustindu-mă în țele acestea încâlcite, răsturnând tot ce-mi

stătea în cale, bătându-mi joc de cele mai elementare legi, mi-am atins țelul, am descoperit un omor. Bérurier se uită la mine cu ochi aburiți de emoție. Îi citesc admirația pe fața neghioabă ca pe un afiș electoral.

Și doctul Soupin, din comisariatul lui din sectorul șase, mă trimitea la plimbare… Sinucidere? Să i-o spui lui mutu!

Mă ridic și mă apropii de Duboeuf. Îmi pun fundamentul pe birou și îmi aleg glasul cel mai îngăduitor:

— Cred că am ajuns unde trebuie, ce zici, Abel? spun.

Bérurier crede că face bine băgându-se în ciorbă:

— Ba încă și mai și, zice, unde și-a înțărcat dracul copiii!

Încântat de această noutate, rânjește ca un Mefisto.

Duboeuf își șterge lacrimile cu batista de mătase fină de la butonieră.

— Vă spun totul, zice plin de curaj ca un om care a luat o hotărâre care nu-i face plăcere și care își adună puterile pentru a merge până la capăt.

— Bravo, cu vârsta îți vine mintea la cap.

— Numai că, protestează, va trebui să mă credeți…

Îndemnul e atât de copilăresc încât mă face să zâmbesc. Totuși, întrucât nu trebuie să descurajezi bunăvoința cuiva, intru în joc:

— Nu-i niciun motiv să nu fie crezut un om care spune adevărul, dragul meu Abel, zic sentențios. Spune liniștit ce ai pe suflet, te ascult cu niște urechi cât capacele de la mașinile de spălat.

Își plimbă limba uscată peste buzele umflate de lovituri.

— Uite ce-i, zice, în meseria mea te descurci cum poți, știți cum e… În ziua de azi, lumea interlopă nu mai e cea de altădată… Sunt câțiva barosani bine înfipți, în spatele unor birouri, și cam atât, restul vegetează… Și totuși, sunt o mulțime de gorobeți mărunți, interesanți, de care ar merita să se ocupe cineva…

Iată-l gata să țină o conferință. Să-i oferim și o cană cu apă?

Bérurier, pe care poliloghia asta îl scoate din răbdări, îl bate pe umăr.

— Toate acestea o să le scrii în *Paris Match*, dragul meu, îi susură în urechi. Treci la fapte.

— Bun, se hotărăște Duboeuf, așadar te descurci cum poți. Eu intrasem în cârdășie cu niște bookmakeri de box. Îmi făcusem planul să aranjez din când în când câteva întâlniri, ca să mă pun pe picioare; nu-i lucru rău, și în State se face în mod obișnuit. Numai că, în

Franța, managerii sunt cinstiți… Mi-a fost indicat Josephini căci cu el te puteai pesemne înțelege: îi plăceau atât de mult banii! Și, într-adevăr, ne-am înțeles. Am măsluit vreo două trei meciuri, așa, fără probleme… Acum câteva seri, pe micuțul arab l-au apucat năbădăile în urma unei lovituri dureroase. În loc să se lase bătut, l-a expediat pe celălalt la podea. Pentru noi, lovitura a fost dură căci pierdeam, niște miare, dar ce mai, asta nu te îndreptățea să faci moarte de om, sunteți de acord cu mine, mai ales a unui manager, cu atât mai mult cu cât era primul jumulit întrucât pariase o sumă babană pe adversar.

Tot ce spune, atât de pasionat, gândisem mai dinainte. Tipul acesta nu face decât să scoată la iveală niște adevăruri gata omologate. Numai că el e bine calificat să ducă raționamentul mult mai departe.

— Și?

— L-am certat pe mânzul lui Mario… Și asta-i tot… Nu merita nimic în plus.

— Zi mai departe, te urmez pas cu pas!

— Pe scurt, în locul acestei lovituri ratate am pus la cale cu Josephini alta și mai și. Așa se cade să faci în viață, nu credeți?

— Ba da. Într-un anume sens.

— Mario îmi dăduse întâlnire seara, luni, în timpul nopții…

— La unu dimineața! șoptesc, o oră cam ciudată pentru întâlniri de afaceri…

Duboeuf și-a revenit. Acum vorbește ritos, cu glas firesc. Ca un client care, înainte să cumpere aspirină, a ținut să verifice dacă farmacistul este titularul unei diplome de studii superioare: acum are încredere. Așa se întâmplă mereu în meseria noastră: borfașii se lasă trași de urechi (mai iau și pumni în bot) după care începe spovedania și, întrucât un confident stârnește cele mai mari emoții unui bărbat, aceștia leagă prietenie cu schingiuitorul. Devii peste noapte ființa cea mai apropiată inimii lor. Te îndrăgesc, te iau drept martor, își pun nădejdea în tine. Biată omenire! Cu cât trăiesc mai mult în mijlocul ei, cu atât o înțeleg mai bine, și cu atât îmi stârnește mai multă milă.

Suntem cu toții o adunătură de biete mutre rătăcite într-un șuvoi sălciu. Suntem puși pe arțag, ne luăm în bătaie de joc, ne facem mojicii, sfidăm, suntem puși pe samavolnicii, împroșcăm cu noroi și aruncăm unii în alții cu aceleași zoaie împuțite. Oamenii, oricare ar fi, nu se pot bate decât în scuipături căci numai asta secretă cu adevărat. Noroc că le-a rămas iubirea ca să se răscumpere cât de cât,

altfel ar avea de ce să-și facă gânduri negre.

Oleacă nostalgie San-Antonio, nu-i așa? Ce să-i faci, trecem cu toții prin perioade de descurajare. Și apoi, cum ar zice femeia noastră de serviciu: cuget, deci curăț!

— Da, întărește Bérurier care, când e în lipsă de inspirație, face de minune pe ecoul de serviciu. Unu dimineața nu este o oră la care să stai de vorbă despre afaceri…

— Nu eram liber mai devreme, răspunde Duboeuf (la cuptor). Și trebuia neapărat să ne vedem, *because* a doua zi avea loc campionatul național al categoriei muscă, la Wagram…

— Bun, întrerup, *after*?

— Păi, am urcat la Josephini… Am sunat la ușă, n-a răspuns nimeni… Totuși ușa nu era închisă de tot și se vedea lumină. Am deschis-o dintr-o dată… Am trecut prin vestibul și am intrat unde era lumină, adică în camera lui. Oh! mama ei de treabă! să te lovească damblaua, nu alta! Era acolo, întins pe carpeta de la pat, cu țeasta despicată cu ditamai cuțitul de tăiat hârtia, din fier forjat. Instrumentul era pe jos, plin de sânge.

Închide ochii pe jumătate și evocă îngrețoșat scena. Poate că tot ce îndrugă nu-i decât o poveste, dar oricum o spune bine.

Bérurier scoate o bucată de cârnat dintr-una din nenumăratele-i măsele cariate. Pentru el acesta-i un semn de mare tensiune.

— Hai, zi mai departe, îl rog.

— M-am aplecat peste Mario… nu încape nicio îndoială, era terminat… Și nu de multă vreme căci îi mai curgea sânge din rană. Primul gând a fost să-mi iau tălpășița, vă dați scama…

Da, îmi dau scama… Când unul ca Abel dă peste cadavrul unuia dintre prieteni, trebuie că îl apucă un chef nemaipomenit să fie în altă parte…

— Nu te opri, amice, zi mai departe, suntem numai urechi!

Ce-i mai greu rămâne de spus; caută cuvintele cele mai rotunjite la unghiuri.

— Ajuns la ușă, zice, mi-am revenit. M-am gândit că uciderea lui Mario avea să stârnească la Paris un scandal de pomină. Cara… poliția (of! l-au trecut toate apele) avea să se pună în mișcare, să pună întrebări prietenilor și cunoștințelor managerului… Ce mai, aș fi dintre cei vizați… Dacă s-ar afla cumva că eram acolo cam pe la ora omorului, aș fi numai bun pentru curtea cu juri… Era logic și inevitabil: în ce mă privește n-aveam niciun alibi, un cazier judiciar

încărcat ca un tren de marfă, vă închipuiți: eram dinainte condamnat!

Scoate un plescăit. Nu mai are salivă și cuvintele îi rămân în gât.

— Dă-i ceva de băut acestui biet rănit, îi zic lui Bérurier care tocmai și-a scos din dinți cu ce să hrănești un rățoi vreme de opt luni.

Grăsanul dă fuga să-și aducă fiola. Abel trage un gât de poșircă. Asta pare să-i ridice moralul. Pe de altă parte, atitudinea noastră atentă și aprobatoare îi inspiră încredere, își zice că pricepem cum devine chestia și că un asemenea auditoriu e baftă chioară. Așa că spune mai departe:

— Mi-am zic că ar fi bine pentru mine să camuflez crima în sinucidere. Lucrul devenea cu putință dacă îl aruncam pe Mario pe fereastră, cu capul înainte… Și-ar face praf scăfârlia iar legistului o să-i fie greu să recunoască prima lovitură… L-am apucat pe Mario de umeri având grijă să nu-i pice borșul pe parchet, l-am pus pe fereastră și i-am făcut vânt.

Numai că, procedând astfel, făcusem o prostie mai mare decât mine căci un tip care cade de la etajul trei face la aterizare un tărăboi în toată legea… Jos, s-a făcut imediat învălmășeală… Iar eu trebuia să fac să dispară cuțitul și carpeta pătată de sânge, altfel totul ar fi fost de pomană… Am făcut carpeta sul și am luat-o sub braț. Apoi am fugit spre ușă dar era prea târziu, pe scară se auzeau strigăte, zgomot de pași; dacă ieșeam, eram pierdut.

Am tras zăvorul și am cotrobăit prin tot apartamentul căutând altă ieșire: nu mai era niciuna… Ferestrele dădeau toate spre stradă și peste tot era lume în balcoane, credeți-mă…

Se suna deja la ușa apartamentului… Oh! ce spaimă am tras! Toată viața asta împuțită nu m-am temut ca atunci! Ce să fac? Căzusem în capcană! Și de data aceasta nu aveam nici cea mai mică șansă să scap, pricepeți, nu?

Mă uit la Abel și nu mă pot împiedica să-i dau crezare. Tot bătrânul meu nasometru care o ia înaintea rațiunii… Tipul ăsta e fără doar și poate un mizerabil, un laș, un mincinos, în stare de orice, și totuși simt că din gura-i căzută iese adevărul cu V{10} mare așa cum îl arată Domnul Churchill cu cârnăciorii lui. Pesemne că a trăit întâmplarea asta, căci este greu să o născocești. O retrăiește povestind-o și nările îi freamătă, ochii i se încercănează… Îi sună retrospectiv clopoțeii spaimei. O adevărată troică!

— Nasoală treabă, mormăie Bérurier.

Îi dă una aproape prietenește peste ceafă.

— Și atunci, gagiule, pe unde ai scos cămașa?

— În baie era un dulap mare în care atârnau țoalele lui Josephini… M-am băgat înăuntru și am tras perdeaua de plastic care-l astupă. Din fericire dulapul e adânc și m-am putut tupila după costumele atârnate! Am așteptat… Lumea, poliția cred, a spart ușa… S-au împrăștiat prin apartament, au scotocit peste tot. Ba unul chiar a tras perdeaua de la dulap: am crezut că mor de frică! Dar s-a mulțumit să se uite în treacăt și nu m-a văzut. Am rămas chircit ore de-a rândul… Și până la urmă am ieșit… Clădirea era cufundată în liniște. De bine de rău puseseră ușa la loc, a fost o joacă de copil să o deschid… Pe Mario îl trimiseseră la morgă… iar eu mi-am luat picioarele la spinare, carpeta sub braț, cuțitul de tăiat hârtie…

Scoate un oftat.

— Asta-i tot, sfârșește istovit… Asta-i tot.

Liniștea care urmează e atât de apăsătoare încât Bérurier tușește, ușor ca să o întrerupă. Și când tușește ușor Bérurier îți vine să crezi că o familie de mamuți a căpătat guturai. Zgomotul acesta preistoric rupe vraja. Abel se uită înnebunit când la unul, când la celălalt.

— Mă credeți, nu-i așa? întreabă cu voce frântă.

Ridic din umeri.

— Am să te cred după ce va fi arestat ucigașul, până atunci nu-ți pot acorda decât beneficiul îndoielii…

— Dar nu e cu putință! Am spus adevărul: jur pe capul mamei mele!

Mă uit la el plin de curiozitate. E totuși adevărat că are o mamă. Că avem fiecare una! Nu cumva aici, în acest fapt de netăgăduit, ar putea căuta oamenii dovada asemănării lor?

— Ascultă, Abel, zic, n-ar trebui să-ți spun căci s-ar putea să-mi fi înșirat o sumedenie de baliverne, dar sunt înclinat destul de mult să cred povestea ta… Numai că îți dai și tu seama că juriul n-o să muște cu prea multă poftă din prăjitura asta cu fragi. Ca să te scap, trebuie să pun laba pe ucigaș. Așa că, ajută-mă…

E pătimaș ca un tămăduit de la Lourdes.

— Cu tot ce-mi stă în putință, dom'le comisar!

— Ce ai făcut cu carpeta și cu cuțitul?

— Le-am aruncat în Sena…

— De unde?

— De pe malul unde-i parcarea, lângă Cameră…

Iau notă.

— Bun… Acum vorbește-mi despre relațiile lui Josephini. Cu cine se vedea mai des?

— Nu știu, ca să zic așa, nu-l prea vedeam… Aveam înțelegerea noastră, și asta-i tot…

— Nu l-ai văzut niciodată cu vreo dulcinee? Una frumoasă, blondă, cu blănuri albe, de pildă?

— Nu, niciodată.

E deznădăjduit că nu știe nimic, dragul de el. Mă întorc spre Bérurier.

— Am treabă. Telefonează-i judecătorului de instrucție Moras și cere-i un mandat de arestare iar pe domnul bagă-l la zdup. După aceea du-te la sala de antrenament a lui Josephini și caută să afli cât mai multe lucruri despre Mario. Nu uita să pui să fie dragată Sena între podul Concorde și podul Alexandru, e puțin probabil să fie găsită carpeta, dar cuțitul trebuie să fie acolo… Bun, mă car…

Îmi pun haina și sun la biroul inspectorilor.

— Pinaud e acolo?

— Tocmai a sosit.

— Spune-i să coboare până la mașina mea, am nevoie de el.

Pun receptorul în furcă și mă întorc spre Abel.

Arată plouat de tot, credeți-mă.

— Nu-ți face griji, îi zic. Consideră că ai o infecție urâtă… Mă duc să încerc să fac rost de sulfamidă.

Înainte să ies îi mai zic:

— Ai o concepție foarte ciudată despre sistemul de canalizare!

• CAPITOLUL III

Când ies din clădire, Pinaud este deja în fața mașinii.

Are gulerul pardesiului ridicat, borurile pălăriei de fetru, dimpotrivă, sunt trase în jos astfel încât nu se distinge din fizicul său de teatralist decât mustăcioara ratată și nasul ascuțit, împodobit cu o mică pată roz datorată diferitelor alcooluri pe care le înghite.

— Ei bine! exclamă. Unde ai șters-o la sfârșitul înmormântării? Am crezut că o să te întorci și te-am așteptat un ceas în fața cimitirului.

— Ai fi dat dovadă de spirit de inițiativă dacă, stând acolo, ai fi aranjat să fii înmormântat. Cum nu mai e mult până atunci, ai fi putut să-i cruți pe ai tăi de atâta bătaie de cap…

Se repede la un băț de chibrit ars și bate în el ca să îndepărteze soarta rea.

— Asemenea lucruri nu se spun! freamătă bravul Pinuche. Cum de îndrăznești să rostești asemenea vorbe!

Îi dau una peste ceafă ceea ce este mult mai bine decât să-i dau ultima împărtășanie.

Se îndoaie sub lovitură.

— Glumesc, nu te îndoiești de asta, nu-i așa? șobolan bătrân și împuțit ce ești.

— Cu moartea nu se glumește, San-Antonio, este un subiect prea grav!

— Este fără îndoială o reminiscență din viața ta de teatru, rânjesc, replica de la pagina 113 din Nudul de pe scrin…

Arată plouat și demn de milă, ca în zilele lui rele.

— Îți dai prea bine seama că dacă ai mierli-o mi-aș trage un glonte pe mormântul tău, ca generalul Boulanger… Nu concep viața fără tine, Pinaud!

Ia loc în mașină și spune visător:

— Și zici că așa a făcut generalul Boulanger?

— Chiar așa de reduse sunt cunoștințele tale de istorie?

— Se întâmplă rar ca un general să moară împușcat, conchide.

Sunt uluit de această remarcă plină de miez.

— Da, încuviințez, se întâmplă rar, ei mor mai degrabă în pat sau, dacă mor de glonț, o fac lângă vreun zid…

Punem capăt considerațiilor filosofice, *because* ne-ar duce prea departe.

— Nu oricine o poate mierli în pat, conchide Pinuche.

— Pun prinsoare că te gândești la fostul tău cumnat, așa-i?

— Da… Când ne-am cunoscut eram tineri… Am să-ți spun ceva, nu era un băiat prea interesant, dar îmi aduce aminte de vremurile cele bune. Pe atunci nu purtam decât papioane albastre, cu picățele, și aveam acasă patruzprezece perechi de pantofi… Părinții mei…

— Știu, erau negustori de încălțăminte… Ascultă, Pinochio, te-am chemat în legătură cu cumnatul tău…

Mă privește mirat apoi, cu mișcări stângace, își reaprinde chiștocul gălbui care-i atârnă sub mustață.

— Ce vrei să spui?

— Că nu e vorba de o sinucidere. L-am arestat pe tipul care l-a aruncat pe fereastră…

— Nu se poate!

— Ba da. Atâta doar că se pare că nici tipul ăsta nu-i ucigașul. El susține că, în clipa când a fost aruncat, cumnatul tău era mort. Pare se că i-au făcut de petrecania cu un cuțit de tăiat hârtie din fier forjat…

— Nu se poate!

— Ai laitmotivul pe măsură, zic.

— Cine să-l fi omorât?

— Asta ar trebui să încercăm să aflăm… Nu-i de resortul nostru, cum zicea un fabricant de somiere, dar nimeni nu ne poate împiedica să facem o anchetă pe socoteala noastră, nu? Tipul făcea cumva parte din familie, așa că…

Pinaud își revine cu încetul… Chiștocul nu mai este decât un punct incandescent care îi pârlește mustața.

— Un cuțit din fier forjat, zice încetișor. Îmi dau seama despre ce-i vorba: li-l dăduse mătușa Adela la nuntă… O piesă frumoasă, într-adevăr!

— Cine, mătușa Adela? mă hazardez vrând să fiu șmecher în genul lui Bérurier.

— Nu, cuțitul ăsta… Cântărea pesemne peste un kilogram… Mânerul reprezenta o naja{11} iar lama era lată și subțire…

— Deci n-avea cum să fie folosit pentru a deschide o scrisoare, dar era ideal pentru a zdrobi scăfârlia cuiva?

— Este adevărat…

— Nu l-ai auzit niciodată pe Mario vorbind despre viața lui intimă de când a divorțat de cumnata ta?

— Practic nu…

— O blondă frumoasă cu haină de blană albă, îți spune ceva?

Stă pe gânduri.

— Marlene Dietrich? propune cu seriozitate.

— Pinaud, șoptesc, când te aud mă întreb încotro se îndreaptă omenirea. Nu ești decât un fetus îmbătrânit și dacă cineva ar avea curiozitatea – nesănătoasă – să-ți facă o trepanație, n-ar găsi în capul tău decât puțină vată hidrofilă!

Ridică din umeri.

— Aceleași fraze care nu spun nimic și care sunt doar grosolane. Sunt mai bătrân cu douăzeci de ani decât tine, San-Antonio, nu uita!

Încearcă să-și reaprindă chiștocul.

— Bine ai face dacă ți-ai fuma de-a binelea mustața, îl sfătuiesc.

Își ridică gulerul pardesiului care se lăsase. Se închide în el, dar cum dorința de a vorbi este mai puternică la el decât supărarea, nu peste mult timp întreabă:

— Unde mergem?

— La Josephini…

— Ah, da?

— Da… Te întristează?

— Îmi răscolește amintirile… Mario, cum să-ți spun, era un tip nu prea interesant, dar ne-am petrecut tinerețea împreună…

— Stop! strig scos din minți, ai mai spus-o. Dacă te apuci iar să-mi povestești despre papioanele tale albastre cu picățele, fac moarte de om…

•

Sosim în fața „imobilului tragic" din strada Universității. O portăreasă mai scundă decât coada măturii mută de colo-colo microbii de la intrare. Are ochi sfredelitori și riduri pline de jeg. Pute a portăreasă bătrână, acesta fiind un miros omologat cu forme în regulă de către specialiști în ale simțului olfactiv.

Ne măsoară de jos în sus.

— Domnii?

— Bună ziua, doamnă, zice curtenitor Pinaud.

— Ce doriți?

Pinuchet e gata să-i povestească tinerețea lui petrecută lângă Mario, dar îi tai la iuțeală macaroana.

— Poliția, mergem sus, zic arătând legitimația.

Băbătia tremură.

— Nu v-am mai văzut, afirmă.

— Prea bine! de acum încolo nu veți mai putea spune așa ceva…

— Prea bine! de acum.

O luăm pe scară. Se ține scai de noi.

— Știți că domnul comisar de la poliția din cartier a pus un lacăt, căci ușa fusese spartă?

— Știm…

— Aveți cheie?

Explodez:

— Vezi-ți de praful dumitale, dragă doamnă, și lasă-ne naibii în pace.

Se agață de balustradă.

— Ce lipsă de educație!

În timp ce urcăm, ochii mici de viperă sunt ațintiți asupra noastră. Pinaud este abătut.

— N-ar fi trebuit s-o repezi, bombăne, e o persoană în vârstă și…

Trecând de la una la alta întreabă:

— E adevărat că ai cheia?

— Știi prea bine că am la mine cheia tuturor broaștelor.

— Ah! Sesamul tău?

— Da…

Iată-ne la etajul trei. Nu este decât un apartament pe etaj. O ușă dislocată, pusă de bine de rău la loc în țâțâni și încuiată cu un lacăt cât toate zilele ne vestește că am ajuns.

— Păi, sunt sigilii! zice Pinaud arătând peceți de ceară.

— Pot fi!

Cu vârful briceagului, deschid barajul acesta simbolic.

— Nu prea-i legal, mormăie tovarășul meu. Soupin ar putea depune plângere și o să dăm de bucluc.

Izbucnesc într-un râs homeric.

— Soupin! O să-și țină nasul în jos, crede-mă, și s-ar putea chiar să intre în pământ de rușine când va afla că a fost o crimă și că un borfaș era pitit în apartament în timp ce el făcea cercetări.

Pe când vorbesc umblu la lacăt, care își dă ultima suflare.

Împingem ușa și intrăm în apartamentul răposatului Mario Josephini. Pinaud își șterge o lacrimă retrospectivă.

— Să nu-mi cazi în butoiul cu melancolie, îi zic, mai bine să ne apucăm de treabă.

REPRIZA A TREIA

• CAPITOLUL ÎNTÂI

Apartamentul este vechi, clasic, murdar și puțin confortabil. Nu știu câți gologani câștigă Mario, dar nu-i lipea pe pereți căci tapetul datează dintr-un veac neprecizat și îndepărtat. Totu-i vechi, uzat și trist… Miroase a stătut, a bărbat singur, a zgârcenie…

— Nu se prea omora cu luxul fostul tău cumnat, după cât o văd.

Pinaud poposește în fața fiecărei mobile adulmecând izul vremurilor de altă dată (zise pentru el: ale papioanelor). Eu, mai fățiș, le fac inventarul… Găsesc obișnuitul vălmășag de obiecte dintr-un apartament. Nu prezintă niciun interes; de aceea trec în grabă cu privirea peste fleacurile astea. „Inspectez” sufrageria-salon. Înduioșătoare prin stilul rococo, prin plantele îngălbenite, suporturile din aramă pentru vase cu flori, mileurile vechi brodate, mâncate de molii. Mobilierul este aureolat de pete de vin; parchetul n-a mai fost ceruit de la divorțul lui Mario iar praful strâns a făcut geamurile aproape opace. Trec în dormitor. Soupin a avut mai mult ca sigur orbul găinilor de nu și-a dat seama că s-au petrecut aici lucruri nu tocmai catolice…

Mai întâi, absența carpetei lasă pe parchet un pătrat mare, strălucitor, apoi găsești lesne pete cafenii în stratul de praf. Bănuiesc că, în noaptea omorului, petele erau pesemne roșii. Da, hotărât lucru, învățatul Soupin ar fi făcut mai bine să se angajeze în Legiunea străină decât la poliție.

Pinaud îmi calcă pe urme. Îmi arată patul capitonat din care, prin satinul găurit, iese ca niște bale zegrasul.

— Camera asta, zice, le-o dăduse unchiul Girard. Era bogat pe atunci: avea o proprietate mare în Algeria…

Îi fac semn să-și țină fleanca. Vocea lui monotonă nu mă lasă să cuget cum se cuvine. Și simt că rezolvarea problemei se află aici, în camera asta. Aici a fost omorât Mario… De ce?

Omorul nu a fost premeditat căci a fost ucis cu un obiect de la el din casă.. Înseamnă că interlocutorul și cu el s-au luat la harță în toiul unei discuții. Primul a apucat ce i-a căzut în mână, adică faimosul cuțit de tăiat hârtia de la mătușa Adela. I-a crăpat țeasta lui

Mario și s-a cărat…

Se grăbea așa de tare încât nici n-a mai închis ușa…

— De ce s-or fi încăierat cei doi fârtați? *That is the question*…

Mă ia cu râs când mă gândesc ce moacă o fi făcut ucigașul a doua zi când a aflat că Josephini a căzut pe fereastră. Pesemne nu a priceput nimic din toată povestea… Sau și-a zis că victima nu murise, că s-a ridicat după plecarea lui, s-a dus la fereastră să strige după ajutor și a căzut…

Mă așez în genunchi lângă pat și mă uit cu luare aminte dedesubt. Descopăr câteva fire de păr alb, lungi și mlădioase.

Le pun în portvizit ca să le dau la expertiză. Cât despre Pinaud, s-a făcut nevăzut.

Cotrobăie prin bucătărie. Deodată strigă:

— Mai are?

— Ce? mă informez.

— Benedictină 1860. Vărul Emile le dăduse trei sticle. Mario ținea la ele ca la lumina ochilor… Nu bea decât la zile mari și nu dădea nimănui.

Se uită cu evlavie la ce mai e pe fundul sticlei.

— O să gustăm și noi, hotărăște.

În vreme ce caută pahare în bufet, mă uit la chiuveta plină cu vase murdare.

Deasupra mormanului se află două păhărele de lichior. Bag nasul în ele, amândouă miros a Benedictină.

— Butelca era pe masă? îl întreb pe Pinuche.

— Da…

Examinez paharele. Pe unul sunt urme de ruj de buze. Un ruj mai degrabă mov, de altfel. Urmele de ruj și cele câteva fire din blană îmi bagă gândul (cum ar zice Bérurier) că Mario a primit aici, cu puțin timp înainte de moarte, o păpușică.

Să fie fata blondă despre care mi-a vorbit micuțul campion? Tot ce se poate. Rujul de buze este din cel folosit de blonde iar firele de păr din blană sunt albe.

Dăm de dușcă ce a mai rămas din Benedictină. Nu prea mă topesc după lichioruri dar trebuie să recunosc că acesta era *first quality*. Pricep de ce era Josephini așa de zgârcit cu el. Asta mă face să conchid că gagica cu care a lins un păhărel se bucura de hatârurile lui. Se culca cumva cu ea?

Facem o percheziție în toată regula. Într-un sertar al scrinului,

aflat pe hol, descopăr un pașaport pe numele Mario Josephini. E constelat de vize. Îl cercetez cu de-amănuntul și constat că managerul a făcut nenumărate călătorii în străinătate, fapt firesc pentru un tip care are o importantă crescătorie de boxeri. Se ducea deseori în Anglia, Belgia și Germania. Luna trecută, dacă mă iau după ce scrie în pașaport, s-a dus în Africa de Sud, mai precis la Cape Town. Îmi amintesc, cred, că într-adevăr a avut loc acolo o mare întâlnire internațională a boxerilor de categorie ușoară. Unul dintre băieții lui Josephini, francezul Beppo Seruti, avea să fie challengerul sud-africanului Durran. Pun documentul la loc. Mario a avut parte de o moarte urâtă, dar ducea un trai frumos. Își oferea croaziere mișto pe socoteala sfărâmătorilor de fălci. Gorobeții încasau pumnii iar el biștarii, împărțeală dreaptă.

— Ai găsit ceva? întreabă Pinaud.

— Nimic ce nu știam…

Îmi văd de cotrobăit, dezamăgit că nu găsesc niște indicii gigea.

— Aș vrea să știu numele și adresa tipesei blonde cu care umbla cumnatul tău. N-ai putea să te duci să o tragi de limbă pe portăreasă? Ca fost actor trebuie să ai afinități cu o doamnă din corpul de balet cu mătura…

— Fin de tot! bombăni îndreptându-se spre ușă.

Înainte să iasă, mai varsă o lacrimă în fața unei statui din ghips care reprezintă o cucoană înțolită ca în 1900 și tolănită pe o canapea cu înfățișarea lâncedă a cuiva care cere sterogyl-15.

— Pe asta i-a oferit-o verișoara Irma? îi zic colegului.

Dă din mutra amărâră.

— Nu, sughițe, eu.

•

După ce hodorogul și-a luat valea mă simt în largul meu. Ca să-ți scremi mintea cum trebuie, nimic nu-i mai prielnic decât singurătatea. Așadar, în seara aceea Mario avea întâlnire cu Abel (dacă mă încred în spusele lui, dar pentru moment nu am nimic mai bun de făcut).

Îl aștepta deci la o oră mică pentru a pune la cale niscai matrapazlâcuri. Cealaltă vizită primită (și care l-a costat viața) nu era cu siguranță prevăzută în program: dar era vorba de cineva de-al casei căci l-a primit în camera de culcare. De cineva de care nu se sinchisea căci l-a dus să bea un păhărel în bucătărie. Și, în sfârșit, de cineva pe care-l îndrăgea sau pentru care simțea ceva căci, cu toate

că era zgârciob, i-a oferit din neprețuita lui Benedictină… Acest cineva era o femeie.

Caut să pricep cum stau lucrurile. Se ivește la Mario pe nepusă masă, faptul pare sigur. De ce? Pentru că avea pesemne nevoie de el. Ca să facă dragoste? Nu-mi vine a crede, managerul nu era un Casanova. Fotografia lui ar dovedi că avea chiar mai multe afinități cu King-Kong decât cu James Steward… Cucoana venea să-i ceară altceva… Poate bani. Aș zice că da: ceva mălai. A primit-o bucuros, ca și cum vizita asta era un noroc nesperat. Apoi au trecut în dormitor, doamna s-a așezat pe pat. Poate că Mario o fi și profitat de ea? Dama a cerut ceea ce venise să ceară… El a refuzat, s-au certat, ea a apucat cuțitul și la pocnit în țeastă pe Josephini care a luat-o de-a dreptul spre sfântul Petru… Pe cucoană au trecut-o atunci nădușelile și a șters-o în timp ce Duboeuf sosea agale.

Iată o versiune a dramei care-mi pare plauzibilă, ceea ce este destul de bine pentru o ipoteză. Tărășenia poate avea mai multe variante, dar în mare se apropie fără doar și poate de adevăr.

Ce n-aș dă să știu dacă dama voia bani. În acest caz s-ar putea să-i fi șterpelit, nu? E greu de crezut că bătrânul cărpănos n-avea nimic pus la ciorap. Calicilor le place să soilească pe galbeni, asta face să le treacă unde binefăcătoare prin măduva spinării.

Ridic salteaua: nicio scofală! nici sub pat nu-i decât praf din belșug. Pipăi tapițeria patului: degeaba… Ridic cele câteva gravuri și cromolitografii care împodobesc pereții și care au fost oferite nu de unchiul Modeste sau de verișoara Berthe, ci în general de ciocolata Pupier… Dau peste ușița unei case de bani, cât se poate de obișnuită. Știți din care? Din acelea în genul nișelor în perete care sunt acoperite cu un calendar acasă la consilierii fiscali și cu o reproducere după Millet în casele marii burghezii.

Ușița blindată este închisă, dar după cum știți de când v-am spus-o, nicio închizătoare nu are pentru mine mai multe taine decât are o mână de fier în pantalonii din catifea în dungi ai unui gușter. Cât ai citi buletinul meteo în fițuica obișnuită, și ușița se deschide scoțând la iveală o gaură pătrată. Înăuntru se află nelipsitul săculeț de pânză cu vreo sută de ludovici de aur, săculeț care se găsește în casa fiecărui francez de rând, și o sută de mii de franci. Asta-i tot. Desigur nu asta-i întreaga avere a lui Josephini. Asta-i doar un flecușteț. Noaptea, când insomnia nu-i dădea pace, în loc să ia un sedativ, își mângâia pesemne aurul…

Între timp, se întoarce Pinuche.

Se zgâiește la deschizătura din perete.

— Ai dat peste vreo comoară? întreabă, uitându-se cu o încântătoare lăcomie.

— O comoară, e mult spus, să zicem ceva mărunțiș și să încheiem discuția!

— Ia să văd…

Pipăie ludovicii.

— Îmi place aurul, zice. Avem acasă zece napoleoni. Nu știu dacă-i un plasament bun, nu mai sunt la preț!

— Nu-s decât niște Bonaparte, lasă-i să se învechească…

Pun totul la loc.

— Apropo, amice, sora nevestei tale e moștenitoarea?

— Nu știu, oftează Pinaud. De atunci, Mario și-o fi făcut testamentul, îți închipui, trăiau cu totul despărțiți și nu mai aveau nimic în comun.

— Închipuiește-ți că se știe moștenitoarea lui Mario și că ea l-a trimis pe lumea cealaltă?

Sugestia mea îl lasă țuț.

— O iei razna! se vede că nu o cunoști pe Martha! Blândețea întruchipată, nu ca nevastă-mea!

Îl întrerup:

— Ai vorbit cu portăreasa?

— Da…

— Bun, dă-i drumul…

— Mario umbla cu toate dezmățatele din cartier. Cu toate boarfele de prin barurile din Saint-Germain… Dar se ducea acasă la ele sau la hotel, se ferea să le aducă în apartamentul lui.

Pinaud tot cotrobăie prin buzunarele pardesiului jerpelit. Până la urmă dibuiește un chiștoc galben care seamănă cu cadavrul unei insecte. Și-l bagă sub mustață și dă foc firicelului de tutun care a mai rămas.

— Să nu cumva să te grăbești, zic.

Clipește.

— Ești mereu în draci. Nu-i bine deloc.

Nu-l ocărăsc nevrând să-l fac să-și întârzie și mai mult expunerea. Căci știu că mai are ceva de spus…

— O singură puicuță a urcat aici, zice. O blondă încântătoare… A venit cu el cu mașina, luna trecută… A mai venit în ziua în care a

murit, după amiaza…

Tresar…

— Era îmbrăcată cu o haină albă de blană?

— Da, așa-i… Mario nu era acasă, portăreasa a sfătuit-o să se ducă la sala de antrenament, în Grenelle; i-a dat și adresa…

— Și…

— Ce?

Ridic din umeri.

— Nu, nimic, o să stau chiar eu de vorbă cu portăreasa.

— Nu cred că o să-ți spună mare lucru după perdaful pe care i l-ai tras adineauri; e tare supărată, să știi.

Îl apuc de braț:

— Nu mai spune! Nu mă chinui, o să-mi pierd somnul!

Mă pregătesc să-l ascult mai departe când rămân mască zgâindu-mă la oglinda care împodobește șemineul. E la fel de ponosită ca mustața lui Pinaud, dar nu ea îmi stârnește interesul. În stânga și în dreapta se află câte un cui cu floarea de aur. De cuiul din stânga este agățată o pereche de mănuși de box care amintește de profesia defunctului. De cuiul din dreapta nu atârnă decât o bucățică de șnur. Mă dau mai aproape. Șnurul este zdrențuit ca atunci când cineva a tras de el și este prins de cui cu un nod zdravăn… Ai zice că o altă pereche de mănuși se afla acolo făcând logic pereche cu cealaltă și că cineva nerăbdător a smuls-o de la locul ei.

— La ce te uiți? se neliniștește colegul. La mănușile astea?

— Da…

— Îți plac?

— Mă gândesc că mi-ar prinde bine să mă scarpin cu ele dacă într-o bună zi o să mă procopsesc cu păduchi lați…

Râde, ceea ce i se întâmplă din an în paște și numai când aude glume atât de spirituale ca aceasta.

— Bun; să mergem, fosilă ce ești…

— Ți-aș fi recunoscător dacă mi-ai respecta părul alb, protestează această onorabilă emanație a mediocrității franțuzești.

— N-ai decât să-ți dai cu Oreal pe lațe, Coamă Albă? Hai, stinge luminile și încuie lacătul cum poți căci eu mă duc să-i iau un interviu lui *miss Prăjăraie* în chichineața ei!

Micuța și înăcrita portăreasă prăjea ceapă într-o cratiță când se pomenește cu mine în spațiul ei vital.

— Ah, dumneata erai, nepoliticosule, bombăne.

Tresar.

— Doamnă, tocmai veneam să vă cer iertare… Adineauri nu voiam în niciun chip să vă supăr, dar în meseria noastră suntem mai mereu cu nervii la pământ, așa că…

Îmi închei fraza cu o tăcere (dacă pot spune așa) care tăcere este în chip fericit pusă în valoare de o hârtie de zece franci. Portăreasa oprește gazul de sub ceapă.

— Oh! domnule, zice cu un glas care seamănă cu un zgomot de poartă veche care se deschide… V-am iertat.

— Colegul mi-a vorbit despre doamna pe care ați văzut-o în tovărășia lui Josephini…

— Aha! Blonda!

— Ce soi de femeie era?

— Curvă întreținută… Blănuri, bijuterii pe care mi-ar fi și rușine să le port!

Îmi stăpânesc un chef năprasnic de a râde.

— Tânără?

— Douăzeci și cinci de ani… Înaltă, frumoasă, nimic de zis…

Și de fapt o zice cu neplăcere soiul ăsta de măturică pentru latrine sărăcăcioase.

— A venit de multe ori?

— De două ori. Luna trecută și luni după amiază…

Râde.

— Luni și-a făcut griji pentru mașină, am văzut eu. Prima dată o lăsase chiar în fața intrării principale, închipuiți-vă! Un agent a făcut proces verbal în timp ce ea era sus cu bietul domn Mario… Luni a lăsat-o ceva mai încolo, pe zebră, fetele astea cred că totul le este îngăduit.

— Ce fel de mașină era?

— Nu știu… Una neagră, cu două locuri… Vă dați seama, pe mine mașinile mă lasă rece!

Vine și Pinaud.

Mai are ochii umezi de când a trecut prin fața statuii din ghips oferită cu atâta mărinimie răposatului Mario.

— Ai terminat? mă întreabă.

— Da… Stai o clipă.

Mă întorc la portăreasă:

— Sunteți sigură că femeia despre care este vorba a venit luna trecută și nu altădată?

— Păi cum să nu! A doua zi după plata chiriilor! Mă găteam să mă duc cu chiriile la gerantul clădirii.

— Bine, vă mulțumesc pentru informații… Mai spuneți-mi ceva, nu cumva luni v-a spus cum o cheamă?

— Nu.

— Iar seara n-ați mai văzut-o trecând, cu sau fără Mario?

— Nu.

— Și totuși îi observați pe toți cei care pleacă sau vin?

— De obicei, însă lunea mă duc să beau cafeaua la colega mea de la numărul 112, doamna Renard… E văduvă ca mine, și…

Întrucât viața doamnei Renard nu mă interesează, o las pe cerberă… cu ceapa ei.

• CAPITOLUL II

Când debarcăm, comisariatul sectorului șase e gol ca interiorul unei tobe.

Un tip care aduce mai curând cu o brută decât cu inventatorul bombei H, caligrafiază ceva ucigător pentru careva, căci o face pe foi administrative scoțând o limbă murdară lungă de un cot.

Are lațele slinoase, coșuri pe nas, ochi strălucind de neghiobie și pete de vin pe cravata oricum de culoarea drojdiei de vin.

— Ce e? râgâie după o lungă tăcere voită.

— Cu comisarul Soupin, zic luându-i-o înainte lui Pinuche care se pregătește să-și povestească ultima felie de viață.

— În ce problemă?

— Nu-i treaba ta, moșule, îi zic arătându-i legitimația.

Se ridică fără plăcere, ceea ce ne îngăduie să băgăm de seamă că prohabul îi este larg deschis precum biserica Madeline în zi de doliu național.

Se face o clipă nevăzut după care se întoarce, și mai mohorât.

— Domnul comisar zice să-l așteptați, are treabă.

Soupin, cu felul lui disprețuitor de a fi, începe să mă calce pe bătături. Îi coc una bună, drăguțului ăstuia.

Împing ușa cu arc care dă în anticamera cu lambriuri lăcuite și mă îndrept spre ușa comisarului.

— Dar v-am spus!… mormăie buldogul, oțărât.

Fac stânga împrejur.

— Iar eu n-am decât un lucru să-ți spun: închide-ți gura și

dinaintea, moșule; *because* nimic interesant nu poate ieși nici din una nici din alta!

Pinaud râde cum ar râde o capră dacă animalele acestea ar fi înzestrate cu ce-i este propriu numai omului. Cu o mișcare bruscă deschid ușa de la biroul lui Soupin.

Individul are o tresărire și, zărindu-mă, încruntă cu răutate din sprâncene. Vârful țestei îi este neted ca un geam de ceas și are, de o parte și de alta, câte un smoc de păr copiat după Zavata. Privirea îi este rece, inteligentă, și este îmbrăcat îngrijit; a ținut întotdeauna să fie cochet.

După cum mă așteptam, acest funcționar respectabil atât de „ocupat" e singur în birou. Ca să treacă timpul, citește *Mon Film* pe coperta căreia se lăfăie particularitățile care le deosebesc pe Sophia Loren de Pauline Carton:

— Nu-ți mai vezi capul de treabă după câte văd, așa-i? zic cu voce tunătoare.

Împinge revista cu dosul palmei.

— Te rog, astea nu sunt maniere…

— Nu mă lua așa, Soupin, i-o tai. Ca polițist ești doar megaloman, n-ai alte calități.

— N-am să îngădui…

Mă așez și îi arăt și lui Pinuche un scaun. Acesta, stingherit de sfada dintre noi, nu îndrăznește să-și pună jos cele două chestii care-i țin loc de buci.

Soupin este alb ca un morar. Din ochi i se scurge furie la înaltă frecvență.

Dar mânia îl înăbușă așa că iau cuvântul fără teama de a fi întrerupt.

— Sărman de tine, zic. În loc să ne iei peste picior cu ifosele tale ai face mai bine să scrii la mica publicitate a ziarului *Chasseur Francais* ca să încerci să-ți găsești vreun post la D.O.M.{12}

Miroase că-i vorba de ceva care-i poate da bătăi de cap și pe loc mutra-i albită de mânie exprimă un soi de îngrijorare.

— Când ți-am băgat un fir de dimineață în legătură cu moartea lui Josephini, m-ai trimis la plimbare zicând că ești sigur că a fost sinucidere, așa-i?

— Și ți-o mai spun și acum! mă întrerupe cu un ton glacial.

— Iar eu, cap sec ce ești, îți spun că am în clipa asta, la colivie, un tip care recunoaște că l-a găsit acasă mort, asasinat, și că l-a aruncat

pe fereastră…

— Ce tot spui? Te ții de bancuri!

— Și tipul merge chiar mai departe, jură că era în apartament când ai făcut ancheta… Se ascunsese în dulapul cu haine din baie… Cu polițai de ăștia ajungem de râsul lumii! Când se va afla, nu-ți va mai rămâne decât să-ți cumperi ultimul stilou Parker ca să-ți redactezi demisia. Amicii or să râdă atât de tare încât riști o dublă perforare de timpane…

Soupin e tot mai palid, dar de data asta din pricina groazei. Inima-i bate de zor, v-o spun eu. Are gura uscată, nu știe ce să mai facă…

— Omul ăsta și-a bătut joc de tine, șoptește, în disperare de cauză.

— Păi cum nu! Își pune pielea pe băț ca să facă mișto de tine…

— Atunci, el este ucigașul!

— Asta caut și eu să stabilesc însă, drept să-ți spun, nu cred.

Soupin e la pământ. Se șterge pe scăfârlie deși nu e pe ea nicio broboană de sudoare.

— E îngrozitor! conchide. Totul părea atât de simplu… Ușa închisă pe dinăuntru cu zăvorul…

— Un caraliu care se respectă nu se încrede în aparențe, bătrâne. Ai fi putut măcar scotoci prin apartament!

— Am făcut-o!

— Superficial. Se pare, după cum zice omul meu, că ai fi ridicat perdeaua de la dulap fără să dai la o parte hainele atârnate?

— Întocmai…

— Bietul de tine!

— Te rog!

În sfârșit, Pinaud se hotărăște să ia loc. Scoate o libarcă din buzunar și, după ce îi dă foc, ne dovedește că de fapt e vorba de un chiștoc.

— Ai fi putut repera câteva pete de sânge între pat și fereastră…

— Eu…

Ridic din umeri.

— N-am venit să te judec. Dimpotrivă, am venit să te scutesc de neplăceri, dacă vrei totuși să renunți la ifosele tale de prinț hindus angajat în Legiune.

Asta-i bagă oxigen în bojoci… Oftează încetișor.

— Ești drăguț, San-Antonio, frumos din partea ta…

— Ce vrei, n-am mentalitate de „belfer”…

— Îți sunt recunoscător…

Renunțând la tonul biciuitor de până atunci, îi spun pe scurt tot ce știu despre toată tărășenia și îi explic cum am ajuns să mă ocup de această „sinucidere”.

— Ca să închei, zic, situația se prezintă astfel: sau Abel este ucigașul și-l vom tăbăci bine până va recunoaște, sau a spus adevărul și noi trebuie să-l dovedim pe ucigaș. Se ivește și o altă pistă: cea a femeii blonde cu haină de blană…

— Cam romantică, noua ta pistă, mormăie incoruptibilul chițibușar.

Mă opresc din vorbit și-l privesc drept în felinare.

— Îmi dai voie…

— Iartă-mă…

— Avem un mijloc de a găsi femeia… Și încă foarte repede…

— Da?

— Nu-ți dai seama cum?

— Păi… nu.

Pinaud râde iarăși ca o capră. Îi dă pe neașteptate lui Soupin lovitura de grație:

— Păi, contravenția…

Soupin nu-și mai încape în piele de bucurie:

— Ah, da, așa-i! Trebuie căutat în caiet numărul mașinii căreia i s-a făcut proces verbal de către unul din oamenii mei în fața casei lui Josephini… În ce dată?

— În 16 ale lunii trecute, fără îndoială, căci portăreasa afirmă că era a doua zi după plata chiriei.

Soupin cheamă:

— Méhu!

Și hârțogarul cu prohabul descheiat vine pe dată, dușmănos și încheiat.

— Domnule comisar?

— Adu-mi caietul cu contravențiii…

Caligraful se execută și iată-ne răsfoind un registru din care, trag nădejde, va țâșni lumină…

Soupin verifică toate contravențiile din 16 trecut, dar nu există niciuna consemnată în strada Universității. E destul de neplăcut. Soupin e nedumerit.

— Ești sigur că portăreasa nu se înșală?

— A afirmat că l-a văzut pe curcan făcând proces verbal când ea se ducea să-i ducă gerantului chiria…

Îmi vine o idee. Mă duc să mă uit la calendarul de pe perete și scot un mormăit urât dar mulțumit.

— Stai puțin. 15, ziua de plată, cădea într-o duminică, așa că bătrâna a încasat banii de abia în 16 și 17 i-a dus gerantului.

Soupin trece așadar la ziua de 17. Degetul lui rasat aleargă de sus în jos pe paginile registrului.

— Am găsit! strigă ușurat.

Citește:

„Staționare interzisă la numărul 47 din strada Universității…”

— Asta este, își dă cu părerea Pinaud.

Soupin citește mai departe:

— Cabrioletă 203 neagră, număr de înmatriculare: 7811 DD 75.

Notez în grabă.

— Bun, acum o să avem cu ce să ne umplem timpul… Dă telefon la prefectură ca să aflăm numele proprietarului…

Soupin dă în brânci. În clipa asta, dacă i-aș cere să-mi lustruiască pantofii, ar face-o fără să stea pe gânduri, ba chiar le-ar da luciu frecându-i cu minunata lui batistă de mătase!

Parlamentează cu niște tipi și închide.

— Peste câteva minute vom avea răspunsul.

Dau aprobator din cap. Pinaud strânge toate firele de tutun pe care le are în buzunar. Pune recolta, plus un capăt de creion, într-o foiță de țigară, o răsucește, și începe să tragă din ea. Între timp, sun la Centrală. Îl cer pe Bérurier și-l capăt. Spune că tocmai s-a întors de la sala de antrenament. Nu are informații importante… Femeia blondă pe care o caut a fost remarcată căci era tare frumoasă, dar nu a venit de multe ori. Nu le-a lăsat obișnuiților din sala de antrenament impresia că era o tovarășă de pat a lui Josephini…

— Încă ceva, mai zice Grăsanul, echipa de dragare care a operat între cele două poduri indicate a descoperit cuțitul de tăiat hârtie…

— O veste bună; înseamnă că Abel nu ne-a dus de nas. Pune obiectul la dosar… L-ai prevenit pe Moras?

— Da, pune procesul pe rol…

Am ținut cu tot dinadinsul să-i încredințez afacerea acestui judecător de instrucție. Este vestit pentru încetineala cu care lucrează, ceea ce îmi lasă libertatea să continui pe socoteala mea această anchetă oficioasă.

— Ascultă, zice Grăsanul, băieții de la dragare au găsit și un bideu vechi și întreabă ce să facă cu el…

— Spune-le să-l ducă acasă la tine, să pui flori în el.

Trântește telefonul, șucărit.

Tocmai atunci sună telefonul și funcționarul de la prefectură ne spune că mașina cabrioletă 203 aparține doamnei Tania Van Voorne, supus al maiestății sale regina Olandei, după cum ne arată și numele, și care locuiește la Paris în strada Faisanderie la numărul 124.

Mă ridic și strâng fără căldură mâna manichiurată a lui Soupin.

• CAPITOLUL III

Noaptea e albastră ca un pachet de Gauloises și are, ici și colo, stelele de argint, cum ar zice prietenul meu Lamartine care avea o grămadă frumușică de clișee la capătul melancoliei sale. Pinaud merge pe lângă mine până la mașină. Are umerii lăsați și mustața mai scămoșată ca oricând.

— Acum ce facem? întreabă.

— Te las la o stație de metrou, hodorogule, și te duci acasă ca să-i faci dovadă nevestei tale că poți fi mascul vârtos, cu toate că ai o moacă de câine plouat!

Bombăne:

— Curtenitor ca întotdeauna, nu?

Apoi, schimbându-și înfățișarea:

— Ce zici de chestia asta?

— De afacere?

— Da.

— Dar tu?

— Ar trebui s-o vedem pe femeia blondă. Să știți că eu nu cred că ea e vinovata.

Mă uit la Pinuche ca unul care a dat peste un cangur adult în cadă.

— Ce ziceai, baroane?

— Că nu ea l-a omorât pe cumnatul meu…

— Pe ce căi întortocheate ajunge creierul tău de gâgâlice la această concluzie sumară?

Pinaud se scarpină pe scăfârlie și, drept urmare, o ploaie de mătreață îi cade pe pardesiu.

— A ucide nu-i faptă de femeie… Dacă ar fi luat cuțitul pentru tăiat hârtia, s-ar fi folosit de lamă și nu de mâner, pricepi? Era un fel de armă cu două…

— Tăișuri…

— Nu, folosințe! Putea servi și ca ghioagă și ca pumnal… Îți mai spun o dată, și te rog să dai crezare îndelungatei mele experiențe; am cincizeci și patru de ani și asta…

Urlu:

— Treci la fapte! Viața ta nu l-ar interesa nici măcar pe un specialist în căile urinare.

— Bun. După cum ziceam, îndelungata mea experiență îmi spune că un bărbat ar fi văzut în cuțit o ghioagă, iar o femeie un pumnal… Așa-i…

Stau pe gânduri. Raționamentul pare oarecum înșelător, dar stă în picioare.

— Îndelungata ta experiență seamănă cu o coajă de banană, afirm, mă poate face să alunec.

Opresc la Franklin-Roosevelt.

— Du-te de-ți împlinește soarta, Pinaud…

Îmi atinge mâna lăsându-mi în căușul palmei o bucată din chiștoc.

— Pe mâine, zice.

Mă uit cum dispare în gura căscată a metroului. Întrucât mă aflu într-un loc unde staționarea este interzisă, un caraliu îmi face semn s-o iau din loc. Așa și fac.

•

Pe strada Faisanderie la numărul 124 se află o clădire cu șase sau șapte etaje. Apăs pe butonul de comandă al ușii de sticlă și intru într-un hol mare, pardosit. La dreapta, într-un birou cu geamuri, se află o centrală telefonică și doamna care o mânuiește.

Mă adresez acesteia:

— Doamna Van Voorne unde locuiește, vă rog?

— La parter, ușa din fund, lângă ascensor.

Și să mai zici că n-am baftă. O dată am și eu treabă într-o clădire cu ascensor și persoana care mă interesează stă la parter! Ce să-i faci, asta-i viața!

Mă propulsez la ușa indicată și încep să cânt *Mambo italiano* la sonerie.

O fată în casă vine grăbită să-mi deschidă. E mititică, curățică, prostuță, bretonă și ispititoare.

Arunc o privire ca un cârlig spre protuberanta pe care o împinge înainte.

— Aș putea vorbi cu doamna Van Voorne, vă rog?

După care îi trimit zâmbetul 116 bis, cel rezervat fetelor în casă.

Roșește, încrezătoare, apoi stă pe gânduri.

— Nu știu dacă doamna s-a întors.

— Dacă nu știi înseamnă că este acasă, afirm.

Se tulbură ca un pahar de Richard sub ploaie.

— Păi…

— Fă pași mari și du-te de-i spune că un prieten al domnului Josephini ar vrea să-i vorbească.

Tot mai șovăie căci are reflexele moi ca o gumă de mestecat ieftină.

Un alt zâmbet îi topește ultimele șovăieli.

— Mă duc să văd, zice. Ce nume ați spus?

— Josephini…

Mă poftește să intru. Închide ușa și îmi arată o canapea adâncă precum o cugetare de Pascal.

Pun pe ea partea cea mai puțin intelectuală a persoanei mele și aștept bunul plac al doamnei Van Voorne. Trec vreo câteva minute. Slujnica se întoarse să-mi spună că printr-o întâmplare aproape miraculoasă, doamna tocmai s-a întors.

Mă conduce într-un living încântător, aranjat în nuanțe mov și galben lămâi. Pe perete, un Dufy luminat de un tub cu neon. Pe o consolă Ludovic-cutare, bustul unui împărat roman care seamănă cu Bérurier… Lucruri de soi, ce mai tura-vura.

Dacă doamna abia s-a întors, înseamnă că a avut oarecare succes pe unde a umblat căci se află într-un neglijeu din satin alb. E mai olandeză decât credeam și o idee mai puțin drăguță decât nădăjduiam… Își caută cei patruzeci de ani și îi găsește lesne. E voinică pentru vârsta ei; părul îi este neobișnuit de bălai. E subțirică dar are contraponderi îmbelșugate: are ochii albaștri și tulburători. De cum te apuci să o mănânci din ochi îți dai seama că femeia asta are un farmec deosebit și atâta inteligență încât nu mai știe ce să facă cu ea.

— Doriți să-mi vorbiți din partea domnului Josephini? întreabă.

— Da… Sunt un prieten al său…

— Dar.. Domnul Josephini n-a murit? se miră.

— Ba da, zic, și încă destul de… brutal…

Nici nu clipește. E doar atentă. Se întreabă cine sunt și ce vreau.

— Am văzut, zice.

— Îl cunoașteți bine? întreb.

Ridică dintr-o sprânceană.

— Bine! E mult spus… Era vorba de o legătură… prietenească.

O privesc, nu clipește.

— Aș putea să vă întreb?… începe olandeza.

Mă prefac încurcat.

— Iertați-mă: comisar San-Antonio!

Titlul meu nu o tulbură peste măsură. E uimită și atentă, atâta tot.

Hotărât lucru, e foarte frumoasă. Mânecile largi ale neglijeului îi descoperă din când în când brațele fără cusur și când pune bulan peste bulan, mi se pare că inima o să stea să-mi mai bată.

O învălui într-o privire lacomă dar care nu o stânjenește câtuși de puțin.

— Poliția? întreabă.

— Da, doamnă…

— Anchetați…

— Uciderea lui Josephini, da, doamnă.

De data aceasta dă brusc din cap.

— Uciderea!

— Da, doamnă: uciderea!

— Păi, am citit în ziare…

— Ziaristul nu-i și el decât un om, doamnă… Adică e supus greșelii.

Trec scurt la atac:

— Când l-ați văzut ultima dată pe Josephini?

— Păi, domnule!

O întrerup:

— Ați citit, desigur, romane polițiste, doamnă… Trebuie să știți așadar că sunt întotdeauna supuse unui interogatoriu toate relațiile victimelor!

Ridică din umeri.

— Cred că l-am văzut în ziua… morții.

— Într-adevăr. Dar la ce oră?

— După amiaza…

— Nu cumva l-ați văzut seara? N-ați fost pe la el de pildă?

— Nu…

— Pot să vă întreb de ce natură erau relațiile dintre dumneavoastră?

— Ei bine. Îl cunoaștem pe domnul Josephini de multă vreme… Ne-am întâlnit într-o zi în tren venind de la Nisa. Ne-am înțeles bine…

Se uită la mine.

— Ne-am înțeles bine, atâta tot… Nu vă faceți cine știe ce idei…

Vorbește foarte bine, cu un ușor accent deloc neplăcut.

— Nu-mi fac nicio idee, doamnă.

— Îmi dădea invitații la galele de box… Ador boxul! Nu scap nicio întâlnire… De fiecare dată mă duc să-l văd… În sfârșit, mă duceam să-l văd… Și-mi dădea locuri bune, lângă ring.

Zâmbesc.

— Frumos din partea lui. Ați asistat la întâlnirea dintre Ben Mohammed și Micoviak?

— Nu… Nu, eram într-o călătorie… Și eu…

— Dar la întâlnirea Milazzo-Ballarin?

— Eu nu…

— De fapt, zic eu glas suav, pentru un pasionat de box; lipsiți cam de la multe întâlniri?

— Călătoresc nespus de mult…

Deodată atenția îmi este solicitată de un fir care șerpuiește pe dușumea… Fără să par interesat, îl urmăresc cu privirea și văd că iese dintr-un ghiveci cu flori așezat lângă mine și se duce la o cutie pătrată uitată într-un colț al camerei, lângă o priză de curent.

— De fapt, nu știți nimic despre viața lui Josephini?

— Chiar nimic…

— Atunci n-are rost să vă mai deranjez… Am să vă cer îngăduința să mă retrag, doamnă Van Voorne… Sunteți înrudită cu orașul Van Voorne din Olanda?

Pufnește în râs.

— Desigur…

— Trăiți de mult la Paris?

— De la război…

— Căsătorită?

— Divorțată…

— Vă ocupați de afaceri, doamnă Van Voorne?

Privirea i se întunecă. Pare iritată.

— Nu, domnule comisar. Trăiesc din rente… E tot ce pot face pentru dumneavoastră?

— Pentru astăzi, da, doamnă… e tot… Luați vizita mea drept un prim contact… Până nu-l descopăr pe ucigaș sunt în stare să fac cât de des vizite persoanelor care au cunoscut-o cât de puțin pe victimă… Nu se știe niciodată… un fapt de nimic, așa vă poate reveni

în memorie…

Suntem la ușă. Miroase al naibii de frumos (nu ușa, olandeza).

Mă hotărăsc dintr-o dată:

— Iertați-mă, doamnă Van Voorne… Vă reține, și între timp magnetofonul, în living, nu mai înregistrează decât tăcere…

Fac o plecăciune.

— Omagiile mele, doamnă. Și, poate, pe curând?…

REPRIZA A PATRA

• CAPITOLUL ÎNTÂI

E răcoare bine și n-am pe mine decât un pardesiu subțire, dar nu simt ceea ce marii scriitori numesc mușcătura frigului.

După cum zic prietenii mei Rivoire și Carret, sunt bun de pus la rană, dar până la un anumit punct, și totuși mi-s de părere că olandeza a atins acest anumit punct. Muierea asta mă face să plâng ca un șvaițăr pus la soare în plină Sahară zicându-mi că nu-l vedea pe Josephini decât pentru a-i cere bilete! E mare amatoare de box dar nu știe că a existat un tip pe nume Marcel Cerdan… Mă privește cu nepăsare dar a dat drumul unui magnetofon ca să înregistreze conversația! În viața mea n-am văzut o puicuță așa zăpăcificantă. Oricum, am avut ultimul cuvânt și am dat-o gata cu aluzia la magnetofon… A înțeles pesemne că nu mâine-poimâine o să fiu ales președintele nătărăilor!

Ajung la caleașcă dar nu urc căci zăresc la doi pași vitrina unei cafenele.

Intru val-vârtej, asemeni fratelui mai mic al ciclonului Jeannette și întreb unde-i telefonul cu o voce atât de puternică încât patroana, arătându-mi cabina, se gândește să realizeze abonamentul.

Bag un fir la Poliție ca să văd dacă Bérurier se mai află acolo. Băiatul de la centrala telefonică îmi spune că s-a ușchit de vreo douăzeci de minute dar că-l vede în cârciuma de peste drum jucând zaruri cu chelnerul.

— Trimite după el! poruncesc cu un ton care nu permite replică.

Întredeschid ușa cabinei și strig fetei să-mi pregătească un Martini-dry dublu cu o picătură de gin. Nimic mai bun pentru a întreține o ușoară stare euforică. Tocmai atunci aud zgomotul unui tren cu aburi de pe vremuri care intră în gară și glasul dezarticulat al lui Bérurier care mă întreabă ce s-a întâmplat.

— Ia o mașină, zic și du-te în strada Faisanderie la numărul 124. În cabana asta se află o doamnă Van Voorne care mă interesează în asemenea măsură încât îmi piere pofta de mâncare…

— Și ce trebuie să-i fac? se îngrijorează Grăsanul.. Un copil?

— De unde nu-i cu putință nici Dumnezeu nu cere, băiete.

Mulțumește-te s-o urmărești.

— Cum adică, s-o urmăresc? gâfâie locomotiva asta de treabă care scoate aburi.

— În caz că pleacă de acasă…

— Și dacă nu pleacă?

— Atunci aștepți până pleacă; e uluitor de simplu.

Béru scoate un grohăit care îmi otrăvește canalul auditiv.

— Mă vezi stând ca prostu-n drum toată noaptea?

— Ți-ar sta bine, mai cu seamă dacă ai ține o mandolină în mână, ți-ar pune în lumină partea ta de Pierrot-Mâncăcios!

Atunci boncăluie că în ce mă privește n-am decât să mă duc și la dracu-n praznic dar el se duce astă seară la prietenul lor frizerul (amantul doamnei) unde trebuie să mănânce clătite[{13}].

— Se potrivește de mine, i-o tai, o să fie o seară de antropofagie…

După care închid și mă duc să beau ce am comandat. Sunt vesel cum nu se mai poate, adică din instinct. Iuțeala cu care se desfășoară ancheta mea personală mă umple de încântare. Să fi avut o presimțire și să o iei pe căi necunoscute înarmat doar cu un nas cât toate zilele e ceva, credeți-mă. Câteodată îi boscorodiți pe caralii pentru că vă pun fluturași pe parbriz, dar nu aveți dreptate. De altfel, nimic nu-i mai poetic decât un fluture. Și apoi sunt cazuri când, după cum vedeți, sunt folositori.

Nu țin neapărat ca blonda olandeză să fie ucigașa lui Mario, dar ghicesc că știe multe despre unele chestii care au nevoie de umbră și tăcere. Asta-i de bun augur.

Pun un sfanț pe tejghea, bag mărunțișul în buzunar și ies să văd dacă nu sunt pe afară.

Mă găsesc imediat cu toate că în colțul ăsta de *street* e o beznă de-ți bagi degetele în ochi. Înainte să mă cărăbănesc aștept la volanul carului meu asemeni lui Ben-Hur pândind semnalul starterului…

Nu trece mult și-l văd pe Bérurier la volanul mașinuței sale. Parcă-i un sufleu de brânză într-o strachină.

Și totuși a venit renunțând la clătitele de la frizer. Ce băiat de treabă! E burduhănos, nătâng și scandalagiu, dar câtă conștiință profesională are!

Nu-mi rămâne decât să-mi fac bagajele. Așa că plec cu conștiința împăcată a pescarului care și-a lăsat peste noapte o undiță la apă adâncă.

•

Am să vă spun ce e mai bun la varza acră călită: chiar varza acră călită! Garnitura nu face decât s-o pună în valoare.

Fac această constatare sorbind un Traminer excelent la *Berăria A.l.Saciană*. După ce am înghițit o porție cât toate zilele, hotărăsc să fac o pânză la ultimul spectacol de la *Rex because*, în starea de surexcitare în care mă aflu, sunt sigur că nu aș putea pune pleoapă peste pleoapă decât la o oră foarte înaintată.

Așa că vizionez o chestie în culori și pe ecran lat. Nu-i nici genială, nici din cale afară de plictisitoare. E povestea unui tip pierdut în junglă cu un radio care emite numai în banda de 140. Cade în mâna bugnulilor care hotărăsc să-l gătească cu solzișori de ceapă, dar tipul are un ochi de sticlă și își scoate felinarul fals în fața negroteilor care, neștiind de glumă, îl iau drept Bunul Dumnezeu. (Notați că, între noi și pasajul Lido fie vorba, justiția fiind oarbă. Bunul Dumnezeu ar putea foarte bine să fie chior) Ce mai, tipul devine regele tribului (de unde cuvântul tribulații). Descoperă o frumoasă pe care baragladinele o țineau închisă după ce desigur o răpiseră de pe la vreun concurs Miss California. Ghiciți bineînțeles urmarea. Tipul se culcă cu gagica în timp ce negușii dansează cha-cha-cha… Fiind în trecere, un elicopter aterizează într-o poiană și îi ia în călătorie de nuntă la Montevideo. *The end*!

Nu mobilează intelectul, dar nici nu te duce la balamuc. E genul de film pentru familii numeroase și slujnicuțe aiurite. Aventura te așteaptă la colțul străzii. Jungla filmată pe viu, adică în grădina exotică din Los Angeles: negrii care abia au ieșit din armată și crocodilul de serviciu de la Metro…

Ieși mulțumit fără să ai nevoie de pilule pentru dureri de cap.

Mă întorc la mașină și mă hotărăsc să mă duc să trag pe dreapta. Ceasurile de la răspântii afirmă miezul nopții și douăzeci, oră potrivită, numai bună să faci nani.

Noaptea e frumoasă și rece ca Michèle Morgan. Conduc în silă, doar cu o mână pe volan!

O iau pe bulevardul Haussmann până la Friedland. Virez la Etoile și continui pe avenue du Bois pentru a ajunge la Saint-Cloud, unde am reședința.

Când ajung în dreptul străzii Faisanderie îmi zic că ar fi o nimica toată să-mi îndrept periscopul către Bérurier, ca să verific dacă Grăsanul se mai află la post. Virez la stânga și o iau pe strada liniștită unde stă frumoasa blondă. Zăresc mașinuța subalternului meu

staționând în fața clădirii cu numărul 124… Trebuie că pândește în întuneric bietul băiat… Am remușcări… Dacă până la ora asta tanti Van Voorne nu a ieșit, înseamnă că nu va mai ieși. Mă duc să-i zic bravului Bérurier să se întoarcă lângă balena lui, în cârpe…

Opresc în spatele mașinuții și mă apropii. Bérurier al meu e acolo… Dar mi se pare că trage pe rupte la aghioase. E cu nasul pe volan… Doborât de somn a uitat, împotriva obiectului, de misiune…

Cuprins de turbare deschid ușa mașinii.

— Nu ți-e rușine să dormi dus pe cărările războiului, ia zi, bucă de măgar ce ești?

Nu se mișcă… Îi dau una și Grăsanul se prăbușește peste geam. Atunci simt cum o cohortă de furnici îmi năvălește în nădragi și urcă de-a lungul anatomiei. Pun în mișcare plafoniera mașinii și văd pe scaun ditamai balta de sânge. Grăsanul a căpătat un glonte în regiunea gâtului și aproape că s-a golit. După cum arată, mi se pare cam mort. Toată dragostea pe care i-o port îmi pune un nod în gât.

— Béru! bolborosesc. Béru, prieten drag, nu face pe nebunul… Auzi ce-ți spun?

Parcă aș vorbi la pereți. Cred că prietenul meu a pus-o de mămăligă! Cumătra Bérurier o să-și poată cumpăra câțiva metri de crep negru, o să aibă prilejul să-l folosească, se pare!

Îmi bag mâna tremurând sub cămașa Grăsanului. Și pipăi grăsimea căutând motorul, îl situez cu aproximație și rămân nemișcat. Ascult cu mâna, întrucâtva. E ca și cum toate simțurile mi se adună în mâna dreaptă.

Nimic! Închis pentru a cauza deces! Îmi vine să urlu, să plâng, să scot pistolul și să curăț întreaga omenire ca să fiu sigur că nu scapă scârnăvia care a făcut așa ceva… Și apoi tresar. Nu cumva… Numai de n-ar fi mișcarea sângelui meu ceea ce simt… E atât de slabă… Ba da, mi se pare că inima bună a lui Bérurier bate, slab, încet, de tot, ca un ceas gata să se oprească.

Un spital! Repede! Repede! Un spital, fir-ar să fie! Pe unde-i vreunul? Nu izbutesc să-mi recapăt sângele rece… Nu-l știu decât pe cel din Saint-Cloud… Dar Saint-Cloud e departe de aici! N-are a face… Îl cunosc pe medicul șef și pe multe infirmiere, merită să încerc… Și apoi acolo, cu accidentele de pe autostradă, sunt obișnuiți să primească în toiul nopții oameni care au pățit ceva.

Cu nesfârșite precauții îl trag pe Bérurier pe scaunul din dreapta. Iau o bucată de scândură din portbagajul meu și o pun peste balta de

sânge, mă așez la volanul mașinuței și dă-i drumul! Trec ca un fulger prin Bois… Ajung imediat la podul de la Saint-Cloud căci gonesc cât mă țin roțile… E vorba de secunde, desigur, dacă mă iau după sângele scurs prin rană…

Traversez intersecția, o iau la dreapta, urc pe rampă, virez la stânga, apoi încă o dată la dreapta și iată-mă pe peronul spitalului. Sun la ușă. Un infirmier de gardă îmi deschide căscând.

— Poliția! zic, chemați-l pe doctorul de gardă, aduc un rănit grav!

Cât ai clipi se ivesc niște tipi cu o brancardă, îl scot pe Bérurier din mașină, îl întind cu grijă pe targa și îl duc la sala de operație. Un doctor se apucă să-i taie hainele, o infirmieră îi face la repezeală o transfuzie căci, oricum, este primul lucru care se practică.

O întreb pe doctoriță:

— Credeți că o să scape?

Strâmbă din nas…

— L-am prevenit pe profesorul Glandieu… Numai el se poate pronunța…

— Dar după părerea dumneavoastră…

Ridică din umeri, iritată puțin… Gestul este grăitor. Mă trec nădușelile, abia mă mai țin pe picioare…

Mă uit la Béru… E alb-verzui, cu ochii ușor întredeschiși. Gura îi stă căscată… Nici măcar nu se vede că respiră.

Și când te gândești că nu l-am lăsat să se ducă să se îndoape cu clătite! Totul este din vina mea! Și nici măcar nu sunt în misiune oficială!

Dintr-o toană, pentru o problemă de rezolvat, l-am împins la moarte pe cel mai grozav tip de pe pământ.

Strâng pumnii…

— Auziți, trebuie să-l salvați, faceți-o pentru mine…

Ce frază copilărească și grea de trufie. Mi-a scăpat de pe buze și, curios lucru, asistenții nici măcar nu se gândesc să ridice din umeri.

Infirmiera este o mititică drăguță care locuiește nu departe de mine și cu care stau la glume, în serile de vară, când îmi tai gardul viu de la drum.

Dându-mi seama că nu pot face nimic, mă car. Dacă se poate face ceva pentru Béru, se va face. Eu nu știu decât să trimit oamenii la moarte, nu am, vai! puterea să-i peticesc. Strâng din dinți ca să nu mă podidească plânsul.

Ce să fac? Să mă duc s-o anunț pe nevastă-sa? Pesemne sforăie…

Mai bine o las să tragă la aghioase, mai e și mâine o zi… Și totuși simt nevoia cuiva apropiat. A cuiva care-l iubește pe Bérurier…

Mă întorc la mașină… Plutește un miros neplăcut… Învingându-mi repulsia mă strecor între volan și spătarul scaunului…

Să mă duc la Pinaud? La urma urmei, ca să-l răzbunăm pe cumnatul lui s-au întâmplat toate astea…

Stă în Grenelle, în strada Violet… Caut în carnețelul cu adrese… Da, așa-i: la numărul 45!

Îl pot trezi ca să-mi descarc sufletul… Dacă o să mă bombăne, am să-i dau un dos de palmă peste moacă făcându-l scârnăvie.

Dar știu că nu o să mă bombăne!

• CAPITOLUL II

Deschide doamna Pinaud!

Un poem!

Epic!

E într-un cămășoi cu trenă, strâns la gât și la încheieturile mâinilor! Lațele îi sunt adunate într-un fileu și și-a dat pe muie cu ceva astringent care o face să semene cu o divinitate incașă.

— Oh! Dumneavoastră erați, domnule comisar, bolborosește. Ne-am speriat… La ora asta…

Se ivește și Pinaud. Fostul comediant din Montrouge pare că joacă într-o piesă de Feydeau. Nimic nu lipsește: izmenele cu floricele, cămașa de noapte albă lălâie, scufia cu ciucure… Și-a băgat picioarele în niște papuci ca pneurile iar ochii îi sunt cârpiți de somn.

— Tu erai! murmură. Tot așa ziceam și eu… La ora asta, îți dai seama, nu?

Se oprește văzându-mi fața răvășită.

— S-a întâmplat ceva?

— Bérurier a fost împușcat!

— Nu mai spune!

Își ridică poalele cămășii, își lasă izmenele în jos și se apucă să se scarpine întristat pe o bucă melancolică.

Doamna Pinaud își pune un capot scoțând într-una onomatopeele care exprimă cel mai potrivit surpriza și consternarea.

Soțul plânge în tăcere.

— A murit? întrebă în cele din urmă.

Dau din cap.

— Acum un sfert de ceas mai trăia, dar nu mi-au dat nicio nădejde…

Pinaud se înseninează.

— Dacă trăia acum un sfert de ceas, o să scape! făgăduiește. Știi bine că Béru nu se lasă cu una cu două.

— Totuși… Era pur și simplu golit de sânge… Și cu o rană care nu iartă la gât…

— Ascultă ce-ți spun, va scăpa, o ține una și bună colegul. Adu-ți aminte când l-a aruncat Fanfan-buză-de-iepure de pe platforma unei macarale… oricare altul s-ar fi făcut bucățele, el nu…

— Fiindcă a căzut pe o grămadă de nisip…

— Și când a încasat patrusprezece lovituri de cuțit în burtă, la Poitiers? Păi… I-au făcut para… la para… la paratomie…

— Nu mai bate câmpii, știu ce vrei să spui, îi tai vorba.

Ne ștergem lacrimile și doamna Pinaud propune prin crema astringentă să bem niște rom… Acceptăm.

La al doilea păhărel. Pinaud își întoarce spre mine fața de Pierrot din ghips.

— Cine a făcut una ca asta? întreb.

Deodată parcă mi-ar cădea pe mansardă un bloc de cinci etaje.

Năucit cu totul, am scăpat din vedere „afacerea”. Odată cu împușcarea lui Bérurier se mai adaugă o verigă a lanțului.

Comentez pentru Pinuche vizita făcută frumoasei doamne Van Voorne.

— Înțelegi că țineam neapărat să o supraveghez îndeaproape și, după cum vezi, ideea în sine era bine chibzuită. Cineva a băgat de seamă că bietul Grăsan era acolo. Cineva pe care el îl luase la ochi, cel puțin așa suntem îndreptățiți să credem. Și tot acest cineva nu a șovăit să-l ucidă pe Béru: pesemne că miza merita osteneala…

În vreme ce sporovăiesc. Pinaud își trage pantalonii, își potrivește căscând bretelele. Își înnoadă o cravată roasă peste cămașa de la pijama, își pune șosetele, se îmbracă cu haina și cu pardesiul.

— Unde te duci, băiete?

Se freacă la ochi cum a făcut pesemne Frumoasa din Pădurea Soilită când Rainier a venit s-o ia din cârpe.

— Mda… Cred că o să mergem să vedem ce-i cu doamna aceea, nu? Trebuie să batem fierul cât e cald, așa cum ziceam în *Nepoata fierarului*…

— Jucai rolul ciocanului? întreb călcându-i pe urme.

Îmi arată cu vechiul lui bun simț dictat de rutină cum trebuie să mă port.

Fac o plecăciune adâncă în fața doamnei Pinaud a cărei mască de ceară se crapă pentru un zâmbet de rămas bun și îl urmez pe onorabilul ei soț căruia o scufie de noapte nu-i coboară cu nimic rangul cu toate că o poartă în ținută de oraș.

O luăm în direcția Faisanderie. E fix ora două dimineața când îmi regăsesc mașina. O duc pe a lui Bérurier la locul ei și apăs pe butonul ușii de la numărul 124.

În clădire e liniște. Aprind lumina și mă duc întins la apartamentul doamnei Van Voorne, urmat de Pinuche cu scufia. Arată gigea fostul-viitor actor al Teatrului francez, înaintând prin holul cu oglinzi, nu-mi pot stăpâni un zâmbet văzând măscăriciul pe care-l târăsc după mine…

Ajuns la ușa olandezei, apăs pe butonul soneriei. Răspunde canci.

În timp ce face pe prepelicarul breton, încep și eu să scotocesc… Mă uit peste tot, științific. Și o asimetrie a camerei îmi atrage atenția. E vorba de cele două draperii de la geam. Una din cele două părți are un șnur, cealaltă nu.

Îl strig pe Pinuche.

— Uită-te, zic arătându-i amănuntul. Și aici, ca și la cumnatul tău, există o ruptură de armonie. La Josephini era un cui stingher în stânga oglinzii, de cel din dreapta atârnând o pereche de mănuși de box…

Ridică din umeri.

— Te pierzi în amănunte. San-Antonio…

— Și tu în ramolisment! Ce-i cu al doilea papuc?

— Plecat fără adresă…

Adulmec în jur… Nasul meu experimentat simte un parfum de dramă. Cei cu apartamentul acesta gol și luminat? Cu patul gol dar în care s-a dormit? Cu papucul singur de la cuier? Cu cordonul lipsă de la draperie?

Înșfac o sticloanță de whisky a cărei singură vină este că se află la îndemână. Gâl-gâl! și conținutul începe să scadă rapid…

Las sticla și rag:

— Ei drăcia dracului! Doar n-o să ne lăsăm duși într-una de nas… De azi dimineață nu facem altceva decât să nimerim în apartamente goale; și eu care credeam că suntem în plină criză de locuințe! Hai, Pinuche, pregătire de luptă, fugi după telefonistă! Înștiințeaz-o și pe

slujnică! Trebuie că doarme în vreo chichineață sub acoperiș! Toată lumea pe punte! Șalupele la apă…

Și totuși, pe lângă ștergătoare se vede o dâră de lumină… Sun, din nou pe melodia Meunier, tu dors (a nu se confunda cu Maria Tudor).

Dar când sunetul pițigăiat nu se mai aude, simt pe obraz palma fleșcăită a tăcerii{14}.

— Nu-i nimeni, e de părere Pinaud al cărui spirit de deducție are instantaneitatea luminii.

— Și totuși, înăuntru e lumină, uită-te jos.

— Dama o fi adormit uitând să stingă lumina?

Mă uit dincolo de scufie și, neavând pe nimeni, scot sesamul.

— Oh! zice Pinuche, șocat!

Acest om cinstit are un ascuțit simț al proprietății. Când mă vede forțând ușile, îl ia cu crampe la plex.

Fără să iau în seamă protestele lui șopăcăite, meșteresc la broască. E de fabricație americănească dar o violez franțuzește și dă rezultatul dorit.

Regăsesc apartamentul doamnei Van Voorne, dar gol să te apuce amețeala. Nici urmă de olandeză, nici de slujnicuță. Lumină, ca ziua… Asta pare ciudat! Magnetofonul e tot în living. Îi dau drumul și-mi distilează convorbirea de aseară.

Într-o oglindă venețiană Pinuche dă cu ochii de el și-și scoate îngrozit scufia.

— Puteai să-mi spui! bombăne.

— Fie cu asta, fie cu o colivie de sticleți pe cap situația nu e mai gravă.

Trec în camera de sforăit. Patul e desfăcut… Înainte să se cărăbănească, doamna Van Voorne s-a culcat puțin.

Pinuche, care cotrobăie prin vestibul, se ivește cu un papuc de damă în mână, un fel de coturn, din catifea roșie cu broderii aurite.

— Uite ce am pescuit la cuier, lângă ușa de la intrare…

Recunosc papucul: îl purta olandeza mai devreme…

— La cuier? zic uimit.

— Da… Ciudat, nu?

— Destul de… Caută-l și pe celălalt…

— Celălalt ce?

— Celălalt papuc, tontule! Că doar nu era unigambistă…

Pinuche se pune în patru labe și se apucă să caute cel de al doilea papuc, dar degeaba…

• CAPITOLUL III

Treaba nu tărăgănează. Pinuche folosește pesemne goarna de zile mari căci în mai puțin de un sfert de ceas suntem siliți să dăm lumea afară. Pinuche lasă să intre două doamne în ținută de noapte, slujnica și telefonista, și le anunță pe celelalte persoane că pentru ședința în curs locurile sunt ocupate.

Închide ușa și pune lanțul de siguranță.

— Gata, îmi spune.

O duc pe slujnicuță în living în timp ce Pinaud îi povestește telefonistei peripețiile prin care a trecut.

Când este demachiată, slujnicuța este mai puțin drăguță și mai mult bretonă. Se smiorcăie și îmi mărturisește, după ce mi-a văzut legitimația, că din toată tărășenia asta ea o să se aleagă cu reputația șifonată, ceea ce n-ar fi cine știe ce, și cu slujba pierdută ceea ce este mai grav, căci era în brațele unui militar și toată lumea a văzut-o fiindcă Pinuche nu a fost discret.

O liniștesc. Nu mă interesează cu cine se culcă decât dacă o face cu mandea și cum nu-i momentul potrivit să ne gândim la așa ceva, intru în miezul subiectului.

— Ce s-a întâmplat cu stăpâna ta?

Se zgâiește spre camera de culcare.

— Nu-i aici?

— Dacă ar fi, nu ți-aș pune întrebarea…

Dă din cap.

— Habar n-am.

— Când ai plecat de la ea?

— Îndată după dumneavoastră. Doamna mi-a spus că-mi lasă seara liberă și că pot să plec…

Înregistrez fără magnetofon dar cu satisfacție. Așadar vizita mea și-a făcut efectul și olandeza voia să rămână singură… De ce? Pesemne că aștepta pe *cineva*. Cineva cu care și-a luat catrafusele… în viteza a patra. Încât nici măcar nu s-a mai ostenit să stingă lumina înainte să o șteargă…

Stau pe gânduri uitându-mă distrat prin deschizătura halatului slujnicei. Ceea ce văd acolo face din plin cât o ședință de cinerama… Ba chiar relieful e superior. Mă smulg din visare. La urma urmei nimic nu ne spune că duduia Van Voorne a spălat putina. Ba chiar s-ar putea să apară pe nepusă masă, în mijlocul încurcăturii generale,

și să cheme poliția. Ce moacă a-și mai face dacă ar depune plângere! Căci nu sunt nici mandatat, nici măcar autorizat să anchetez și chiar dacă aș fi mi-ar trebui un ordin de percheziție ca să intru în apartament… Și, mergând mai departe, chiar dacă aș avea ordinul tot ar trebui să aștept să se facă ziuă pentru a mă apuca de treabă!

Ce mai, cu atâția „dacă”, vorba lui Félicie, femeia asta de treabă care-mi este mamă, am băga Parisul într-o bășică![15]

— Ce a făcut după ce am plecat? întreb.

— Mi-a spus…

— Știu: să te duci să te plimbi, dar în vremea ce-ți terminai treaba?

— A telefonat…

— Cui?

— Nu știu…

— Ce a spus?

— Nici asta nu știu, închisese ușa…

— Vine multă lume pe la ea?

— Nu știu, o ține una fătuca.

Încrunt din sprâncene.

— Îți bați joc de mine, coloneleaso!

— Nu, dom’le, fiți sigur, nu sunt decât de trei zile la doamna Van Voorne, nu-i știu obiceiurile…

Totul se explică.

— Unde își ține mașina?

— Într-un garaj, în spatele clădirii… Se trece prin străduța de alături…

Îl chem pe Pinaud.

Se ivește, cu părul zburlit, cu mustața scămoșată.

— Ce-i?

— Tanti Van Voorne își ține mașina într-un garaj privat din apropiere. Ia informații de la telefonistă care e de-a casei, și du-te de vezi dacă mașina este acolo…

Aprobă scurt. Își pune scufia cu ciucurele înăuntru și pleacă, demn ca un tribunal englezesc. Văzându-l cum iese, slujnica râde cu gura până la urechi. O privire ca de gheață a lui San-Antonio o aduce cu picioarele pe pământ.

— S-a întâmplat ceva? întrebă.

— Știu și eu… Ia zi, drăguțo, n-ai observat nimic ciudat în aceste trei zile în comportarea doamnei Van Voorne? O fată deșteaptă ca

tine n-a văzut nimic?

Complimentul îi merge la inimă, dar totuși dă din tărtăcuță.

— Nu, nimic…

— A primit multe vizite?

— Nu, pe nimeni… Dânsa iese destul de des…

— Și ce fel de stăpână este? Severă, drăguță?

— Mai degrabă drăguță… În primele zile așa sunt toate, vă dați seama…

Nu poți scoate nimic de la fătuca asta. Îi dau o palmă peste fund și o trimit pescheș tipului ei spunându-i răspicat să nu-și părăsească slujba fără îngăduința mea.

Când e gata să treacă pragul o chem înapoi. Mi-a venit o idee. La mine asta nu-i ceva neobișnuit… Îmi trec prin minte tot atâtea idei câte pahare de beaujolais trec prin gâtlejul unui lionez.

— Prea bine, comoaro, nu ești încă la curent cu obiceiurile casei, dar să nu-mi spui că nu ți-ai aruncat o privire prin garderoba doamnei… O fată încântătoare nu se poate opri să nu admire toalete, nu-i așa?

Roșește, atât din pricina complimentului cât și a învinuirii pe care o conține. Până la urmă, întrucât privirea mea îi sfredelește epiderma, dă afirmativ din căpșorul nostim.

— O.K.! după cum se zice la curtea Angliei. Atunci, vino încoace.

O duc în cameră și deschid larg șifonierul olandezei… Rochii, taioare, haine, halate. Mă uit la slujnică.

— Iată, îi zic, luând-o prin eliminare aș vrea să-mi spui ce toaletă poartă acum stăpâna ta…

Fata pricepe și, scoțând o limbă cât se poate de comestibilă, începe să treacă atent în revistă ținutele.

După ce a isprăvit de inspectat, întoarce spre mine o mutră schimonosită de emoție.

— Eu… eu nu mai pricep nimic, zice.

În schimb eu am și priceput.

— Toate hainele sunt la locul lor, nu-i așa?

— Da.

— Ceea ce ar lăsa de înțeles că a plecat la plimbare în cămașă de noapte?

— Da… În capot… Lipsește cel mov cu guler șal…

— Vezi ce târlici a luat…

— Ce să ia?

— Cipici, pâslari, papuci! Nu ne apucăm acum să ne jucăm cu cuvintele, scumpo!

Se așază în patru labe, fapt care-i pune în valoare un fundament cu forme bizantine. Mi-s de părere că soldățelul arde de nerăbdare, acolo sus! Dacă a fost oprit în timpul marilor manevre, apoi sigur, nu-i în apele lui!

— A plecat în papuci, afirmă slujnica.

— Ești sigură?

— Nu încape îndoială… E ciudat, nu-i așa? adaugă.

Este, cu atât mai mult cu cât nu a plecat cu „papucii” ci cu „papucul”, ceea ce înseamnă o încălcare flagrantă a regulilor estetice. Pocnesc din degete.

— E bine, du-te și fă-i o bucurie ostașului…

O escortez până în hol unde așteaptă telefonista. Cam șucărită, cucoana. Să te scoale Pinaud din pat în toiul nopții e deja o calamitate, dar să mai și înduri povestea vieții numitului Pinaud stând atâta vreme în picioare în fața unei uși, apoi asta te face să ceri condica de reclamații.

— Sunt la dispoziția dumneavoastră, zice dama.

Are căpățâna constelată cu bigudiuri metalice. Trebuie că poartă ochelari și a uitat să-i ia căci își încrețește exagerat pleoapele.

În timp ce îi arăt drumul spre living, se întoarce Pinaud.

— Mașina e la locul ei, mă asigură. Motorul e rece, așa că nu a folosit-o nimeni de mai multe ceasuri…

După ce și-a învederat calitățile de anchetator, se crede autorizat să-și răsucească o țigară care, după ce a făcut-o, seamănă deja cu un chiștoc.

Ne instalăm toți trei în living ca într-un teren cucerit. Pinaud se descheie la pardesiu și bagă de seamă înspăimântat că a uitat să-și bage în pantaloni pulpana din față a cămășii de noapte. Din fericire pentru onoarea lui, doamna mioapă n-a văzut nimic.

— Aș vrea să știu ce-i cu povestea asta, zice cu tonul pertinent al cuiva care și-a pregătit fraza cu migală, ca și când ar trebui să alcătuiască ultimul vers dintr-un sonet.

— Ne pare rău că v-am trezit, dragă doamnă, dar nădăjduiam să aflăm noi înșine despre ce este vorba…

Se îmblânzește și își vine în fire.

Din clipa în care ești curtenitor și știi să umbli cu politețuri, puicuțele dau cu buretele. De fapt nimeni nu știe s-o facă mai bine ca

ele[16]!

— O cunoașteți pe doamna Van Voorne. Nu-i așa?

— Bineînțeles…

— Și ce părere aveți?

Întrebarea, deși scurtă, merită o clipă de gândire. Așa că doamna se gândește în vreme ce Pinuche își înnegrește vârful nasului la flacăra fumegoasă a brichetei.

— Bun, începe telefonista. E o persoană tine… Manierată, bine îmbrăcată, un trai…

— Ce fel de trai, dragă doamnă?

— Un trai bun!

— Primea multă lume?

— Puțină… Oameni din elită…

Are baftă puicuța asta, să fie în stare să-i cântărească pe oameni din vedere. Elita! Aș vrea și eu să știu ce înseamnă! Să cădem de acord odată pentru totdeauna asupra acestui punct! Ce semn particular trebuie să arborezi pentru a fi situat în norul acesta aurit? ELITA!

Cu zâmbetul Colgate pe buze susur:

— Nu-mi puteți da numele vreunui vizitator?

— Oh, nu! exclamă îngrozită.

— Ați remarcat pe careva mai de-al casei?

— Nu, nu prea bag de seamă…

— Să lăsăm asta. Acum am să vă pun o întrebare la care o să puteți răspunde întrucât este în legătură cu profesia dumneavoastră.

Dama își strecoară o mână tremurătoare între sâni și așteaptă, pregătită pentru ce-i mai rău.

— Cum merge sistemul telefonic aici?

— Păi… Ca într-un hotel… Am o centrală…

— Bun… Când vi se cere din afară un locatar din clădire, băgați fișa corespunzătoare numărului cerut, așa-i?

— Așa-i…

— Dimpotrivă, când un locatar vă cere un număr îl formați dumneavoastră, nu?

— Ba da…

Pinaud, care nu se mulțumește să fie tâmpit în tăcere, deschide pliscul:

— E la mintea cocoșului!

Îl fulger cu privirea.

— Numerele pe care le formați le notați undeva căci trebuie să le decontați locatarilor?

— Se înțelege.

— Cum procedați?

Dama se crede intervievată de presa de mare tiraj și începe să se așeze în poziții sugestive. Se crede obligată să-și descopere pulpa dreaptă pe care o eczemă reproduce întocmai harta Corsicăi.

— Ei doamne, ciripește, ca la poștă. Nu știu dacă ați băgat de seamă însă apartamentele sunt numerotate.

— Am băgat.

— Când un locatar cere un număr, notez mai întâi numărul apartamentului apoi numărul pe care-l dorește… La sfârșitul lunii duc fișele la contabilitate, care face repartizarea…

Tresar.

— Duceți-vă și aduceți fișele din ultimele opt zile…

— Păi…

O bruschez puțin. N-ar trebui să se considere Miss Univers înainte de ivirea zorilor, ar încurca numerele.

— Repede, nu am timp de pierdut!

Jignită, își acoperă eczema și pleacă fără niciun chef. Pinaud își lustruiește bricheta de trei parale pe satinul fotoliului. E gânditor.

— Care-i părerea ta? întreabă nepăsător, molipsit fără îndoială de la ELITA?

— Nu s-a schimbat, îi zic: ai rămas cel mai cretin membru din Poliție…

De atâta amar de vreme ar fi trebuie să se învețe cu grosolăniile mele, dar de fiecare dată i se blochează supapa!

— Mulțumesc, bombăne…

Păstrăm o tăcere siropoasă. Noaptea asta de coșmar, care nu se mai termină, lâncedă și frământată, mă face mahmur. Mai trag o dată din fiola cu whisky…

— Vorbeam despre femeie, zice Pinaud, care nu poate suferi nici tăcerea, nici homarul Thermidor.

Îl cercetez atent. Văd în el nu colegul, ci individul.

— Scoate-ți pantoful drept…

— Ce?

— Fă ce-ți spun și nu mai cârti…

Își scoate pantoful și își încearcă sprinteneala degetelor mișcându-le în șoseta de lână.

— Ca polițai nu trăiești pe picior mare, bag de seamă…

O ia drept compliment și gângurește, alintându-se:

— E drept… De fapt am făcut războiul la vânătorii de munte…

— Asta nu ne-a împiedicat să câștigăm războiul…

Îi tai vorba:

— Bun, bagă-ți piciorul în papucul pe care l-ai găsit…

Ascultător ca întotdeauna, și cu atât mai merituos cu cât nu pricepe nimic, încalță coturnul.

Râd:

— Parcă ai fi un copil de spiriduș! Bun, lasă-te în fotoliu ca și când ai fi lipsit de viață…

— Ca și când aș fi…

— Tacă-ți fleanca, de nu te lipsesc de-adevăratelea de viață…

Se lasă în fotoliu cu mustața ciulită ca o măturică de latrină. Dar îți ține un ochi jumătate deschis ca să-mi poată urmări mișcările și tot ce fac.

Trebuie acum să fac o precizare căci sunteți atât de îndobitociți încât ce-i neobișnuit vă lasă cu gura căscată. Jilțurile din apartament sunt jilțuri moderne, joase, cu spătarele lăsate. Din această pricină pentru a lua pe umeri o făptură fără viață, modul cel mai simplu constă în a o apuca pe deasupra spătarului și a face o rotire cu ea. Așa și fac. Pinaud e peste mine *cu picioarele atârnându-mi pe spate*, cu capul lăsat pe pieptul meu.

Începe să zbiere cum că bareta de reglare a bretelelor îi intră în carne, dar puțin îmi pasă. Trec la ușa de la living și mă îndrept spre cea de la intrare.

Deschid și mă întorc. Constat că papucul încălțat de colegul meu este chiar pe cuier. În clipa asta se ivește telefonista care, văzându-ne în această poziție, scoate un răcnet de groază. O liniștesc cu un zâmbet și îi redau lui moș Pinaud libertatea. Își masează primele coaste scoțând gemete de fecioară siluită.

— Ai priceput unde voiam să ajung? întreb.

— Da, zice, crezi că vizitatorul a sugrumat-o pe doamnă cu șnurul de la draperie și că a luat cadavrul? Nu a băgat de seamă că i-a căzut un papuc la curier.

Îl bat drăgăstos pe spatele încovoiat.

— O să iasă ceva din tine mai înainte să te mănânce viermii…

Trage de un fir lung de păr din nara stânga și ochii i se umplu de lacrimi.

— Așa s-a întâmplat, zice… Tipul în chestie (căci numai un bărbat poate fi atât de puternic încât să care un cadavru pe umeri)…

— Doar de n-o fi vorba de Suzy Solidor…

Continuă netulburat:

— … Tipul a ieșit. Mașina aștepta în fața clădirii. A băgat cadavrul înăuntru… Numai că și-a dat seama că Bérurier e acolo și s-a dus să-i bage un glonț de burtă…

— În gât, rectific…

Amintirea prietenului nostru îmi nimbează inima cu o nesfârșită tristețe. Iau foile pe care mi le întinde telefonista și mă așez lângă calorifer.

— Pinaud, cere-i doamnei să facă legătura cu spitalul din Saint-Cloud! Vezi cum se simte sărmanul nostru Béru… După aceea întreabă-i pe oamenii care locuiesc pe stradă. Îndeosebi pe cei care stau la parter dacă nu cumva au văzut sau măcar au auzit ceva…

Pinaud lasă firul de păr din nas și îi face semn doamnei să fie gata să-l urmeze. Aceasta și-a adus ochelarii și profită ca să mă privească admirativ. Ceva îmi spune că geografia mea îi e pe plac. N-aș avea decât o vorbă de spus ca să mi se dea cu tot sufletul și cu toată eczema.

— Fiți drăguță, îi șoptesc, ajutați-l pe colegul meu să-și îndeplinească misiunea!

Ia poziția de drepți și cei doi țicniți își iau valea. Iar eu mă reped pur și simplu la foile acoperite cu numere caligrafiate în grabă.

Mă interesează ultimul apel din acest apartament. Cred că ne va da cheia enigmei.

Caut așadar numerele de telefon cerute de la apartamentul 104 după plecarea mea. Nu găsesc decât unul, dar care a fost format de trei ori în cursul serii… Caut cu atenție în foile din zilele precedente și observ că numărul cu pricina revine frecvent în ritm de trei ori pe zi.

— Nu-mi mai rămâne decât să notez numărul în chestiune și să verific de urgență al cui este…

Înainte să plec din apartament, sting lumina… Pe culoar nu mai este nimeni. Frigul i-a pus pe fugă pe cei care mai tândăleau pe acolo.

Îl găsesc pe Pinuche în tovărășia telefonistei. Aceasta, suflet milostiv, face un nes… Pinaud dă din cap:

— Îl operează pe Grăsan, șoptește…

— Care va să zică mai trăiește?

— Da… Însă, ca și ție, nu mi-au dat cine știe ce speranțe… Se pare că a pierdut doi litri de sânge și îi este atinsă carotida… Se încearcă o operație minune… Infirmiera m-a lămurit: trebuie pusă partea atinsă a carotidei într-un soi de teacă. Până acum operația n-a reușit decât o dată la o mie de cazuri…

Cuvintele mi se înfig în inimă ca niște săgeți într-o țintă. Îmi amintesc mersul de plantigrad al durduliului… Îl revăd gătindu-și un cârnat pe spirtieră… Îi aud glasul făcut să toarne bancuri… Era un băiat bun, un prieten de nădejde, întotdeauna gata să-și pună pielea în saramură ca să-ți facă o plăcere… M-a scos de atâtea ori de la necaz și iată că din pricina mea…

Pinaud se apropie. Își pune părintește mâna pe umărul meu. Îl strâng la piept și-l sărut pe furiș pe țeasta fără păr. Și pe el îl necăjesc destul… Și mi-a fost și el de multe ori de ajutor… Sunt cei neștiuți, cei fără grade din Poliție… Nu vor primi nici măcar Legiunea de onoare cu titlu postum… Au acceptat pur și simplu să nu fie decât niște rotițe îngăduitoare ale unei mașini al cărei mod de funcționare la drept vorbind nu-l cunosc…

— Măcar de l-am găsi pe ticălos, șoptește…

Telefonista nu știe despre cine vorbim, dar lacrimi de încredere îi curg în cratița cu nes…

— Doriți o ceașcă, domnule comisar?

— Cu plăcere…

A știut ea de ce a înnădit-o… Mai avem destul până să ne băgăm în cârpe!

Suflând în cafeaua fierbinte, îl întreb pe Pinaud dacă nu a făcut cumva rost de alți eventuali martori…

— Nimic, zice… Am stat de vorbă cu o jumătate de duzină de inși, niciunul nu a auzit nimic, ceea ce dovedește că individul avea o armă silențioasă…

— N-are nicio importanță…

Mă întorc spre devotatul nostru ajutor.

— Scumpă și încântătoare făptură, nu aveți cumva o carte de telefon pe numere?

— Ba da…

— Atunci, fiți valabilă și căutați-mi adresa numărului Littré 62-64.

— Ia te uită, bagă de seamă dama, este un număr pe care doamna Van-Voorne îl cere destul de des…

— Aveți memorie bună, o complimentez.

Pinuche adulmecă firicelele de tutun agățate de mustăți.

— Littré 62-64, turuie, ciudat lucru, îmi spune ceva… Da, am impresia că o vreme am avut numărul ăsta în minte…

Dă drumul la comentarii.

— Nu știu dacă ai băgat de seamă, zice, dar într-un număr de telefon există ritmul unui vers… E melodios… de pildă: Passay 26-45, este evocator nu?

— Un vers de Coppée, îl asigur…

Telefonista buchisește opusculul udându-și arătătorul la fiecare pagină…

Deodată se oprește.

— Am găsit, zice bucuroasă, Littré 62–64: domnul Mario Josephini, str. Universității… Stați puțin, nu pot citi numărul, e un rahat de muscă pe el.

REPRIZA A CINCEA

• CAPITOLUL ÎNTÂI

Pinaud, căruia îi merge mintea cu încetinitorul, șoptește moale ca o balegă de vacă:

— Știam eu că numărul ăsta îmi spune ceva!

După care tace și începe să se holbeze la mine eu un aer tâmp.

— Păi, păi… behăie.

Dau din cap.

— Ăsta da mister, nu? Sunt câteva zile de când Mario a fost curățat. Pe ușa lui sunt sigilii, și ea îl chema la telefon…

— Nu e cu putință, hotărăște Pinaud care are simțul limitelor omenești…

Mă dau la telefonistă. Gângurește și-mi dezvăluie, promițător, un sân care nu-și găsește locul în sutienul roz bonbon.

Femeile sunt întotdeauna gata să facă asemenea confuzii. Le întinzi mâna și, în loc să ți-o întindă pe a lor, își dau fundul mai aproape… Asta-i viața!

— Miss Telefon, îi zic, cu vocea răgușită de neliniște, vă revine cinstea să lămuriți misterul secolului. Știu că manevrați telefonul cât îi ziua de lungă și că nu puteți ține minte fiecare apel, dar vă cer să vă concentrați… Doamna Van Voorne v-a cerut aseară de trei ori numărul acesta, se vede din fișă… Văd în fața fiecărui număr un cerc roșu, asta înseamnă că nu s-a vorbit, nu-i așa?

— Da, zice. A renunțat de fiecare dată…

Răsfoiesc fișele precedente și constat că *începând de marți* fiecare apel la Littré cu pricina este precedat de semnul anulat… Pe de altă parte, de fiecare dată, a fost cerut de trei ori la intervale foarte scurte… Iată ceva care îmi deschide orizonturi nemărginite.

— De marți, numărul acesta nu a mai răspuns deloc, zic…

Își screme oleacă mintea, își șterge ochelarii cu poalele rochiei de casă, numai să nu scape prilejul să le ridice și declară:

— Da… Acum îmi amintesc… Doamna Van Voorne îl cerea de fiecare dată de mai multe ori deși îi spuneam că nu răspunde.

Pinaud pare că nu pricepe de ce mă bucur… Se zgâiește la mine cu ochii lui de șopârlă năucă și se curăță în urechi cu capătul cu fosfor

al unui băț de chibrit.

— Haide, zic deodată, cred că noi doi am dat de un fir…

— Noi? se miră…

Și adaugă, cinstit:

— Poate tu, că eu ioc!

• CAPITOLUL II

Dinspre apus răsare nedeslușit o geană de lumină. Frigul e mai pătrunzător decât la începutul nopții. Îmi simt fața unsuroasă, dinții precum creta, stomacul plângând… Pinaud miroase a dormitor conjugal și trupul tot îmi este năpădit de tristețe.

— Era drăguță, persoana, zice scoțându-și scufia.

— Care persoană?

— Telefonista. Nu e frumoasă, dar are forme îmbelșugate și este îndeosebi amabilă. Vezi tu, San-Antonio, eu care am experiență îți pot spune că virtutea cea mai căutată la o femeie este amabilitatea…

— Ar trebui să scrii asta în *Figaro*! îl sfătuiesc. Dumnezeule! ce sete îmi e… Dacă găsim vreo bombă deschisă, luăm o litruță…

— Unde mergem? se îngrijorează…

— La fostul tău cumnat…

— La ora asta?

— De fapt, cât este ceasul?

Trage căscând de un lanț de ceas care ar fi numai bun pentru a lega la chei vaporul *Libertatea*; scoate din adâncurile buzunarului un ceas mititel din nichel placat cu argint.

Studiază de aproape cadranul și rostește:

— 4 și 10…

Apoi, ars de curiozitate:

— Ce să facem la cumnatul meu? Să verificăm un amănunt?

Dau din cap.

— Da… Cu toate că este prea devreme…

— Atunci, mergem să ne culcăm?

— Nu ține!

— Mi-e somn…

— Egoistule! Gândește-te la Béru căruia în clipa asta i se grefează o carotidă de pui!

— Așa-i, se smiorcăie Pinaud. Bietul grăsan… Ce-i omul. Când mă gândesc că doar alaltăieri avea un ful de valeți!…

Iată-ne în strada Universității, nu departe de clădirea de unde Josephini a fost aruncat pe fereastră. Opresc la vreo douăzeci de metri de intrare… Strada este liniștită… Nu văd decât câteva mașini cu geamurile aburite și o javră care așteaptă lăzile cu gunoi.

— Coborâm? întreabă Pinaud.

— Nu, mai stai puțin, trebuie să fac ordine aici.

Și mă bat cu degetul în țeastă.

— O să ai de lucru nu glumă, rânjește Pinaud.

— Hmm, ăsta-i un compliment, nu, domnule fosfor?… Pinuche, uitându-mă la tine îmi vine ideea unui articol: *Cum le vine ramoliților mintea la cap*!

Își duce mâinile la piept.

Schimb tonul pentru a concretiza cu voce tare și inteligibilă „ideile mele bizare”.

— Apelurile telefonice acasă la un mort al cărui apartament se știe că a fost sigilat nu sunt făcute la întâmplare. Doamna Van Voorne mi s-a părut a fi o femeie al naibii de inteligentă și cu multă judecată…

— Și? zice Pinaud.

— Faptul că de fiecare dată olandeza a cerut de trei ori la rând numărul acesta mut prin forța lucrurilor mă duce cu gândul la…

— La ce?

— La un semnal, zic…

— Cum adică, la un semnal? întrebă Pinaud, trezit din picoteală.

— Căsca-ți clăpăugile, schelet ambulant. Gândește-te că cineva a vrut să-l urmărească pe cumnatul tău. Face ce face și ocupă un apartament vecin… Dar un apartament care nu are telefon, înțelegi ce vreau să spun?

A priceput… Ochii lui spălăciți se întorc spre mine și mi se pare – dacă nu cumva mă înșală simțurile – că joacă în ei o sclipire de inteligență.

— Vrei să spui că din apartamentul în care s-ar găsi acest „cineva” al tău se poate auzi telefonul lui Mario? Și vrei să mai spui că sunând de trei ori la rând la numărul acesta acel cineva ar ști că lui i se adresează?

Îl bat pe burtă.

— Bravo, bătrâne… Nu se poate rezuma mai lămurit o deducție destul de încurcată.

Pinaud scoate din buzunar bățul de chibrit cu trei întrebuințări de care se folosește fără deosebire pentru a se curăța în urechi, a-și

curăța unghiile și a se scobi în dinți. Stă pe gânduri cu surcica în mână și până la urmă îi găsește o a patra întrebuințare: o suge cu desfătare.

— Nu-ți mai rămâne decât posibilitatea să-l transformi în supozitor, zic răutăcios.

N-a auzit așa că zice mai departe:

— După vizita ta de aseară…

— Dacă este ora patru, poți spune ieri seară…

— Cum vrei… Așadar după vizita ta, dama i-a dat de veste tipului… Acesta a venit. I-a vorbit de tine, l-a pus să asculte discuția voastră și i-a cerut poate să o păzească… E numai o bănuială, firește, însă are valoarea ei…

— Zi mai departe, spun, interesat.

— Pe tip l-a apucat spaima din pricina amenințărilor… A sugrumat-o… Apoi și-a zis că trebuie să facă să dispară cadavrul și a luat-o pe cucoană în spinare… După cum ne-am mai gândit, l-a zărit pe Bérurier și…

— Da, s-ar putea să se fi întâmplat așa…

— Ia notă, reia colegul, că nu-i greu de aflat dacă acesta-i adevărul adevărat. N-aveam decât să o trezim pe portăreasă și să o întrebăm câte ceva despre locatari…

Dau din cap.

— Nu, nu sunt de această părere… Închipuiește-ți că tipul nu s-a întors încă și că se ivește taman bine când o luăm la întrebări pe băbuță? Închipuiește-ți că nu putem face nimic pe loc și că mâine… Nu, lasă, am o idee mai bună…

Ambreiez și merg încetișor până la un bar de noapte de unde se aude o hărmălaie de nedescris.

— Hai să luăm o bere, zic, am să-ți explic planul meu…

Intrăm în cabaret. E un chiloman… La ora asta nu mai e multă lume dar ultimii mușterii fac zarvă cât un balamuc.

Pe scenă, trei muzicanți negri își suflă bojocii în alămuri și perechi epileptice își răsucesc fundul strângându-se cu furie în brațe! Capeți pe dată încredere în soarta omului holbându-te la zărghiții ăștia. Gagicile sunt apucate de-a binelea… Numai cu o gămălie de ac să le atingi și dau ochii și poalele peste cap… Sunt aici câțiva tipi care peste puțin se vor bucura al naibii de ele…

Pinaud închide ochii din pricina saxofonului care urlă numai el cât portul New York la sfârșit de grevă.

— E înnebunitor! oftează.

Ne ducem la bar care, ce noroc, e mai retras.

— Două beri, zic.

— Franțuzești? Nemțești? Olandeze? întreabă barmanul.

— Olandeze, șoptesc uitându-mă la Pinaud.

— Se nimerește bine, aprobă.

Radem două halbe cu guler. Prinde bine să-ți umezești gura la ora asta…

— Bun, mă hotărăsc punând paharul pe masă, te duci să faci rost de o fisă.

— Am destule aici, zice Pinaud, care face pe mortul în păpușoi uitându-se cum se ridică fustele dansatoarelor.

— O fisă de telefon, nu o fâță, îi răcnesc la ureche. Eu o să mă întorc în fața clădirii… Peste câteva minute o să formezi numărul cumnatului tău, îl mai ții minte?

— Littré 62–64…

— Bravo! O să poți apărea la Olympia într-un număr mnemotehnic.

— Ce mai e și asta?

— Să te uiți într-un dicționar…

Pinaud își scoate proteza, scobește între doi incisivi și înlătură o bucățică de chibrit după care își pune la loc aparatul de turuit neghiobii.

Îmi aruncă o privire fără noimă, ca numele lui…

— Intervale regulate?

— Da.

Plătesc cele două halbe strâmbând din nas căci nota este pipărată și asta face să-mi fie iarăși sete. Aici este un cerc vicios, e de ajuns să te uiți la perechile care dansează ca să-ți dai seama…

— Plec, Pinaud…

Îmi aruncă o privire fără noimă, ca numele lui… Îmi regăsesc mașina și fac un ocol mare ca să intru pe Universității *street* pe sensul cel bun.

Opresc în același loc ca mai înainte și aștept uitându-mă la fațada clădirii unde a locuit Josephini. O să mă credeți dacă vreți – iar dacă nu vreți nu vă mai rămâne decât să vă pictați în verde – dar aud lămurit soneria telefonului, acolo sus, la etajul trei… Sfredelește liniștea nopții, ascuțită ca o durere de măsele. Apoi se oprește… Nimic nu s-a mișcat în jur… Suflu în degetele care îmi înțepenesc…

Și acolo, în bar, Pinuche formează din nou numărul în mijlocul hărmălaiei. După o scurtă întrerupere, soneria se aude iar… Se oprește din nou…

„De două ori”, bolborosesc…

Timpul se scurge greu. Sunt gata să pariez un pumn de galbeni pe un pumn în gură că Pinuche dă pe gât un pahar mare de vin roșu…

În sfârșit, soneria se aude pentru a treia și ultima oară… Abia a început clopoțitul că o lumină se și aprinde… Nu la etajul patru sau doi, după cum îmi închipuiam, ci la etajul trei al clădirii alăturate… Observ că fereastra unde s-a aprins lumina este lângă cea unde Abel a aruncat cadavrul lui Mario.

Constatarea îmi încălzește inima… Și căldura se preface într-o adevărată vâlvătaie când bag de seamă că imobilul de alături este un hotel… De data aceasta intrăm în perioada hotărâtoare… N-am greșit, flerul meu nu m-a înșelat. Șo pe el! Șo pe el!

Aștept cu ochii ațintiți pe dreptunghiul de lumină… La drept vorbind, ce aștept?

Brusc se face întuneric, beznă! Am un șoc… Îmi fuge gândul să aflu dacă lui Pinuche îi trece prin minte să-și aducă hoitul. Am uitat să mă înțeleg cu el… Poate că mă așteaptă bând vin de Bordeaux superior? Vinul roșu de Bordeaux este slăbiciunea lui.

Încetez brusc să-mi pun o întrebare atât de lipsită de importanță. Un bărbat a ieșit din hotelul pe care-l supraveghez. E un tip bine clădit și îngrijit îmbrăcat. După mers e tânăr, dar e cu neputință să-ți faci o idee precisă căci poartă un palton gros din păr de cămilă. Trece drumul și se apropie de o mașină mare care staționează în față. Se așază și dă drumul la motor… Apoi decolează de pe trotuar și o ia la drum ca o ghiulea. Nu stau pe gânduri… La fel de iute îi iau urma. La început nu aprind luminile ca să-i atrag cât mai puțin atenția. Din fericire, se ivesc zorii și începe circulația; mai ales vehicule cu mărfuri.

Păstrez o distanță potrivită, cu mâinile crispate pe volan. Mi-e frig cu toate că încălzirea mașinii funcționează normal. Este un frig interior datorat mai mult nopții nedormite decât temperaturii în scădere.

Gușterul o ia la dreapta, o ține așa până la cheiuri, o ia apoi la stânga întrucât este sens unic și trece peste podul de la Carrousel… Mă apropii ca să nu fiu oprit de vreun stop cu toate că puțin îmi pasă de ele! Apoi o ia pe chei în sens contrar, pe malul drept.

Trecem de Châtelet, de Primărie și ajungem la confluența cu canalul. Nu știu dacă s-a prins că-l filez însă e sigur că începe să gonească nebunește…

Mergem așa cu toată viteza spre Charenton… Încep să se vadă panouri indicatoare care vorbesc despre Nancy…

Scrâșnind din dinți fredonez totuși un vechi marș militar:

N-ați văzut-o pe boarfa din Nancy?

Care i-a umplut de sifilis pe toți caveleriștii…

Îmi sună alături sub țeastă!

— Hai, San-Antonio, ești pe calea cea bună, băiete… Stăruința este întotdeauna răsplătită… Ai mirosit o pistă… Ai ascultat de instinctul tău, de dragostea față de meserie…

Încetez să mai cuget căci îmi dau seama că gândesc așa cum se exprimă Bătrânul. De fiecare dată îi merge gura tricolor pe fond de *Marsilieză* cu ochii în formă de Cruce de război!

Ajungem la tronsonul de autostradă care duce la Joinville. Aici tipul o să poată goni cât țin roțile. Drumul e larg, pustiu… Cei de la drumuri și poduri au stins luminile căci la orizont începe să mijească o geană de lumină. Economii! Economii!

Acum alergăm cu 120… Îmi zic că e practic cu neputință ca tipul să nu se fi prins că e urmărit… Întrucât tronsonul nu are ramificații poate că ar fi nimerit să-l depășesc ca să-i dau încredere și să-l las să mi-o ia înainte la capătul drumului?

Gândit și făcut… Apăs cât pot pe accelerator și acul indicator se duce de-a dreptul la 140…

Îl ajung din urmă fără probleme. Mă prefac absorbit de gânduri și, când sunt pe aceeași linie cu el, nici măcar nu-i arunc o privire… Dar să știți că am dat greș… Căci, deodată, în imediata apropiere, începe să plouă cu gloanțe! Geamurile caleștii devin opace… Puiul de cățea m-a luat la ochi în clipa când îl depășeam… Din pricina vitezei nu m-a nimerit, dar parbrizul a încasat una bună și, fiind din securit, s-a transformat într-o suprafață alb lăptoasă… Nemaivăzând nimic, frânez din răsputeri rugându-mă lui Dumnezeu să nu pierd direcția…

Izbutesc să mă opresc și, după ce cobor, îmi dau seama că sunt la doi centimetri virgulă doi de un pom… Mă trec fiori pe șira spinării…

Două lumini roșii dispar în depărtare…

Iau o cheie cu moletă de sub scaun și fac zob parbrizul înșirând cele mai grozave înjurături din colecție.

• CAPITOLUL III

Am scos la iuțeală parbrizul dar cele câteva minute de care am avut nevoie i-au îngăduit agresorului să ia un avans hotărâtor… Cu atât mai mult cu cât aerul înghețat al dimineții pătrunde ca un brici în mașină, tăindu-mi obrazul.

Fac cale întoarsă, cu moartea în suflet. Mă cuprinde și mai abitir rușinea mai ales că, din grabă, am uitat ca un tont ce sunt să-i iau numărul. Până și un pușți de nouăzeci și trei de ani mi-ar plânge de milă!

Ulcerat ca un contribuabil care și-a plătit impozitele, mă întorc în strada Universității unde aterizez după douăzeci de minute… Zăresc o cariatidă la intrare. Este Pinuche… De nas îi atârnă o lungă stalactită argintie… E zgribulit, golit, mort și oleacă beat! Ochii îi sunt tot atât de plini de spirit ca două bucăți de plastilină.

Mă vede coborând din caleașcă și se apropie. Parcă-i un robot.

— Nu știam ce-ai pățit, îmi spune cu exagerată eleganță.

Turuie clănțănind din dinți, Parcă-i un leu bătrân închis din greșeală într-un frigider.

— Nu prea ești în apele tale, observ.

— Am răcit… Și apoi, la bar, hâc, am băut un vin roșu care nu era… hâc… de calitate.

Mă vede îndârjit. E limpede ca lumina zilei că mitraliera m-a scos din toropeală.

— Ce s-a întâmplat?

— Simți cu nasul tău înghețat că s-a întâmplat ceva?

— Vechea mea experiență, zice, nobil și blazat.

— Vechea ta experiență nu te oprește să-ți sufli nasul, spun. S-a întâmplat că la semnalul tău telefonic un bărbat a luat-o la sănătoasa din hotel cât a putut de iute… Un bărbat a cărui fereastră este alături de cea de la camera lui Mario…

— Nu se poate! strigă Pinaud.

— S-a întâmplat așa cum am onoarea să-ți spun…

Mă îndrept spre hotel și sunt gata să-i trec pragul când mă întorc, mirat că moș Pinuche stă țintuit locului.

— Vii sau pozezi pentru vreun sculptor?

Deschide gura, își potrivește proteza cu degetul mare, clănțăne de câteva ori în gol și declară:

— Păi eu n-am dat niciun telefon: telefonul de la bar era deranjat!

E rândul meu să rămân cu gura căscată. Aerul rece al dimineții mă pătrunde până la chiloți.

REPRIZA A ȘASEA

• CAPITOLUL ÎNTÂI

— N-ai telefonat? întreb…

Sunt cazuri când ai nevoie să te tăvălești în cele ce s-au spus ca să te pătrunzi mai bine de un lucru care sare în ochi.

— Păi, nu! Ți-am spus că telefonul nu mergea…

— Și totuși am auzit cele trei apeluri consecutive… Și sunt încredințat că veneau din camera lui Josephini!

— Păi atunci înseamnă că le-a format altcineva, afirmă doct hodorogul. Nu văd altă explicație…

Mă mut de pe un picior pe celălalt până când am impresia – năucitoare – că m-am prefăcut în metronom.

— Hai să-i luăm la întrebări pe băieții de la hotel, hotărăsc.

Intrăm așadar în acest stabiliment mediocru, pompos botezat *Luxueun Hôtel*. De cum îi treceam pragul nările (cel puțin ale mele) ne sunt asaltate de un iz melancolic de stătut… Pute a jeg cald, a leșie rece, a omenire nevoiașă… Totul deprimă, ca un film neizbutit.

Suntem nevoiți să sunăm mult și bine până se ivește un slujbaș bătrân și neras. E înalt, adus de spate, cu o bărbie care nu se mai termină și cu ochi urduroși.

— Nu mai sunt locuri, bălmăjește. Și apoi, la ora asta…

— Arată-i domnului legitimația, îi zic lui Pinaud, ca să mai faci ceva mișcare…

Pinaud se scotocește metodic. Scoate, pe rând din portofelul făcut harcea-parcea: un permis de pescuit eliberat de Joyeuse Gaule de Carrières-sur-Seine, o legitimație cu tarif redus pe căile ferate, o carte poștală veche cu monumentul, morților din Saint-Eurèbe-le-Grand și, în sfârșit, un dreptunghi de carton alb împodobit cu tricolorul pe care scrie că domnul Pinaud e de la Poliție. Era și timpul: slujbașul dormea de-a-n picioarelea, precum caii cu care se aseamănă la facies.

— Poliția, murmură ca unul asupra căruia cam de multișor acest cuvânt nu mai face nicio impresie.

— Mda!… da, îl asigură Pinaud.

Cred că e bine să intervin.

— Acum mai puțin de un ceas a ieșit de aici un tip care locuiește

la etajul trei, zic.

Celălalt zâmbește lugubru.

— Tot ce se poate…

— Aș vrea să aflu identitatea acestui om…

— Ar trebui să știu despre cine este vorba, zice băiatul de etaj.

— Cum, nu l-ați văzut plecând?

— Dormeam… Și dacă ar trebui să mă scol pentru toți cei care intră sau ies…

— Păi ce-i ăsta, hotel sau closet public?

— De multe ori stau și eu și mă întreb, oftează bătrânul.

— Atunci să o luăm altfel. Îl caut pe unul dintre clienții dumneavoastră care, repet, stă la etajul trei și a cărui fereastră dă spre stradă, și este lipită de clădirea din stânga, și care are o mașină neagră a cărei marcă este greu de definit…

Bătrânul zâmbește cu gura până la urechi, pesemne pentru a-și pune în valoare, ultimii patru colți care îi mai mobilează sufrageria.

— Oh! este domnul Van Voorne, zice.

Pinaud își suflă zgomotos nasul. Examinează îngrijorat produsul suflatului după care împăturește batista și se întoarce spre mine.

— Se îngroașă gluma, declară sobru.

Dacă Bérurier ar fi de față n-ar scăpa prilejul să răspundă: „După care o să fete”, ceea ce constituie un foarte onorabil joc de cuvinte. Dar nu-i de față iar mie nu-mi stă mintea la calambururi.

— De când stă aici acest domn Van Voorne?

— De vreo trei săptămâni…

— El și-a ales camera?

Întrebarea pare că trezește în mintea bătrânului o amintire neclară.

— E ciudat, zice, că întrebați ceva… Închipuiți-vă că, sosind aici, a cerut la început o cameră la etajul trei… I s-a dat numărul 34, dacă îmi amintesc bine… A doua zi, ne-a cerut numărul 39… O voia pe aceasta, se pare, pentru că locuise în ea în împrejurări fericite pentru el cu câțiva ani în urmă. Stătea în ea un muzicant de la *Tam-Tam*. Au căzut la învoială. Cred că olandezul i-a dat ceva.

Înregistrez pe disc suplu aceste vorbe care îmi luminează mintea.

— Putem vizita camera 39?

Celălalt ridică din umeri.

— Știu eu…

Se uită la panoul cu chei, dar cea de la camera 39 lipsește.

— Sunteți siguri că nu e nimeni? întreabă.

— Sigur, zic.

Îl iau de braț.

— Aveți fișa lui?

— Bineînțeles.

— Trebuie să fie trecut și numărul mașinii?

— Cred că da.

Umblă într-un registru și răsfoiește niște fișe legate cu elastic.

— Poftiți…

Citesc fișa, numărul mașinii este trecut.

— Uite, îi zic lui Pinaud, anunță-i pe băieți… Trebuie neapărat să găsească mașina asta… A luat-o spre Nancy… Să formeze puncte de control… Îl vreau pe tip înainte de prânz… Să urcăm, îi zic slujbașului.

Cotrobăie într-o sacoșă și scoate un șperaclu.

— Urmați-mă, vă rog…

Urc scara îngustă, acoperită cu un covor care a fost odată roșu dar pe care milioane de tocuri l-au tocit.

Căzătura gâfâie. Când ajungem la etajul trei, din piept îi ies niște șuierături ca dintr-o țeavă de la încălzirea centrală când a fost înfierbântat prea mult cazanul.

Se îndreaptă cu pași mărunți spre camera 39…

Înainte să bage șperaclul, bate încetișor la ușă căci este, orice s-ar zice, un om scrupulos. Și apoi, cred că Van Voorne nu era deloc zgârcit cu bacșișurile.

Slujbașii hotelului îl luau pesemne drept unul dintre acei țicniți care azvârlă cu banii pe fereastră…

— Deschide! poruncesc scurt.

Oftează (ca un suflet căruia îi lipsește ceva) și bagă șperaclul în broască. Are ochi buni căci ușa se deschide de la prima încercare. Învârte comutatorul și după mișcarea bruscă a umerilor, îmi dau seama că e uimit, din cale afară.

Îl dau la o parte.

Asta îmi îngăduie să văd mai bine cadavrul măcelărit îngrozitor al unui tip întins pe pat.

Rămân cu gura căscată căci, fie vorba între noi și o viitură a Senei, nu mă așteptam în niciun chip să descopăr așa ceva…

Mă dau mai aproape. Victima este un bărbat de vreo patruzeci de ani, de talie mijlocie… Are fața plină de sânge, nasul zdrobit, un ochi

scos din orbită, falca strâmbă…

— Domnul Van Voorne, îngăimă băiatul de etaj.

Mă întorc spre el.

— Ce spuneți?

— Este domnul Van Voorne! Ce a putut păți?

— S-a luat la harță cu un autobuz…

Van Voorne! Deodată chiar că nu mai pricep nimic… Îl ating și constat cu mirare că e deja rece. Așadar a fost ucis de mai multe ore…

Tocmai când mă miram mai tare sosește Pinaud.

— Gata, vestește cu mulțumire. Ți-am transmis ordinele și mi-au făgăduit că…

Dă cu ochii de cadavru și scapă chiștocul lipicios pe plastronul – de altfel constelat de pete – al cămășii de noapte.

— Cine este domnul acesta? întrebă aproape cordial.

— Van Voorne…

— Păi…

Bat din picior.

— Ah! fără „păi”, sunt și așa sătul până în gât! Du-te și telefonează la laborator și la identitatea judiciară!

Se cufundă în contemplarea cadavrului.

— Ce-a mai pățit! zice.

Își șterge mustața cu batista.

— Apropo, zice, am dat telefon la spital să întreb de Bérurier… Operația s-a terminat… A avut loc în condiții bune, nu ne mai rămâne decât să așteptăm…

Vestea asta mă mai întremează.

— Minunat, și acum la treabă…

După ce a dispărut, mă întorc spre slujbaș.

— N-ați auzit nimic?

— Nu…

— Și totuși, când un tip este hărtănit în halul ăsta trebuie că țipă ca din gură de șarpe, n-a semnalat nimeni nimic?

— Nu, nimeni… Trebuie spus că în hotel radioul merge zi și noapte… Sunt o groază de oameni care seara se plictisesc… Fără să-i mai punem la socoteală pe țânci… ăștia urlă nu glumă…

— N-ați văzut un tip bine legat, cu pardesiu din păr de cămilă?

Se gândește.

— Ba da. Stați puțin… Da, o dată sau de două ori. Avea nasul

turtit?

— Tot ce se poate…

— Atunci l-am văzut…

— Dar după amiază? Sau azi noapte?

— Nu, căci nu stau în cămăruța de la recepție, e prea frig… Mă bag în pat și citesc reviste de știință…

— Și nu apăreți decât după ce răgușește omul strigând?

Nu se teme de sarcasme. Viața lui de două parale e pe sfârșite și nu-i mai pasă de nimic. La vârsta asta, nu mai știe ce-i aceea cinste.

— Sunt bătrân, am dreptul să fiu surd…

Mi-e milă de el.

— Iartă-mă tataie… Numai că este neplăcut să-ți fie uciși clienții…

— Mie îmi spuneți… N-am pățit aici așa ceva de treizeci și trei de ani de când mătur prezervative…

— Orice lucru are un început…

Tot vorbind, umblu prin hainele răposatului… În dulap sunt atârnate mai multe costume. Într-un buzunar găsesc un pașaport olandez… Are vize din diferite țări… Tresar când descopăr că luna trecută Van Voorne s-a dus în Africa de Sud, la fel ca Josephini. Pașaportul i-a fost compostat de birourile din Cape Town. Nu încape nicio îndoială, cei doi bărbați erau în cârdășie, sau…

Reapariția lui Pinaud în rolul principal din: *Sunt sătul, nu ne mai culcăm odată*?

— Or să vină, zice.

Îi arăt pașaportul lui Van Voorne.

— Îți dai seama ce tare bate vântul și de ce strălucesc Stelele, Pinuche?…

Își suflă nasul cu putere, acesta fiind din totdeauna pentru el semn vădit de emoție intensă.

— Se…

— Ai mai spus-o.

— Se leagă! mă întrerupe colegul. Îmi place când pistele paralele se încrucișează…

— Ce dovedește asta, geometrule?

— Că își pierd noțiunea de infinit…

Răsuflarea îi miroase a rom. Sunt gata să pariez scalpul meu pe peruca lui Bing Crosby că a descoperit o fiolă de Saint James nu departe de telefon.

Îi pune servitorului o întrebare cretină:

— Cum se face că nu aveți telefon?

Mă uit la el.

— Cum adică nu au telefon? Atunci de unde ai chemat poliția?

— Păi… de la cârciuma din colț, care tocmai a deschis…

Bătrânul băiat de etaj ne lămurește.

— Patronul este un zgârciob… A zis că se făcea prea mare risipă cu telefonul… Și apoi, intram în conflict cu cei care stau aici. Într-o bună zi, i-a venit pe chelie să pună să i-l taie!

— Pesemne că a fost dureros, se hlizește Pinuche, căruia răcoarea dimineții și romul îi întineresc spiritul.

Se apropie de peretele care desparte camera de apartamentul răposatului său cumnat. Își pune pe nas niște ochelari cu lentilele crăpate și cu un braț legat cu un fir de lână. După care examinează peretele centimetru cu centimetru.

Îi urmăresc cu atenție cercetările.

— Asta-i! zice în cele din urmă.

Își ține degetul cu unghia înnegrită pe o găurică rotundă… În găurică se află o lupă cât grosimea unui creion și care, ca toate lupele, mărește lucrurile.

— Post de observație, arată Pinaud.

— De asta voia camera 39! exclamă servitorul.

— Da, zic, de asta…

Simt că bătrânul curățitor de chiuvete se va apuca să pună întrebări, așa că îl opresc cu brutalitate.

— Cei de la juridic trebuie să sosească, primiți-i cum se cuvine… Noi avem treburi care nu suferă amânare.

Pinaud dă afirmativ din cap fără să aibă habar despre ce este vorba.

Cobor scara abruptă… Și mă reped la mașină. Bravul Pinuche mi se alătură scoțând aburi albi pe gură.

— Nu este cald, bagă de seamă așezându-se lângă mine.

Îi arăt parbrizul distrus.

— Dacă ai ști unde te duc acum, ai tremura și mai și.

• CAPITOLUL II

Curios cu prietenul meu Pinuche este faptul că nu dai doi bani pe el (ba chiar mult mai puțin), dar că, uneori, dă din el idei mărețe.

Ghemuit pe scaunul de lângă mine, cu scufia trasă până pe

sprâncene, cu gulerul pardesiului ridicat, nu se mai vede din fizicul lui de teatralist decât vârful roșu al nasului și un smoc de mustață…

Din mormanul acesta de boarfe se aude câteodată un glas pe care frigul îngrozitor îl face tot mai tremurător.

— Unde mergem? întrebă.

— La o speranță a boxului, pentru a face rost de adresa unei foste glorii…

— Dacă ai vorbi mai pe șleau, zice, mi-ar veni mai ușor să înțeleg ce spui.

Dau informați suplimentare cerute.

— E foarte simplu, cunosc un boxer datorită căruia, de fapt, mi-am putut băga nasul în afacerea asta.

Pinaud rânjește ca Mefisto de la opera din Saint-Nom-la-Bretèche.

— Cu toate că este vorba de fostul meu cumnat, zice, ai fi făcut mult mai bine dacă ți l-ai fi băgat în altceva…

Continui fără să iau seama la sarcasme:

— Băiatul ăsta îmi va spune unde stă tovarășul lui de *team* Beppo Seruti, boxer de categorie ușoară pe care Josephini l-a dus cu el în Africa de Sud ca să o ia pe coajă… Sunt trei persoane care se vor fi găsit la Cape Town în aceeași perioadă, poate nu-i decât o coincidență, și totuși întrucât din trei, două sunt moarte, aș vrea să vorbesc cu a treia, e ceva omenesc, nu?

— E chiar necesar, încuviințează Pinuche trăgându-și o stalactită mai puțin argintie decât cea de mai înainte.

Conduc cu viteză moderată căci aerul înghețat care ne biciuie fața îmi arde ochii. Ben Mohammed locuiește pe o străduță provincială, pe lângă Porte d'Italie… Când va fi vedetă, își va cumpăra un apartament în Passy și, după ce-și va fi pierdut titlurile, o cârciumă în vreun colțișor de țară unde lumea se mulțumește cu gloriile apuse.

— Știi la ce mă gândesc? murmură Pinaud.

— Nicicând nu va putea vreun aparat de recepție să capteze undele emise de un creier din ghips!

— Mă gândesc, zice mai departe, că francezii cunosc mai multă geografie decât se pretinde… Să privim afacerea din punct de vedere geografic…

— Dă-i drumul, te ascult cu urechi de elefant.

Pufnesc într-un râs behăit căci le am micuțe de tot.

— Asta-i, zic prăpădindu-mă de râs, or să-mi mai crească…

— Ce puncte importante găsim în toată tărășenia asta?

— Doi olandezi și două vize pentru Africa de Sud…

— Trei vize. Dacă-mi dai voie… Bun, ce se poate face în Africa de Sud?

— Se organizează campionate de box…

— Da, dar în afară de asta?

Ridic din umeri.

— Mă dau bătut!

— Se extrag diamante din pământ, zice Pinaud.

Încrunt din sprâncene și zic, spre a dovedi că sunt pe fază:

— Mulțumesc, mulțumesc, domnule Champagne.

Ridică ciucurele scufiei care îl gâdilă pe vârful nasului…

— Și sunt vândute în Olanda, exclamă.

Tac mâlc.

Marile surprize te lasă mut.

Din cataplasma asta învechită a ieșit o idee care ar putea face pui… Pui blonzi, ca toți olandezii…

— Pinaud, șoptesc, cu gura plină de salivă, Pinaud, mă întreb uneori dacă Pascal nu s-a reîncarnat în tine cu Conan Doyle și cu pilulele pentru ficat Pink cu tot!

• CAPITOLUL III

Când sunăm la ușa camerei lui ca pentru slujnice, micuțul arab dormea cu pumnii strânși, ceea ce pentru un boxer este cel mai firesc lucru din lume.

Tărăboiul stârnit îl face pesemne să viseze lucruri minunate căci îl aud oftând. Visează că a bătut gongul punând capăt ultimei runde din meciul împotriva deținătorului titlului și că el devine campion al lumii la toate categoriile cu mențiunea foarte bine și o invitație de onoare semnată de directoare.

În cele din urmă se trezește, șoptește ceva în limba kabylă sau în nuștiucare și vine să ne deschidă. Are pe el un slip și torsul gol îi sclipește ca bronzul… Lațele încâlcite îi stau pe cap ca o claie de lână neagră… Se freacă la ochi, mă recunoaște și-mi zâmbește cu amabilitate…

— Bună ziua, dumnu comisar…

— Salut, campionule… Vin să-ți cer o informație. Nu ai cumva adresa eminentului tău confrate Beppo Seruti, care s-a dus luna trecută în Africa de Sud ca să-i zboare careva și ultimele măsele?…

Micuțul arab se scarpină pe scăfârlie. Trebuie să lași cuvintelor timpul necesar să-i foreze creierul bumbăcit.

— Seruti? întrebă.

Întrucât se mai întâmplă să fiu și răbdător, încuviințez din cap.

— Stați puțin, zice, am…

Se duce și trage un sertar dintr-un dulap vechi și cotrobăie prin el. Scoate un caiet în care a lipit articole din presă dedicate pumnilor săi tineri. A băgat înăuntru și alte hârtii referitoare la colegii de *team*… Îmi arată o fotografie a lui Seruti… Îl vedem în șort pe o pajiște, sărind coarda…

Imaginea este însoțită de această legendă: *Campionul lumii antrenându-se la proprietatea lui din Saint-Maur-Des-Fossés*.

Așa că deși ai nasul turtit ca o limonadă{17}, urechile clăpăuge și căpățâna mai hărtănită decât automobilul unei doamne, îți poți îngădui niște deducții.

Închide caietul arabului.

— Bine, băiete… Îți mulțumim…

Stau pe gânduri.

— Știi pe unde vine Saint-Maur-des-Fossés? îl întreb pe amicul Pinaud.

— Bineînțeles, zice. După ce ajungi la Joinville…

Am o tresărire. Mă reped la caietul lui Mohammed și îl răsfoiesc grăbit mai-mai să-i smulg paginile.

Dau peste altă fotografie cu Ben Mohammed și alți campioni vestiți, printre care Beppo Seruti.

N-am ochi decât pentru el… În treaba pe care o fac ai, inevitabil, ochiul ager… Memoria vizuală este A.B.C.-ul meseriei noastre.

Nu încape îndoială că ați priceput, iar de nu înseamnă că aveți sâmburi de cireșe în loc de materie cenușie, dar dându-mi oleacă silința izbutesc să înțeleg că acest campion decăzut și tipul cu pardesiu din păr de transsaharian cu patru picioare nu sunt decât una și aceeași scârnăvie.

— La drum spre Saint-Maur-des-Fossés, zbier în trompele lui Eustachio ale lui Pinaud care doarme sprijinit de pervaz.

Și iată-ne plecați, frânți, clănțănind din fălci, cu pleoape grele de o tonă și cu o oboseală în noi gata să se împrăștie, pe asfalt!

M-a scos întotdeauna din încurcătură, oricând și oriunde, iuțeala mea. Iuțeală de gândire pe de o parte, iuțeală de execuție pe de alta… Faptul de a lua o hotărâre și de a acționa în timp record îți

îngăduie să nutrești orice speranță… Mai adăugați rețeta lui Danton: îndrăzneală și iarăși îndrăzneală și veți da peste San-Antonio, bine făcut și tare-n oase…

E ziuă de-a binelea când trecem de panoul care anunță localitatea Saint-Maur…

I-am împărtășit lui Pinaud convingerea mea și, bineînțeles, cu glas mocirlos din pricina somnului, bătrânul nătărău se bagă în ciorbă:

— Nu trebuie să te lași păcălit, dragul meu… Sunt sigur că Van Voorne a fost omorât cu pumnii… Treabă urâtă, dar treabă făcută cu măiestrie de un profesionist.

Opresc o clipă ghețăria pe roate ca să aflu unde stă Beppo… Chiar atunci văd un muncitor sudat de ger pe o motoretă.

Îl opresc.

•

— Nu știți unde este casa lui Beppo Seruti? întreb.

Nu știu cum de mai poate râde pe un asemenea ger.

— Sunteți chiar în fața ei…

Mă salută și pleacă vesel în dimineața înghețată.

Lui Pinaud nu-i place proprietatea…

Face o impresie mai proastă decât în fotografia arabului. Este o construcție destul de modernă de dimensiuni nu prea mari… Grădina e cam lăsată în paragină… Poarta din lemn este deschisă și zăresc, la capătul aleii, mașina mare de mai devreme.

Pun mâna pe genunchiul lui Pinuche.

— El e, uite mașina… Se vede plăcuța NL la spate… Olanda!

— Ce facem? întrebă.

Pândesc o clipă după care, brusc, deplasez puțin mașina căci îl văd pe Seruti ieșind din casă cu câte un geamantan în fiecare mână… Se duce la o altă mașină, franțuzească de data aceasta, pe care n-o zărisem de la început întrucât este în parte ascunsă de cealaltă.

După care, intră din nou în casă.

La fel ca mine, Pinaud se uită printr-o gaură din gardul viu.

— S-ar zice că am ajuns la țanc, nu?

— Da, cam așa ceva.

— Ce facem?

Îmi screm mintea…

— Stai puțin… Da… Cobor și mă duc să-l înhață pe fârtat. De cum trec de zid, numeri fără grabă până la zece și înaintezi cu mașina până în fața intrării în așa fel încât să nu se poată căra cu tomberonul

lui în cazul în care nu voi izbuti să… să mă înțeleg eu el, pricepi?

— Și după aceea?

— După aceea îți așezi hoitul de boșorog unde poți ținând revolverul în mână pentru cazul în care un biet boxer șomer ți-ar cere un foc.

Ocolesc gardul și, când ajung în dreptul casei, trec prin el ca un mistreț. Sosit de partea cealaltă calc pe o greblă a cărei coadă mă izbește în devlă. Mai văzusem așa ceva la circ și mă prăpădisem de râs. Totuși, în împrejurarea de acum, găsesc că roiul de stele verzi este cum nu se poate mai nepotrivit.

Îmi frec tărtăcuța și mă apropii de mașină, lipit de pereți… De cea de a doua, se înțelege.

Mă tupilez după aripa dreaptă din față și aștept. Nu trece mult și aud scârțâit de pași pe pietriș. Stâlcitorul de mutre se ivește cu alte bagaje.

Îl las să se aplece peste portbagaj și dintr-un salt sunt lângă el cu Coltul în labă.

— Ce faci, Seruti, te muți sau schimbi roata?

Tresare și se uită la mine. Ochii negri îi ard ca ochii tuturor italienilor. Și, ca toți italienii, în ciuda căpățânii plină de cucuie, este tare frumos. Nu-i de mirare că toate gagicile se dau în vânt după domnii bersalieri!

Parcă toți au fost concepuți și făcuți nu de Sacha Guitry ci de Rudolf Valentino…

— Ce vreți? croncăne.

— Să-ți cer un autograf… Numele tău nu mai înseamnă mare lucru pe piață, dar băiatul portăresei mele nu face mofturi…

Ținându-mă de șotii, o pot da în barcă, căci dacă fanfaronului ăstuia i-ar trece prin cap să-mi ardă un pumn, apoi e mai mult ca sigur că destinul meu va avea de lucru…

De cum îl văd clipind, îmi încleștez arătătorul pe trăgaci, gata să-i trimit marfă de calitate în măruntaie… Deocamdată nu îndrăznește să lovească… După privirea înfrigurată îmi dau seama că și el a petrecut o noapte albă.

— Așadar, de când boxul nu mai aduce destul câștig, trecem la omoruri în serie?…

I se citește spaima în priviri.

Îmi furișez mâna liberă în buzunarul stâng ca să pescuiesc perechea de cătușe.

Scule prețioase, cătușele… Ele îl fac pe caraliu să fie caraliu… Numai că, în clipa în care le scot, aud un zgomot în spate, un zgomot ușor de pași… Clipa este mai tare decât reflexele mele… Mă întorc să văd cine vine. Văd, dar pentru puțină vreme căci cele cinci falange de la dreapta lui Seruti vin să-mi cânte în vârful bărbiei: *Uită de mine, iubirea mea*. Dau popii un ort și mă pierd în spații inter-planetare pe care niciun telescop uriaș nu le va capta vreodată.

•

Când, după câteva clipe, ies din beznă, mă aflu în garaj.

Seruti m-a adus aici trăgându-mă de picioare… Slujnicuța doamnei Van Voorne închide ușa pliantă ca să rămânem singuri… De data aceasta nu mai arată deloc a bretonă. Poartă o haină de astrahan și pantofi cu toc înalt, dar trebuie să admit că, în principal, transformarea este a expresiei. Am în fața mea o femeie care știe ce face, pozitivă și liniștită, și nu pe slujnica toantă de altădată.

— Ia te uită, zic. Asta da surpriză…

Încerc să mă ridic în genunchi, dar primesc un șut în piept. Nu vă puteți închipui cât de dureros poate fi câteodată un picior de femeie.

Cad pe spate fără însă să-mi pierd cumpătul. Atunci văd că Seruti se întoarce din fundul garajului ținând o frânghie în mână. La început cred că mă va lega cu ea, dar îl văd făcând un laț și pricep.

— Văd că-ți arde de glumă! cârâi, ai lucrat ca pe bandă rulantă toată noaptea, băiete. Acum lasă prostiile, s-a făcut ziuă…

Încerc să apuc sfoara de cânepă dar m-a înhățat pe la spate și sunt încă moale ca o cârpă după pumnul de adineauri. Acest K.O. îmi poate fi de-a dreptul fatal…

Din fericire, apare Pinuche în mână cu un pistol cât piciorul meu. I l-o fi dat unchiul lui, cuirasierul, care l-a adus pesemne din războiul din ’70! Oricum intimidează. Și face prăpăd când apeși pe trăgaci. Ca dovadă, două gloanțe ies din el într-un nor de fum acru și gorobetele Seruti începe să se tăvălească pe jos chemându-și *madre*.

Pinuche, mulțumit de el ca un laureat al concursului de la *Figaro*, îndreaptă țeava archebuzei spre fată.

— Nu mișca, o povățuiește cu glas mai behăit ca oricând.

Nu are impresia (nici intenția) că devine patetic. Tragedia nu-i punctul lui tare, în tinerețe n-a jucat decât în *Mâna surorii mele* și *M-ai vrut, m-ai avut*… Mânuiește pușca părintește…

Încep să regăsesc oxigenul pe care m-am obișnuit să-l consum. Mă pun gemând pe picioare.

— O lovitură pe la spate, îi zic lui Pinaud. Dacă nu erai tu… Ce bine m-a potcovit, ticălosul!

Mă frec pe bărbie… Am impresia că am o falcă din fonta cea mai tare, cântărește cât o vacă! Am pesemne toată mutra zdrelită.

Gemând, Seruti se zvârcolește mai departe pe jos. S-a pomenit cu două prune în coșul pieptului și asta îl împiedică să ne spună ultimul banc cu Bulă.

Puștoaica se holbează la el cu niște ochi cât cepele.

— Repede, repede, șoptește, trebuie să facem ceva… O ambulanță… La spital…

Lăsând-o nervii, începe să orăcăie și gagiul San-Antonio îi cârpește câteva palme, terapie ideală pentru aceste cazuri disperate.

Se oprește brusc.

— Ajutor, râgâie Seruti scuipând roșu.

— Vă implor, bâzâie frumoasa.

Pinaud își răsucește o țigară „cu sărmanele lui degete tremurând de frig”{18}. Îi fac prietenului cu ochiul.

— Ascultă, bonă bună la toate, bonă bună la rele, cum ar trebui să-ți zic, ne vom duce după ambulanță după ce vei fi făcut lumină în mințile noastre, nu înainte… Amorezul tău n-are decât să crape, asta ne lasă reci… Tu trebuie să alegi…

Și alege. Alege în sensul bun căci pesemne boxerul i s-a băgat adânc pe sub piele.

• CAPITOLUL IV

Povestea e simplă de tot, dar plină de amănunte nu tot atât de simple. Renunțând să vă mai transcriu cu realismul meu obișnuit dezvăluirile puștoaicei Cutărică, vi le înfățișez pe scurt.

Van Voorne era un misit clandestin din Amsterdam, specializat în traficul cu pietre scumpe. Trăia, ce-i drept, despărțit de soție, dar bunurile le aveau împreună și cei doi cumetri alcătuiau o drăguță pereche de lichele.

Van Voorne se dusese de mai multe ori în Africa de Sud pentru a încerca să facă rost la fața locului, în condiții avantajoase, de un mare număr de diamante. Pusese la punct o afacere mănoasă și, luna trecută, se pregătea să-și transporte marfa de la Cape Town în Olanda, când poliția sud-africană, care mirosise ceva despre învârtelile lui și căreia nu-i ardea de glumă când e vorba de traficanți

de pietre prețioase, i-a dat bătaie de cap… Gata să fie înhățat dacă nu se descotorosea de pietre și, neștiind unde să le ascundă, Van Voorne a intrat în cârdășie cu Josephini care trăsese la același hotel și cu care se înțelegea de minune.

Îi băgase managerului marfa pe gât făgăduindu-i să facă *fifty-fifty* dacă aduce pietrele la Paris… Josephini se învoise căci o trebușoară așa de frumoasă nu-l putea lăsa de piatră…

Van Voorne dăduse de știre neveste-si sfătuind-o să se ducă să primească marfa de la aducător iar el se descurcase cu cei de la siguranță care, după două săptămâni, au trebuit să admită că este curat lacrimă, proaspăt scos de la Nufărul.

Josephini se întorsese cu coada între picioare însoțit de băiatul care pierduse titlul și pe care îl măcinau gânduri negre… Numai că Seruti asistase, prin ușa dintre cele două camere pe care bosul lui și cu el le ocupau la Cape Town, la discuția dintre Van Voorne și Mario… Și se gândea să se răzbune pe soartă tăindu-și o felie din tort…

Întors în Franța, îi mărturisise managerului că era la curent cu toată potlogăria și îi propuse să păstreze pietrele… Le vor împărți între ei și dacă vreodată Van Voorne avea să facă gât, el era gata să-l pună la punct…

Vai! Josephini se prefăcuse luat ca din oală și îl învinuise pe Seruti că își lua nasul la purtare… Tot așa când cucoana Van Voorne voise să-și ia potul, o trimisese la plimbare pretinzând că habar n-avea de nimic. Proastă treabă pentru cei doi Van Voorne… Ei s-au întâlnit când bărbatul s-a întors din Africa de Sud și acesta, om cu scaun la cap, pricepând că se lăsase dus de nas și că nu va căpăta nimic folosind forța, făcuse în așa fel încât să-l urmărească pe Josephini în modul pe care-l știm… El îi urmărea pe cei care veneau pe la manager iar soția se ocupa de viața exterioară a lui Mario… Se întâlnea deseori cu cumnatul lui Pinuche ca să-l întrebe dacă își recunoaște sau nu greșeala și ca să-l facă să se simtă stânjenit pentru că este supravegheat.

Când era de părere că Josephini se întâlnea cu oameni dubioși, cu care ar fi putut negocia diamantele, îi dădea de știre soțului într-un fel bine chibzuit, căci hotelul nu avea telefon, adică făcând apel în apartamentul lui Josephini pe care el îl supraveghea. Atunci Van Voorne băga un fir în strada Faisanderie unde soția telefona înaintea lui și lăsa adresa unde trebuia să o găsească…

Fata ne povestește toate astea printre sughițuri, hohote de plâns, țipete, scâncete și priviri deznădăjduite aruncate drăguțului ei pe cale să o mierlească tăvălit în ulei.

Apoi o bag în priză la capitolul Seruti, care mi se pare mai important… Își dă eroic drumul la gură…

În vreme ce soții Van Voorne încercau să-și ia marfa înapoi, Seruti, boxer terminat și băiat cu moralitatea mai mult decât elastică, își urmărea și el patronul. Pe urmele lui Mario se afla o haită de ți-era mai mare dragul… Fostul campion pricepuse uneltirile soților Van Voorne și se hotărâse să le-o ia înainte… Luni seara se dusese la manager și-i ținuse o ședință de intimidare… Umblase cu amenințări… Josephini se speriase și jurase pe toți sfinții că se înțelesese cu Van Voorne și că îi dăduse olandezului diamantele înapoi… Seruti nu se lăsase dus cu preșul și începuse să facă pe al dracului. Atunci Josephini înșfăcase faimosul cuțit de tăiat hârtie și încercase să-l lovească… Turbat de furie, nemaiputându-se stăpâni, Seruti îi smulsese instrumentul din mână lovindu-l pe manager care se prăbușise, *out*, pe carpetă… Celălalt se speriase și se cărăbănise…

A doua zi, aflând că victima fusese găsită pe trotuar și că lumea credea că era vorba de o sinucidere, crezuse că-și pierde mințile… Apoi se mai gândise și-și spusese că pesemne Van Voorne nu era străin de cele întâmplate… Olandezul venise să scotocească în apartament și camuflase omorul în sinucidere ca să nu atragă atenția poliției asupra acestui deces…

Mai apoi, Seruti își venise în fire… Nu înfăptuise un omor de pomană… Voia să meargă până la capăt și să umfle prăjitura… Cu orice preț!

Avea o amantă de încredere, fata care ne vorbește și care răspunde, când este chemată, la numele ilustru de Martine; aceasta s-a angajat la doamna Van Voorne care de multă vreme căuta o slujnică… A văzut pe unde umblă frumoasa olandeză, a căutat prin apartament, degeaba… A învățat în schimb multe despre obiceiurile soților Van Voorne, mai cu seamă despre apelurile telefonice fără noimă.

Totuși, neaflând nimic prin slujnică, Seruti intră la gânduri… Cu o zi înainte, după amiază, intrase la Van Voorne și-l molestase (și încă cum!) pentru a-l face să-i spună adevărul, dar Van Voorne a ținut-o sus și tare până la moarte că nu are diamantele… În mintea îngustă a boxerului nu încăpeau îndoieli: dacă pietrele nu erau la Van Voorne,

atunci erau la nevasta lui…

Seara hotărâseră, fata și cu el, să „se ocupe” de patroană… Trebuia făcut ceva și încă repede cu atât mai mult cu cât poliția, având înfățișarea plăcută a lui San Antonio, asul așilor, omul care ține loc de unt și de țelină cu sos, venise să o ia la întrebări în cursul după amiezii.

Dar nici interogatoriul luat mătușii Van Voorne nu a scos nimic la iveală. Ca să o intimideze, Seruti se prefăcuse că o sugrumă… Neștiind cât este de puternic, a sugrumat-o pe această onorabilă persoană așa cum sucești gâtul unui porumbel…

Mai scotociseră ce mai scotociseră prin apartament, dar degeaba. Cele două omoruri comise în aceeași zi îi scoseseră din minți. Se pare că Seruti se prefăcuse într-o fiară fioroasă… Când ieșeau din apartament ca să urce cadavrul în camera Martinei pentru a câștiga timp întârziind să fie descoperit, dăduseră nas în nas cu Bérurier…

Or, și aici se îngroașă gluma, cum ar zice Grăsanul, Seruti îl cunoștea pe amicul meu, Umflatul, căci îl văzuse de multe ori la sala de antrenament unde Béru se ducea să asiste la pregătirile nepotului… Știa că e caraliu, și a crezut că fusese descoperit… I-a dat un pumn Grăsanului, l-a cărat în mașină și i-a tras un glonte în gât având grijă să înfășoare revolverul într-un fular ca să înăbușe zgomotul. Plănuia să ducă mașina cu încărcătură cu tot într-un alt cartier… El și cu Martine au cărat cadavrul olandezei la etajul șase și l-au băgat sub pat… Apoi au coborât să fugă, dar ajunsesem la mașina lui Béru… Au crezut că au sosit întărituri și au urcat înapoi în cameră să se ascundă…

Întrucât cadavrul femeii dispăruse, nimeni nu putea crede că slujnica avea vreun amestec… Dacă grupul de clădiri ar fi fost încercuit, tot ce puteau face era să aștepte ascunși.

Sosirea mea și a lui Pinuche i-a făcut să fie cu ochii în patru… Fătuca Martine jucase rolul slujnicei prinsă în brațele unui brav militar. Își dăduse seama că eram doar doi și Seruti își luase tălpășița…

Tace, sărăcuța, la capătul puterilor.

— Cum se face că nu și-a luat mașina?

— I-a fost frică să nu fie văzută căci era în fața mașinii dumneavoastră…

— Mai spune-mi, inimioaro, cum se face că s-a întors, în toiul nopții, la Van Voorne?

— Își uitase mănușile… Voia să le ia înapoi…

— Tu ai telefonat la Josephini după plecarea lui, azi noapte?

Cască ochii mari…

— Eu? Da de unde! Am venit aici să-l aștept pe Beppo, îndată ce am putut…

Mă uit la Pinuche.

— Nu cumva erai afumat, gagiule? Ești sigur că nu tu ai?…

Pinaud ridică din umeri.

— Domnule comisar, se oțărăște, puneți cumva la îndoială buna funcționare a facultăților mele mentale?

— Buna funcționare nu, zic, doar existența lor.

O încărcăm pe fată în mașină și telefonăm la poliție să vină să curețe garajul… N-are rost să-i mai deranjăm pe cei de la spital… Seruti e mort cât un cimitir întreg!

ULTIMA REPRIZĂ

• CAPITOL FINAL

Misterul se lămurește în timpul percheziției pe care o facem în hogeacul Martinei, după ce am pus-o la păstrare.

— Mă bucur să vă văd, ne spune telefonista care, de data asta, e super-frumoasă… Am încercat să iau legătura cu dumneavoastră după ce ați plecat și am telefonat la Littré 62–64 unde credeam că vă duceți… Închipuiți-vă că un locatar care se scoală devreme de tot – lucrează într-o topitorie – a găsit urme de sânge în ascensorul pentru mărfuri… M-am gândit că putea să vă intereseze și am…

— Mulțumesc, zic, sunteți de mare ajutor poliției așa că veți fi decorată cu Meritul agricol pentru servicii aduse curcanilor!

Apoi ne ducem în cămăruța Martinei care seamănă mai mult cu cea a lui Landru{19} decât cu a lui Mimi Pinson{20}.

Găsim cadavrul doamnei Van Voorne, dar nici urmă de diamante… Ai zice că pietrele astea s-au volatilizat, s-au dezagregat sau… și-au schimbat de multișor proprietarul…

Când plecăm bate de douăsprezece. Pinuche abia se mai ține pe picioare. Parcă suntem beți… Beți de oboseală, sătui de toate, de viața asta ticăloasă și de semenii noștri. Și mai cu seamă obosiți să ne cărăm de colo până colo sărmanul hoit…

— Bine, conchide Pinaud care nu ar fi în stare să enunțe o hotărâre fără să înceapă cu acest cuvânt… Bine, și acum la culcare!

— Pe dracu! îi zic, prea puțin protocolar când sunt sătul până peste urechi. Mai avem puțină treabă… O trebușoară de toată frumusețea… Tortul, încununarea acestei nopți infernale, hai…

— Dar unde naiba să mai vin? să supără onorabila fosilă.

— La Poliție.

•

În celula cenușie în care zace, Abel are o moacă de câine bătut. De aceea când intrăm, nelipsitul Pinuche și cu mine, îndreaptă spre noi niște ochi plini de nădejde.

— Ce vești, domnule comisar?

— Totu-i în ordine, îi zic, afacerea e pe sfârșite…

Nu-și mai încape în piele de bucurie.

— Îmi pot lua catrafusele?

— Poate că da, Abel, dar numai după ce îmi vei fi spus tot adevărul…

— Dar vi l-am spus, domnule comisar…

— În parte… Vezi tu, măi băiete, adevărul este ca o femeie; ca să fie bună la ceva, trebuie să fie întreagă… Iar tu nu mi-ai spus decât o parte…

Protestează. Atunci, ca să-i aduc aminte cine e, îi înapoiez croșeul de dreapta pe care mi l-a dat Seruti… Îmi stătea pe creier, pumnul ăsta… Abel se duce la Cain să vadă de nu sunt acolo… Apoi își revine și-și șterge cu dosul mânecii…

— Bun, șoptesc, am să-ți fac o mărturisire, Abel…

Îl privesc țintă și, folosindu-mi înzestrările sigure de „telepat”, îi citesc în ochi, treptat, adevărul pe care rațiunea mea îl reconstituie…

— E drept că aveai întâlnire cu Josephini, zic… Și este exact că l-ai găsit cu țeasta găurită. Numai că nu o mierlise de tot… Mai avea o picătură de viață în el și era lucid… Te-ai aplecat spre el și ți-a spus că e pe ducă și că Beppo Seruti, campionul zănatic, îl omorâse dându-i în cap cu cuțitul de tăiat hârtie… A mai spus că de la o vreme avea încurcături cu niște diamante aduse din Africa de Sud… Omul ăsta, care își simțea sfârșitul aproape, a vrut să se răzbune. Ți-a dat ție pachetul cu diamante ca să-i lase pe ceilalți cu buza umflată… Nu-i așa?

Abel se uită în altă parte.

— Uită-te la mine, insist cârpindu-i o palmă, nu-i așa, spune?

— Ba da, șoptește borfașul.

— Ai înhățat prada și te-ai pregătit să-ți vezi de drum ca să nu pici ca musca-n lapte… Dar mai apoi ți s-a făcut frică: frică să nu se facă bine Josephini; rănile de la cap ori se vindecă, ori nu se vindecă… Dacă ar scăpa, ți-ar cere socoteală… și chiar dacă n-ar scăpa, ar putea vorbi în agonie dând vina pe tine… Și atunci, fără să stai prea mult pe gânduri, l-ai aruncat pe fereastră…

— Nu, nu! chelălăie Abel…

Îl apuc de rever. Îl țin lipit de mine și, nas în nas, îi zic:

— Îndrăznești să spui că nu-i așa?

Se teme, face din dinți un zgomot ca de nuci târâte într-un sac…

— Da, mărturisește… chiar așa este…

Îmi vine o idee genială…

— Și am să-ți spun chiar și unde erau pietrele, ticălosule; erau

cusute într-o pereche de mănuși de box agățate deasupra sobei…

Brusc, ochii i se cască.

— Așa este… Chiar așa este…

— Bun, și acum unde sunt?

— În salteaua din camera mea de la hotelul Victor…

Izbucnesc în râs și-i dau drumul.

— Ai mai puțină imaginație decât amicul tău Josephini. Auzi dumneata, într-o saltea… De necrezut! Ah! aristocrația lumii interlope s-a dus pe copcă… Războiul i-a venit de hac, și nu numai ei…

— Acum îmi dați drumul? se roagă Abel…

— O să-ți dăm drumul într-o curte cu juri, băiete… O să te duci la gherlă să confecționezi saci din hârtie, e lipsă de mână de lucru… Nu face mutra asta, o să fii plătit bine; o sută de sfanți pe zi, e cu mult peste valoarea ta!

EVACUAȚI SALA

Pinuche termină de păscut un sandviș… Coborâm din mașină la spitalul din Saint-Cloud cu niște mutre de mort care o fac pe infirmiera șefă să ne întrebe, uitându-se la Pinaud, dacă e vreo urgență.

O lămuresc…

— Poliția. Am venit să vedem ce face un coleg: Bérurier Benoît.

Tresare.

— Cel operat de carotidă?

— Chiar el… Cum se simte?

— Încă nu s-a trezit, dar operația a reușit, putem nădăjdui… Profesorul este de părere că ar trebui să scape, căci este robust din fire…

— Îl putem vedea?

— Veniți cu mine.

Ne duce la camera 14 unde se odihnește grăsanul…

E palid de tot și aduce a carne stricată, o mulțime de tuburi ies din niște borcane agățate de un suport și intră în corpul lui…

— El e, se smiorcăie Pinaud… El e…

Tresar și mă revolt:

— Ia mai termină, hodorogule, că doar n-a murit… Aveai dreptate, o să scape; io pun prinsoare că peste trei săptămâni se va îndopa cu cârnați.

Mă uit la fața frumoasă de cretin învinețit a lui Bérurier…

— Să ajungi în halul ăsta din pricina unui nepot rahitic care vrea să devină campion al regiunii Ile-de-France la categoria cocoș, nu crezi că-i un motiv temeinic să faci pe cocoșul?

Dar Pinaud nu răspunde…

Prăbușit de-a curmezișul patului, cu obrazul lipit de picioarele rașchetate ale grăsanului, doarme, doarme, doarme!

Sfârșit

SAN-ANTONIO

San-Antonio

Ça tourne au vinaigre

62

FLEUVE NOIR

{1} B.O.F. – Negustori îmbogățiți din vânzări pe piața neagră. (n.t.).

{2} Joc de cuvinte intraductibil: *L'argent ne fait pas le bonheur* = banii nu aduc fericirea. *L'agent un fait pas le bonheur* = agentul, polițistul nu aduce fericirea. (n.t).

{3} Joc de cuvinte intraductibil: *agent de change* = agent de schimb; *donner le change* = a păcăli, a trage pe sfoară. (n.t.).

{4} Couscous = fel de mâncare specific algeriană. (n.t.).

{5} Joc de cuvinte: l'apanage = apanajul; le panache – panașul.

{6} Mouche = muscă, turnător, spion (n.t.).

{7} Joc de cuvinte care face aluzie la titlul piesei lui Marivaux „Le jeu de l'amour et du hasard" (Jocul dragostei și al întâmplării). Lângă Primăria Parisului se află un Bazar. (n.t.).

{8} Aluzie la celebrul tablou al lui Géricault „Pluta Meduzei". (n.t).

{9} Aluzie la faimoasele magazine „Galeries La Fayette" din Paris. (n.t.).

{10} În limba franceză cuvântul adevăr începe cu litera v: *vérité.* (n.t).

{11} Naja = șarpe veninos din Asia și Africa; cobra. (n.t.).

{12} D.O.M. = Departamentul teritoriilor de peste mări. (n.t.).

{13} Joc de cuvinte: la crêpe = clătită; imbecil; nătărău (arg.) (n.t.).

{14} Cu toate că modestia nu-mi este egalată decât de talent, țin să subliniez forța acestei imagini, îndrăzneala metaforei și armonia frazei care te duce cu gândul la ceea ce găsim mai puțin obișnuit la Hugo.

{15} Aluzie la proverbul: Avec des si on mettrait Paris en bouteille = cu atâția dacă am putea băga Parisul într-o sticlă.

{16} Joc de cuvinte: passer l'epange = a da cu buretele; a se despuia (arg.) (n.t.).

{17} Limonadă = specie de pește de mare. (n.t.).

{18} Iată un vers de Hugo pentru a vă arăta că sunt un om citit.

{19} Landru, Henri D siré = criminal francez. Arestat în 1919 pentru escrocherie și abuz de încredere, a fost imediat acuzat de moartea unui băiat și a zece femei pe care le sedusese, le sugrumase și le dăduse foc în bucătăria lui. A negat până la sfârșit că ar fi avut vreo legătură cu aceste omoruri dar nu a putut scăpa de ghilotină. (n.t.).

{20} Mimi Pinson = personaj feminin din romanul scriitorului francez din secolul al XIX-lea Henri Murger „Scene din viața boemei". (n.t.).